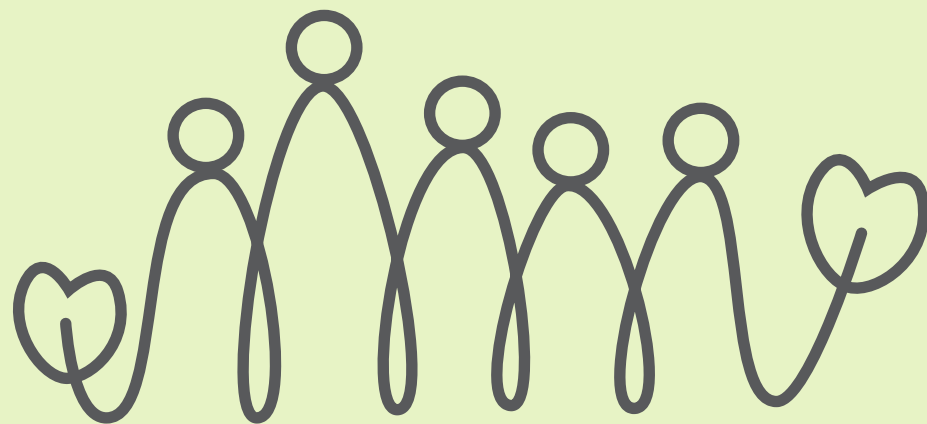

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, BRIGÁDNÍKŮ 14/510, PRAHA 10 - STRAŠNICE

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

SPOLU ZAHRADOU ŽIVOTA

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
2.1 Partnerství	4
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP	6
3.1 Zaměření školy.....	6
3.2 Jaké jsou naše výukové cíle a vzdělávací strategie?	8
3.3 Žáci se specifickými potřebami učení.....	12
3.4 Začlenění průřezových témat	15
4. UČEBNÍ PLÁN	21
5. UČEBNÍ OSNOVY	24
5.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	24
5.2 ANGLICKÝ JAZYK.....	37
5.3 FRANCOUZSKÝ JAZYK	46
5.4 RUSKÝ JAZYK	50
5.5 NĚMECKÝ JAZYK.....	55
5.6 ŠPANĚLSKÝ JAZYK.....	59
5.7 MATEMATIKA	63
5.8 INFORMATIKA.....	74
5.9 ČLOVĚK A JEHO SVĚT.....	79
5.10 ČLOVĚK A SPOLEČNOST	89
5.11 ČLOVĚK A PŘÍRODA.....	103
5.12 UMĚNÍ A KULTURA.....	134
5.13 ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	145
5.14 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	152
5.15 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	161
5.16 ČEŠTINA PRO CIZINCE.....	168

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

PŘEDKLADATEL:

Název školy: ZŠ, Praha 10, Brigádníků 14/510

Adresa: Brigádníků 14/510, 100 00 Praha 10

Telefon: 274 820 795-6

Email: skola@zsbrigadniku.cz

Právní forma: Příspěvková organizace

IČO: 476 118 98

IZO: 047611898

RED IZO: 600041077

Ředitel: Mgr. Karin Marques

Koordinátor ŠVP: Mgr. Václav Fiala

ŽŘIZOVATEL:

Název: Městská část Prahy 10

Adresa: Vršovická 68/1429, 101 38 Praha 10 - Vršovice

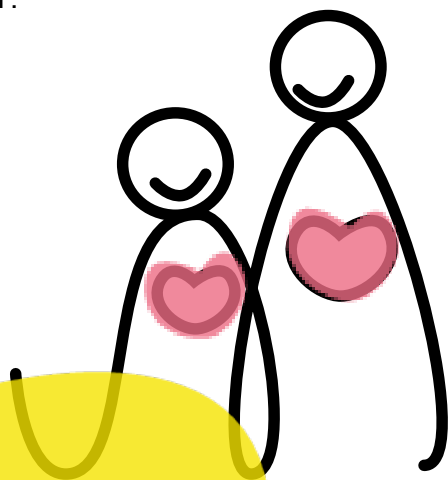
PLATNOST DOKUMENTU:

1.9.2020

PODPIS ŘEDITELKY ŠKOLY A RAZÍTKO:

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je umístěna v unikátním urbanistickém prostoru Solidarita a její stavba je inspirovaná modernistickým architektem Le Corbusierem. Základní škola Brigádníků byla postavena v roce 1952 po vzoru švýcarských a britských škol orientovaných na konstruktivistickou pedagogiku, činnostní a projektové učení, které využívaly prostorového spojení učeben s exteriérem. Budova školy dodnes zaujme důmyslnou koncepcí oddělených učeben s vlastním dvorkem a zahradou, vhodnými pro výuku i hru dětí. V blízkém okolí školy je Strašnické divadlo, TJ Sokol Strašnice, Kulturní dům Barikádníků a Mateřská škola Dvouletky. Jedná se o plně organizovanou základní školu. Škola je z velké části bezbariérová. Žádná ze tříd není odlišně zaměřená. Součástí školy je malá tělocvična a školní jídelna. Z celkem 25 učeben jsou dvě odborné – laboratoř a ICT.

2.1 PARTNERSTVÍ

Škola se snaží podporovat hlubší vztahy mezi rodiči a školou a obecně komunitní charakter školy. Rodiče a zájemce z řad veřejnosti průběžně informuje o dění ve škole prostřednictvím webových stránek a newsletteru, pořádá pravidelné otevřené akce jako Halloweenový orientační běh, Vánoční tržnici s kavárnou či akademii na závěr školního roku a ad hoc akce k různým výročím (100 let republiky, 30 let svobody atp.). Škola plánuje ve spolupráci s organizacemi jako Sokol Strašnice, KD Barikádníků a Strašnickou farností dále rozvíjet svou roli kulturního centra a místa celoživotního učení pro oblast Strašnic. Dalším plánovaným krokem komunitním směrem je postupné otevření školy rodičům, které jim umožní spolupodílet se na tváři školní zahrady, provozu knihovny atp.

Nemalou pozornost škola věnuje charitativní činnosti, neboť jsme přesvědčeni, že naučit žáky nebýt lhostejný k osudu druhého a umět pomoci tam, kde je třeba, patří také k výchovným úkolům školy. Pravidelně v zimě pořádáme Srdíčkové dny přes organizaci Život dětem, sbírku PESOS na psy a kočky v útulku. Na jaře pořádáme Kytíčkové dny v rámci Českého dne proti rakovině.

Škola je zapojena do řady projektů různých organizací: Jazyky bez bariér, Noc s Andersenem, Mléko do škol, Ovoce do škol, Kompas, Kompostování, Zdravé zuby, Recyklohraní, Obědy do škol, Paměť národa, Nevzdáme to - kluby podpory dětí.

vytváří pozitivní
vztahy
(otevřený dialog
žák – učitel –
rodič)

přijímá všechny
děti bez rozdílu

naplňuje
potřeby
každého žáka

umí
komunikovat
s rodiči a s
veřejností

aktivně
spolupracuje
s dalšími
školami

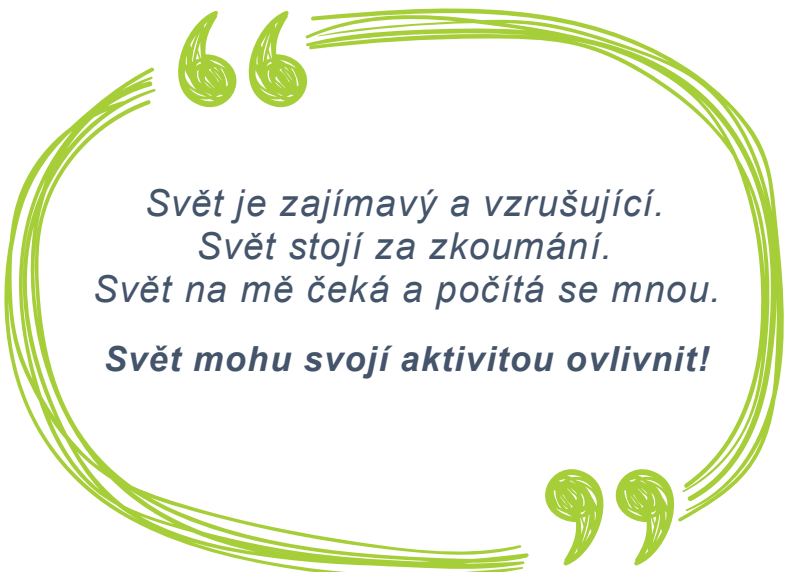
umí využívat
všech
dostupných
zdrojů z řad
rodičů a okolí

spolupracuje
s PPP, SPC,
NNO a dalšími
subjekty

je centrem
celoživotního
učení

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

*Svět je zajímavý a vzrušující.
Svět stojí za zkoumání.
Svět na mě čeká a počítá se mnou.
Svět mohu svojí aktivitou ovlivnit!*

Škola musí korespondovat s reálným světem za zdí školy. Škola musí dětem dávat smysl. Škola musí dát každému dítěti šanci projevit svůj talent a zažít úspěch. V tom jí napomáhá týmová práce, partnerský přístup pedagogů, vzájemná důvěra a spolupráce s místní komunitou i její otevřenost světu a inovativnímu myšlení. Otevřít školu znamená především otevřít sám sebe.

Základní škola Brigádníků si klade za cíl poskytovat kvalitní vzdělání dětem ze své spádové oblasti; všem žákům bez rozdílů v sociálním či rodinném zázemí, v etnickém nebo národnostním původu, ve zdravotním stavu či v míře jejich nadání. Škola chce vytvářet podnětné a laskavé prostředí pro žáky i pedagogy.

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

ZŠ Brigádníků staví na třech pilířích: **učení, dobré vztahy a spolupráce**. Tyto principy se prolínají všemi složkami řízení školy: organizací a vnitřními procesy, výchovou a vzděláváním, personálním a ekonomickým řízením. Škola je vyvíjející se organizace, ve které se všichni učí. Je centrem celoživotního učení a místem přirozeného setkávání všech generací. Věříme, že škola není jen přípravou na život, ale hlavně život sám, tady a teď. Každý je jedinečný a dohromady tvoříme nádhernou mozaiku lidských schopností a zkušeností, jimiž se navzájem obohacujeme.

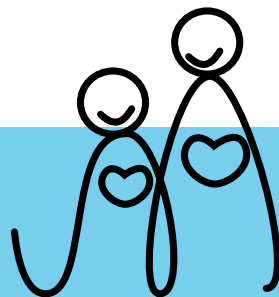

UČENÍ

Naším cílem je vytvořit ideální podmínky k tomu, aby učení žáků bylo efektivní. Musí se proto cítit ve škole dobře, radovat se ze svých úspěchů. Být aktivní a podílet se na svém učení, životě školy i blízkého okolí a vidět souvislosti mezi reálným životem a učením.

Při učení chceme klást důraz na rozvoj kreativity, mediální výchovu a informační gramotnost i rozvoj sociální gramotnosti.

K učení patří i poznávání sebe sama, rozumění svým silným a slabým stránkám, přijít na to, v čem jsem dobrý a jak mohu být užitečný nejen sobě, ale i ostatním.

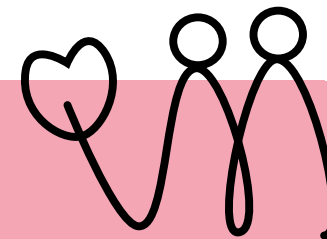

VZTAHY

Chceme ve škole pěstovat vztahy založené na úctě a vzájemném respektu, na všech úrovních. Partnerský přístup s jasně definovanými zodpovědnostmi. Partnerský přístup neznamená, že učitelé poslouchají děti, ale že jim naslouchají, promyšleně reagují na jejich potřeby a zájmy a respektují jejich individuální rozvoj.

Mocenský přístup, který se projevuje křikem, hrozbami, tresty či odměnami, naproti tomu u nás nemá místo. Mocenský přístup vyžaduje poslušnost a podřízenost, vede ke ztrátě důvěry, revoltě a vzdoru. Věříme, že rodina a škola by se měly vzájemně podporovat.

Usilujeme o otevřenou komunikaci a partnerské vztahy s rodiči.

SPOLUPRÁCE

Považujeme za důležité dávat dětem příležitosti k tomu, jak být pozitivním přínosem společnosti. Nejprve v rámci třídy, pak v rámci školy a nakonec i našeho města. Chceme učit děti zajímat se o svět kolem sebe, dělat něco pro druhé, dát ze sebe to nejlepší, přijít na to, jak může každé z nich být prospěšné.

Sousedství a komunita propojuje učení s reálným životem. Zároveň posiluje mezigenerační vazby a ohleduplné vztahy v našem městě.

3.2 JAKÉ JSOU NAŠE VÝUKOVÉ CÍLE A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE?

Cílem školy je uplatňovat a rozvíjet konstruktivistický přístup jak ve výuce, tak ve výchově žáků. ZŠ Brigádníků je pilotní školou výuky matematiky Hejného na I. a II. stupni. Škola integruje přírodovědné předměty a aplikuje v nich badatelsky orientovanou výuku.

SROZUMITELNÝ VZDĚLÁVACÍ CÍL

Pracujeme na tom, aby náš vzdělávací cíl byl snadno srozumitelný. Školní vzdělávací program považujeme za živý dokument, s nímž pracuje každý pedagog na škole. Cílem je, aby byl stále aktuální s ohledem na vývoj doby, dostupný všem a srozumitelně vyjádřený. Vzdělávací cíl musí být srozumitelný také v každé konkrétní hodině, kde se ŠVP přímo realizuje. Dbáme na přiměřeně náročné úkoly a jasná kritéria splnění.

DIFERENCIACE UČENÍ

Respektujeme tempo i aktuální dosaženou úroveň. Každý žák nebo skupiny žáků mají různě nastaveny své vzdělávací cíle. Osobně jim pomáháme k jejich dosažení.

SPOLUPRÁCE A VRSTEVNICKÉ UČENÍ

Při vrstevnickém učení přebírá žák nebo skupina dočasně roli pedagoga a pomáhá svým spolužákům osvojovat si znalosti či dovednosti. Výhodou této formy učení je, že děti spolu mluví „stejným jazykem“, učivo si tak předávají účinně a srozumitelně. Z výzkumů vyplývá, že žáci pochopí rychleji učivo, pokud ho mají předat druhým. Spolupráce napomáhá efektivnímu osvojování klíčových kompetencí, potřebných pro dnešní život.

AKTIVIZAČNÍ STRATEGIE VE VÝUCE A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VAZBY

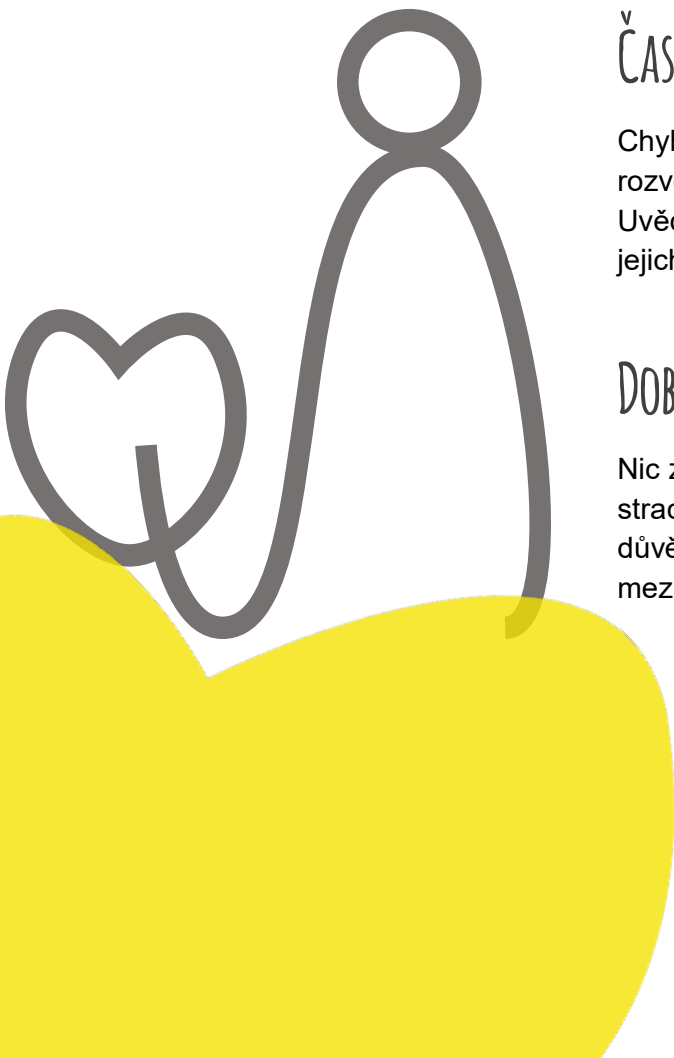
Jsme přesvědčeni, že v hodině mají být nejvíce aktivní samotní žáci. To ukazují mnohé výzkumy, které jen potvrzují myšlenky pedagogických velikánů jako byl J. A. Komenský nebo John Dewey. Zaměřujeme se proto na ty výukové strategie, které žáky dostatečně aktivizují. Jde zejména o Hejného metodu výuky matematiky, badatelskou výuku, metody rozvoje čtenářské gramotnosti a metody kritického myšlení. Díky těmto metodám můžeme učivo lépe propojovat s dalšími tématy a reálným životem. Na vazby mezi jednotlivými předměty pravidelně dbáme přímo ve výuce, ale posilujeme je také různými třídními / školními projekty. Chceme být často s dětmi venku, protože z výzkumů víme, že je to důležité. Pobyt venku zlepšuje studijní výsledky, rozvíjí motoriku a prospívá zdraví.

ČASTÁ MOTIVUJÍCÍ ZPĚTNÁ VAZBA A HODNOCENÍ POKROKU

Chybu nevnímáme jako překážku k dosažení individuálního vzdělávacího cíle, ale jako cestu k sebepoznání a rozvoji. Žákům poskytujeme častou zpětnou vazbu, která je konkrétní a motivující. Hodnotíme zejména pokrok. Uvědomujeme si, že pro efektivní zpětnou vazbu potřebujeme znát názor samotných žáků, podporujeme proto i jejich sebehodnocení.

DOBŘÍ VZTAH UČITELE A ŽÁKA

Nic z výše uvedeného by se nám nedařilo dobře naplňovat v atmosféře, kde by panovala nedůvěra nebo dokonce strach. Pracujeme proto na příjemném klimatu školy, třídy a pracovních skupin. Snažíme se budovat atmosféru důvěry na všech úrovních – mezi vedením školy a pedagogy, mezi pedagogy navzájem, mezi pedagogy a žáky i mezi žáky navzájem.

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 1. & 2. STUPEŇ
k učení	Ověřujeme si pomocí zpětné vazby (kontrolní otázky), zda žáci porozuměli výkladu. Zadáváme úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů (internet, encyklopedie, příručky, slovníky, časopisy, muzea, knihovny, regionální mapy, plány apod.). Nabízíme témata pro zpracování projektů, při nichž žáci využívají mezipředmětových vztahů. Zařazujeme metody, kterými dochází žáci k samostatným objevům a Pro větší názornost probíraných poznatků používáme plastické modely, skutečné předměty a multimediální techniku. Již na prvním stupni vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem.
K řešení problémů	Umožňujeme žákům osvojovat si postupy řešení problémů - plánování své činnosti, jejích cílů, postupů, prostředků, orientace se mezi informacemi získanými studiem i experimentální činností a vyvození závěrů z nich. Zadáváme problémové úkoly, při jejichž řešení žáci používají různé postupy (např. pokusy a omyly) a vyhledávají informace, aby dospěli ke správnému řešení. Vedeme žáky k porovnávání informací a poznatků, které nabízí vyučující, nebo které si žáci shromažďují sami na jedné straně a vlastními přístupy a postoji na straně druhé. Prvostupňové žáky učíme nebát se problémů, prakticky je vedeme k používání techniky a podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
komunikativní	Umožňujeme žákům prezentovat svou práci prostřednictvím soutěží, výstav, ale i použitím vlastních výrobků v praktickém životě. Při obhajobě vlastních prací vedeme žáky k odpovídajícímu projevu a vystupování před ostatními. Vedeme žáky k argumentaci (vystupováním před skupinou a třídou), k obhájení vlastního pracovního postupu s možným využitím moderních komunikačních a informačních technologií. Při obhajobě a formulaci hypotéz a názorů vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků a jejich spolupráci na úkolu a pro prozkoumávání různých pohledů a názorů. Seznamujeme žáky s neverbální komunikací a s běžnými značkami a Dbáme na to, aby komunikace byla v rámci pravidel (slušnost, ohleduplnost, sebeovládání). Od 1. třídy vedeme žáky využívat při práci s počítačem logické a algoritmické myšlení. Podporujeme formy komunikace využívání internetové sítě. V komunikaci pomocí informačních a komunikačních technologií se zaměřujeme na správné užívání českého jazyka s ohledem na gramatiku.
sociální a personální	Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, k vytváření pravidel práce v Vedeme žáky k pochopení potřeby efektivní spolupráce, oceňování zkušeností druhých a k respektování různých hledisek řešením zadaného úkolu ve skupinách. S pomocí zásad týmové spolupráce (výsledek týmu závisí na práci jednotlivce) vedeme žáky k využívání znalostí, k orientaci a výběru efektivních aktivit, k zodpovědnosti vůči sobě i celku, k adaptibilitě. Respektujeme individuální odlišnosti jednotlivých žáků předkládáním úkolů podle jejich individuálních dovedností a schopností, a tím posilujeme jejich sebedůvěru a schopnost vzájemného respektu a úcty. Vytváříme modelové situace k procvičení praktických dovedností (řečnické dovednosti, formulace, přijímání rolí). Již na 1. stupni učíme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami výhodám využívání informačních technologií. Mimořádně nadané žáky vedeme tak, aby získali větší rozhled v oblasti ICT.

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 1. & 2. STUPEŇ
občanská	Nastolováním vhodných konfrontačních situací vedeme žáky k respektování názorů a vnitřních hodnot druhých lidí. seznamujeme žáky s tradicemi a kulturním a historickým dědictvím nejen naším, ale i spolužáků z jiných zemí, vedeme je k respektování v celé jejich rozmanitosti. (Projekt "Noc s Andersenem" , integrace žáků cizinců do běžných třídních kolektivů) Poukazujeme na lidové tradice (např. výuka lidových tanců) a dbáme na citlivý vztah k přírodě při hrách i volném pohybu dětí. Realizujeme reciproční zájezdy a návštěvy daných jazykových oblastí. Učíme chránit životní prostředí (Den Země, Exkurze do Toulcova dvora, akce Lesů ČR apod.) Navštěvujeme pravidelně s žáky významné historické památky, výstavy, muzea, kina, odborné přednášky zaměřené na společenská témata (např. drogová prevence, přednášky s policií ČR). Nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících s mezilidskými - partnerskými i rodinnými vztahy (jejich dodržování a narušování) i dostatek modelových situací k prokázání dovedností chránit životní prostředí, pomáhat v krizových situacích, situacích hrubého zacházení, násilí atd. Rozvíjíme samosprávnou demokracii jak v rovině dospělých (způsob komunikace mezi pedagogy, Školská rada,...), tak i na úrovni žáků (Žákovská samospráva). Učíme poskytnout první pomoc při nejjednodušších poraněních (základní první pomoc). Přirozenou součástí našeho školního života je charitativní činnost ve všech možných sférách (adopce „Na dálku“). Od 1. třídy netolerujeme záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům. Monitorujeme chování žáků při práci s internetem včas přijímáme účinná opatření. Škola má své desatero chování na internetu.
pracovní	Při zadání konkrétních úkolů vedeme žáky k vhodnému a účinnému výběru materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování určených pravidel a postupů. Vyrábíme s dětmi učební pomůcky (např. dobové zbraně, modely nástrojů, herbář). Dbáme na vědomé dodržování zásad bezpečnosti práce a technologickou kázeň. Samozřejmostí je pomoc žákům při volbě povolání (kontakty se školami, úřadem práce, profitesty apod.). Zadáváním vhodných úkolů vedeme žáky k postupnému rozvoji manuální zručnosti a jejímu využití v praktickém životě. Vedeme žáky na 1. stupni využíváním výpočetní techniky ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce. Žáky vedeme k šetrné práci s výpočetní technikou, vedeme je k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť.

3.3 ŽÁCI SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI UČENÍ

Škola vytváří inkluzivní podmínky pro vzdělávání dětí ze spádové oblasti včetně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných. Naším cílem je, aby každé dítě zažilo ve škole přijetí a úspěch a mohlo naplno rozvinout svůj vzdělávací potenciál.

1. ŠKOLA PŘIJÍMÁ VŠECHNY ŽÁKY ZE SPÁDOVÉ OBLASTI BEZ OHLEDU NA JEJICH SCHOPNOSTI.

Učitelé mají od všech žáků vysoká očekávání a snaží si předem nevytvářet žádné předsudky. Ke každému dítěti přistupujeme individuálně, neškatulkujeme a nenálepkuje.

2. KAŽDÝ ŽÁK JE DŮLEŽITÝ.

Cílem školy je umět podpořit každé dítě v tom, v čem může vyniknout a být přínosem pro ostatní. Nechceme upřednostňovat školní výsledky, ani konkrétní konkrétní vzdělávací oblasti nad ostatní stránky školního života.

3. INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE JE TVOŘENA PRO VŠECHNY ŽÁKY, KTERÍ JI POTŘEBUJÍ.

Tvoříme plány pedagogické podpory, individuální vzdělávací plány, portfolia, plány osobního rozvoje. Jsou tvořeny zejména pro děti s potřebou podpory. Zachováváme však filosofii, že každý z nás někdy potřebuje podporu,

4. ŽÁCI JSOU ZAPOJENI COBY SPOLUTVŮRCI EDUKAČNÍHO PROCESU.

Žáci mají v hodinách na výběr z různých didaktických činností, spolupracují na plánování výuky a její realizaci. Na druhém stupni mohou žáci vybírat z povinně volitelných předmětů. Pracují na mezeročníkových projektech a využívají vrstevnické podpory. Žáci prvního i druhého stupně vzájemně úzce spolupracují v rámci školního parlamentu.

5. EFEKTIVNÍ A PŘIROZENÉ VYUŽITÍ ROZMANITÝCH DIDAKTICKÝCH METOD.

Vhodně zařazované moderní výukové metody zvyšují pestrost vyučovací hodiny i motivaci a pozornost žáků.

6. PROGRES ŽÁKA TVOŘÍ JÁDRO HODNOCENÍ ŽÁKA.

Pokrok žáka je jedno z hlavních kritérií jeho hodnocení. Rozvíjíme metody formativního hodnocení tak, aby žák mohl průběžně pracovat s dosaženými výsledky a dále se zlepšovat.

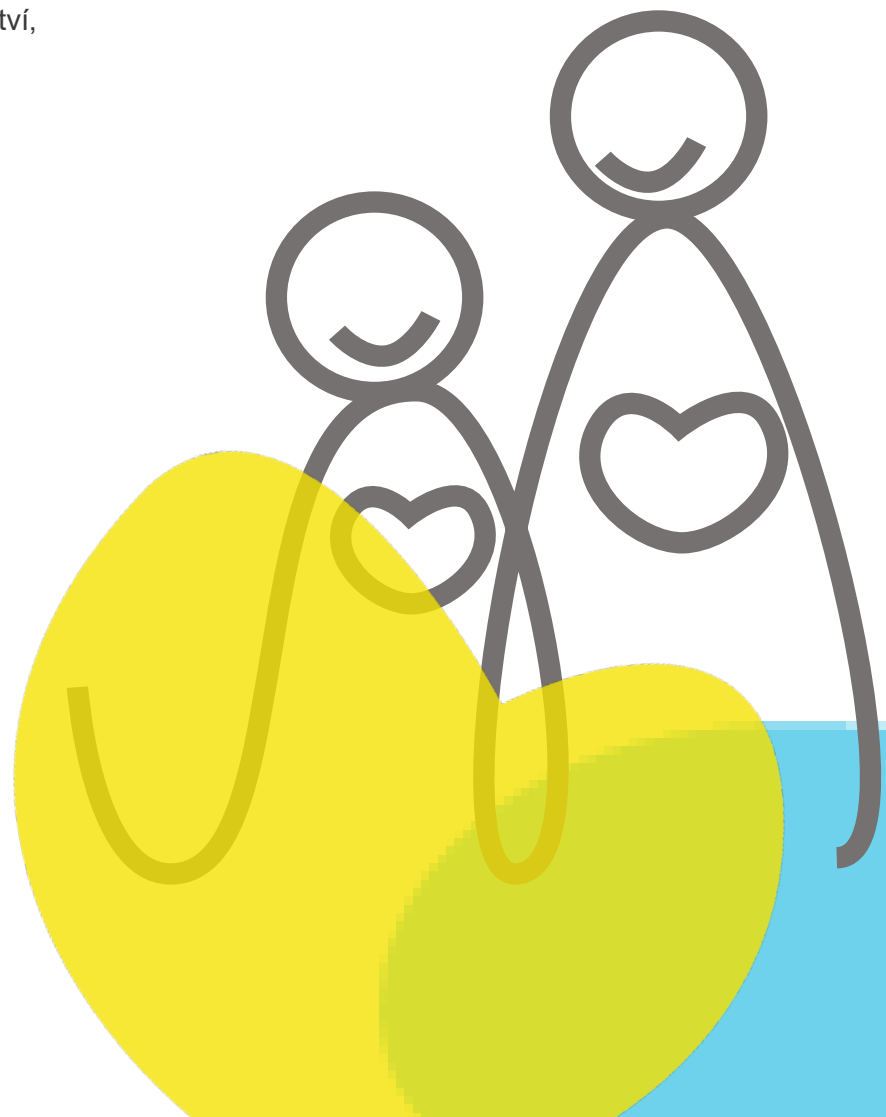

7. PŘEDCHÁZENÍ ŠKOLNÍHO NEÚSPĚCHU.

Pracujeme na zvyšování kvality týmové práce pedagogů, úrovně jejich spolupráce s rodiči a zapojování dalších subjektů ve vzdělávací oblasti. Učitelé spolupracují se školním poradenským pracovištěm nebo hledají řešení pomocí tzv. balintovské skupiny (skupinová metoda řešení problému známá z psychoterapeutické praxe). Škola vědomě a cíleně podporuje pocity sounáležitosti mezi žáky a školním prostředím. Naše škola nabízí možnost veřejné prezentace všem žákům, nejen těm s dobrými školními výsledky ve výuce. Podporujeme žáky v tom, aby dokázali ocenit u spolužáků vstřícnost a přínos ostatním.

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVÍŠTĚ POSKYTUJE:

- péči žákům, kteří mají nejrůznější obtíže ve výuce a v chování a potřebují podporu;
- péči žákům, kteří mají v nějaké oblasti mimořádné nadání;
- poradenské a konzultační služby z oblasti speciální pedagogiky, výchovného poradenství, kariérního poradenství jak žákům, tak rodičům (zákonným zástupcům);
- programy prevence nežádoucího a rizikového chování ;
- zajištění spolupráce a pravidelné konzultace s pedagogicko-psychologickou poradnou.

3.4 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

PT	TEMATICKÝ OKRUH	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSO	Rozvoj schopností a poznávání						F/INT Př/INT	F/INT Př/INT	F/INT Př/INT	Př/INT
	Sebepoznání a sebepojetí	Čj/INT M/INT	Čj/INT	Čj/INT P/INT		Př/INT	Vv/INT	Aj/INT Vv/INT	Vv/INT Ov/INT	Vv/INT
	Seberegulace	P/INT							Ch/INT	Zp/INT
	Psychohygiena	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT Ov/INT	Tv/INT
	Kreativita	Vv/INT	Vv/INT	Vv/INT	Vv/INT Pč/INT	Vv/INT Pč/INT	Vv/INT Tv/INT Hv/INT Čj/INT	Vv/INT Tv/INT Hv/INT Čj/INT Aj/INT Fj/INT Rj/INT	Vv/INT Tv/INT Hv/INT Čj/INT Fj/INT Rj/INT	Vv/INT Tv/INT Hv/INT Čj/INT Fj/INT Rj/INT

PT	TEMATICKÝ OKRUH	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSO	Poznávání lidí						Ov/INT	Ov/INT	Tv/INT Ov/INT	Tv/INT Ov/INT
	Mezilidské vztahy	P/INT	P/INT	P/INT		VI/INT	Ov/INT	Ov/INT	Ov/INT	Ov/INT
	Komunikace	Aj/INT Čj/INT	Aj/INT Čj/INT	Aj/INT Čj/INT	Aj/INT	ICT/INT	Čj/INT Ov/INT	ICT/INT Ov/INT Čj/INT Aj/INT Fj/INT Rj/INT	ICT/INT Ov/INT Čj/INT Aj/INT Fj/INT Rj/INT	ICT/INT Ov/INT Čj/INT Aj/INT Fj/INT Rj/INT Zp/INT
	Kooperace a kompetice	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Tv/INT	Aj/INT Tv/INT	Tv/INT Fj/INT Rj/INT	Tv/INT Fj/INT Rj/INT	Tv/INT F/INT Fj/INT Rj/INT
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M/INT	Pč/INT			I/INT	Čj/INT Aj/INT M/INT	Aj/INT M/INT Čj/INT Fj/INT Rj/INT	Aj/INT M/INT Čj/INT Fj/INT Rj/INT	M/INT Čj/INT Fj/INT Rj/INT
	Hodnoty, postoje, praktická etika							Čj/INT I/INT	Čj/INT I/INT	Čj/INT I/INT

PT	TEMATICKÝ OKRUH	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
VDO	Občanská společnost a škola					Aj/INT	Ov/INT	Aj/INT		
	Občan, občanská společnost a stát							Ov/INT	D/INT Ov/INT	Aj/INT Ov/INT
	Formy participace občanů v politickém životě							Ov/INT	Ov/INT	Ov/INT
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI/INT	VI/INT			Ov/INT	Ov/INT D/INT

PT	TEMATICKÝ OKRUH	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
VMEGS	Evropa s vět nás zajímá	Aj/INT	Aj/INT	Aj/INT	Aj/INT	VI/INT Aj/INT	Hv/INT	Čj/INT Hv/INT Fj/INT Rj/INT	Čj/INT Z/INT Hv/INT M/INT Fj/INT Rj/INT	Čj/INT Ov/INT Hv/INT Fj/INT Rj/INT
	Objevujeme Evropu a svět						Aj/INT	Aj/INT Fj/INT Rj/INT	Aj/INT Fj/INT Rj/INT	Aj/INT Čj/INT Fj/INT Rj/INT
	Jsme Evropané							Fj/INT Rj/INT	Z/INT Fj/INT Rj/INT	D/INT Fj/INT Rj/INT

PT	TEMATICKÝ OKRUH	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
MKV	Kulturní difference	Aj/INT	Aj/INT	Aj/INT	Aj/INT	Aj/INT	Čj/INT Vv/INT	Čj/INT Aj/INT Vv/INT Fj/INT Rj/INT	D/INT Aj/INT Hv/INT Vv/INT Čj/INT Fj/INT Rj/INT	D/INT Aj/INT Vv/INT Hv/INT Fj/INT Rj/INT
	Lidské vztahy	P/INT	P/INT	P/INT			D/INT	D/INT	D/INT	D/INT Ov/INT Z/INT
	Etnický původ								Hv/INT	D/INT Hv/INT Z/INT
	Multikulturalita	P/INT	P/INT	P/INT			Čj/INT	Čj/INT Fj/INT Rj/INT	Fj/INT Rj/INT	Fj/INT Rj/INT
	Princip sociálního smíru a solidarity									Ov/INT

PT	TEMATICKÝ OKRUH	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
EWV	Ekosystémy				Pří/INT Aj/INT		Pří/INT Z/INT	Pří/INT Z/INT	Z/INT	Z/INT
	Základní podmínky života				Pří/INT	Pří/INT	Z/INT	Z/INT	Ch/INT Z/INT	Z/INT Ch/INT Pří/INT
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRO	PRO	PRO	PRO	PRO	PRO	PRO	PRO	PRO
	Vztah člověka k prostředí						Čsp/INT Vv/INT Z/INT	Čsp/INT Vv/INT Z/INT	Vv/INT Ch/INT Z/INT	Ov/INT Z/INT Ch/INT F/INT Pří/INT Vv/INT

PT	TEMATICKÝ OKRUH	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
MV	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení						Čj/INT	M/INT Čj/INT Fj/INT Rj/INT	Čj/INT Fj/INT Rj/INT	Aj/INT Aj/INT F/INT Fj/INT Rj/INT
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					I/INT	Z/INT M/INT	M/INT I/INT Z/INT	Z/INT I/INT	I/INT F/INT Zp/INT
	Stavba mediálních sdělení					I/INT	I/INT	I/INT	I/INT	I/INT
	Vnímání autora mediálních sdělení						Čj/INT	Hv/INT Čj/INT	Hv/INT I/INT Čj/INT	Hv/INT I/INT Čj/INT
	Fungování a vliv médií ve společnosti				Čj/INT Aj/INT	Čj/INT Aj/INT	D/INT Vv/INT M/INT Čj/INT	M/INT Vv/INT I/INT D/INT Čj/INT	Aj/INT Vv/INT I/INT Čj/INT D/INT	Vv/INT D/INT Čj/INT
	Práce v realizačním							I/INT	I/INT	I/INT
	Tvorba mediálního sdělení						Čj/INT Vv/INT	Čj/INT Vv/INT	Čj/INT Vv/INT I/INT	Vv/INT I/INT Čj/INT Aj/INT

PT	průřezová témata	Pří	předmět přírodověda	Vedle průřezových témat vnímáme ještě několik oblastí jejichž témata jsou v dnešní době aktuální. Jedná se o tyto oblasti. 1. rizikové chování: Žáci se pravidelně účastní na 1. stupni výukových přednášek s Policií ČR, žáci 2. stupně zase projektu Život s drogou? NE! (institut Filia), témata rizikového chování jsou také integrována do předmětů. Věnuje se jim zejména Občanská výchova (např. v tématech mezilidské vztahy, sebepoznání, vandalismus, extremismus) a dějepis v 9. ročníku. 2. čtenářská gramotnost - téma se prolíná celou výukou předmětu Český jazyk a literatura a je mu věnován prostor i v ostatních naukových předmětech (jsou zařazovány práce s textem jeho interpretací apod.) Do výuky také zařazujeme mnoho dalších aktuálních problémů (živelné pohromy a situace po nich apod.), protože vnímáme, že reflexe těchto skutečností je v dnešní době zásadní. Z těchto důvodů hodláme tato témata do výuky nadále zařazovat.
OSV	osobnostní a sociální výchova	Př	předmět přírodopis	
VDO	výchova demokratického občana	VI	předmět vlastivěda	
VMEGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Vv	předmět výtvarná výchova	
MKV	multikulturní výchova	Pě	předmět pracovní činnosti	
INT	integrace tématu do předmětu	Hv	předmět hudební výchova	
PRO	realizace formou projektu	Tv	předmět tělesná výchova	
čj	předmět český jazyk	ČsP	předmět člověk a svět práce	
Aj	předmět anglický jazyk	I	předmět informatika	
Fj	předmět francouzský jazyk	F	předmět fyzika	
Rj	předmět ruský jazyk	Ch	předmět chemie	
Šj	předmět španělský jazyk	Z	předmět zeměpis	
Nj	předmět německý jazyk	D	předmět dějepis	
M	předmět matematika	Ov	předmět občanská výchova	
P	předmět prvouka	Zp	předmět závěrečná práce	

4. UČEBNÍ PLÁN

UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předmět						
			1.	2.	3.	4.	5.	I
			Časová dotace					
Jazyka jazyková	Český jazyk	Český jazyk	7	8	9	8	8	40
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	1	1	3	3	3	11
Matematika a její aplikace		Matematika	5	5	5	5	5	25
Informační a komunikační		Informatika					1	1
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	2			14
		Vlastivěda				2	2	
		Přírodověda				2	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12
	Výtvarná	Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	
Člověk a zdraví		Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Celková časová dotace			21	22	24	25	26	118

UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předmět	2.stupeň				
Jazyk a jazyková komunikace			6.	7.	8.	9.	suma
			Časová dotace				
	Český jazyk	Český jazyk	5	4	4	5	18
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12
		Fj / Rj / Šj /Nj	0	2	2	2	6
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	5	4	17
Informační a komunikační technologie		Informatika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	8
	Výchova k občanství	Občanská výchova	2	2	2	2	8
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	1	2	2	2	7
	Chemie	Chemie	0	0	2	2	4
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	2	2	8
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	2	2	8
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví		0	0	0	0	0
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce		Člověk a svět práce	2	1	0	0	3
Závěrečná práce			0	0	0	1	0
Celková povinná časová dotace			29	30	31	32	122

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

Zařazení průřezových témat do obsahu jednotlivých předmětů je vymezeno v obsahovém, časovém a organizačním vymezení jednotlivých vyučovacích předmětů.

1. Z tabulky učebního plánu pro 2. stupeň je patrné, že vzdělávací obor *Výchova ke zdraví* nemá odpovídající časovou dotaci. V našem ŠVP jsou výstupy a obsahy oboru integrovány do ostatních předmětů. Časová dotace je 3 hodiny - 1 hodina je pro Přírodopis, 2 hodiny pro Občanskou výchovu. V předmětu Občanská výchova jsou naplňovány tyto výstupy z RVP v daném pořadí: 1., 2., 4., 6., 9., část výstupu 11., 13., 14., 16. V předmětu Přírodopis jsou naplňovány tyto výstupy z RVP v daném pořadí: 3., 7., 8., část výstupu 11., 12., 15. V předmětu Tělesná výchova jsou naplňovány tyto výstupy z RVP v daném pořadí: 5., 10. Výstup 14. je naplňován v předmětu Český jazyk v rámci komunikační a slohové výchovy, jak dokládají osnovy předmětu. Od školního roku 2019/2020 probíhá důkladná revize, jejíž snahou je lepší začlenění tohoto vzdělávacího oboru.

Tematické okruhy Digitální technologie a Svět práce vzdělávacího oboru Člověk a svět práce budou naplňovány v rámci předmětu Informatika s časovou dotací 1 hodina.

Od školního roku 2020/2021 jsou přírodovědné předměty (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis) integrovány do nového předmětu Přírodní vědy (6. ročník). V následujících letech bude tento předmět postupně nahrazovat dílčí předměty. Od školního roku 2023/2024 by měly být přírodovědné předměty na druhém stupni kompletně integrovány.

Od školního roku 2020/2021 využijeme časové dotace pro předmět Člověk a svět práce na 2. stupni v tomto rozvržení: 6. ročník 1 hodina, 7. ročník 1. hodina, 8. ročník 1. hodina.

Od školního roku 2020/2021 spojujeme pro 1. stupeň (od 1. ročníku) předměty Hudební výchova a výtvarná výchova do nového předmětu Estetická výchova (viz učební osnovy), v rámci Oblasti Člověk a svět učíme prvouku a podporujeme hodnotové vzdělávání s dotací 3 vyučovací hodiny. Ve druhém ročníku navyšujeme dotaci pro anglický jazyk na 2 hodiny týdně a snižujeme dotaci pro výtvarnou výchovu na 1 hodinu týdně. K podobnému snížení ze dvou na jednu hodinu týdně u výtvarné výchovy jsme přistoupili v šestém a sedmém ročníku. Od sedmého ročníku je snížen také zeměpis na 1 hodinu týdně.

1. OBDOBÍ	1. až 3. ročník
2. OBDOBÍ	4. až 5. ročník
3. OBDOBÍ	6. až 9. ročník

5. UČEBNÍ OSNOVY

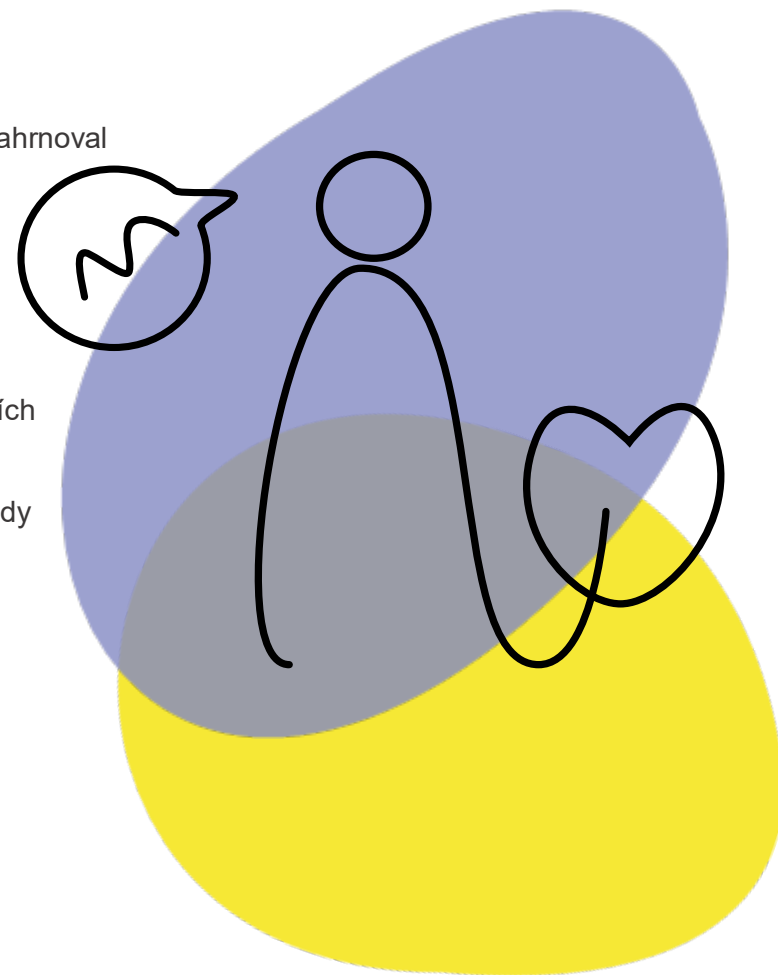
5.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Jazyk jako nástroj komunikace - sdělení, vnímání, dorozumění - budeme učit tak, aby zahrnoval všechna témata vzdělávacího obsahu a průřezová témata OSV, mediální výchova, multikulturní výchova, VMEGS a dalších, kterými je tvořen. V rámci předmětu bude naplňován výstup v pořadí 14. ze vzdělávacího oboru výchova ke zdraví (v učebních osnovách označen V.14).

Využijeme k tomu této hodinové dotace: 6. ročník - 5hodin, 7. a 8. ročník - 4 hodiny a 9. ročník 5 hodin.

Výuka bude realizována převážně ve třídách, příležitostně v různých kulturních institucích (knihovny, divadla, muzea, kina atd.)

Budeme uplatňovat různé formy práce tak, jak to jednotlivá témata a cíle vyžadují (viz plán) vždy s celou třídou.

1. OBDOBÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	krátké pohádky čtení hlasité a tiché	
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	převyprávění přiměřeného textu	
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Sloh Společenský styk a jeho formy	
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Jednoduchý popis	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Mluvené projevy	
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných Školních i mimoškolních situacích	Základní formy společenského styku	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Vypravování	
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Příprava na psaní	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Písmo psací a tiskací Psaní - písmeno, slabika, slovo Diktát slov, jednoduchých vět Velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty Interpunkční znaménka na konci věty Tvary písmen abecedy Upevňování správných tvarů písmen Úprava zápisu	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Osnova Kontrola vlastního projevu Dopis, adresa, vyplňování formulářů	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Recitace Plynulé čtení jednoduchých textů	
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Písmena velká, malá, tiskací, psací Hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací, uspořádání slov ve větě, interpunkční znaménka, délka samohlásek, tvrdé a měkké slabiky, porozumění přečteným větám, nadpis, článek, řádek, odstavec, poslech, vyprávění, dramatizace, psaní prvků písmen a číslic, znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov, význam slabiky pro dělení slov, spojování písmen, slabik	OSV – sebepoznání a sebepojetí, vypravování o mně, mé rodině, vztahy v rodině
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souhrnná, nadřazená a podřazená. Vyhledá v textu slova příbuzná	Pořadí vět v textu, věta slovo-slovo souřadné, nadřazené, podřazené, nauka o slově – slovo a skutečnost, synonyma, opozita, slova příbuzná, nauka o slově, hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	Souvislé jazykové projevy	OSV – komunikace: nácvik empaticky a aktivně naslouchat druhým, pozitivně komunikovat
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Stavba slova Slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky Slovní druhy - ohebné, neohebné	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Podstatná jména Slovesa - pojmenování děje, tvary sloves, časování	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Popis Vypravování a popis, písemná i ústní forma.	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Druhy vět Pořádek slov ve větě Sloh: Stylizace a kompozice Členění jazykového projevu	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Vlastní jména osob a zvířat Slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek Písmeno ě ve slovech Umísťování diakritických znamének Opis, přepis Vlastní jména měst, vesnic, hor a řek	
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Společná četba vybrané knihy Čtení hlasité a tiché	MKV - multikulturalita (četba)
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Vyprávění, dramatizace pohádek a povídek Báseň, verš, rým Individuální četba Beseda o knihách	
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy Text a ilustrace Základy literatury	
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Slovní přízvuk Četba jako zdroj informací a vědomostí Plynulé čtení, členění textu Rychlé čtení, tiché a hlasité Četba jako zdroj poznatku o přírodě současnosti a minulosti Práce s literárním textem Besedy o knihách a kulturních akcích	

2. OBDOBÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Rozvoj techniky čtení Tiché čtení s porozuměním Výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Čtení textů uměleckých a populárně naučných Návštěva knihovny Volná reprodukce přečteného textu Porozumění různým druhům textů věcné i odborné literatury	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Vytvoří pozvánku s informacemi o školní akci.	
reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	na základě přečteného textu vytvoří osnovu a obsah podle ní převypráví	
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Vyjadřování v běžných komunikačních situacích	
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	ověřování informací obsažených v reklamních textech	MV – fungování a vliv médií ve společnosti
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Vypravování	
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Komunikační situace	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Osnova, nadpis, členění projevu Dopis Elektronická pošta, telegram Tiskopisy: poštovní poukázky, průvodky, podací lístky	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Stylizace a kompozice Reprodukce jednoduchých textů Popis předmětu, děje, pracovního postupu	
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Nahrazování slov v textu vhodnými výrazy	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Stavba slova - kořen, předpona a přípona, Předložky Stavba slova - odvozování slov předponami a příponami, částí slova, kořen - společný pro všechna příbuzná slova	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Slovní druhy - ohebné, neohebné Vzory podstatných jmen Infinitiv sloves, určité slovesné tvary Slovesné způsoby Zdvojené souhlásky - předpony s, z , vz Předložky s. z	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Tvarosloví - slovní druhy Mluvnické kategorie podstatných jmen Přídavná jména, tvrdá a měkká přídavná Slovesa Podmiňovací způsob Zájmena Druhy zájmen, zájmena osobní číslovky	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Podmět a přísudek Skladba - základní a rozvíjející větné Podmět vyjádřený a nevyjádřený Podmět několikanásobný	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Stavba věty Věta jednoduchá, souvětí Věta jednoduchá a souvětí	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Mluvený a psaný projev-vypravování	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z Shoda podmětu s přísudkem Souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene Přídavná jména odvozená od podstatných jmen, zakončena na s - ský - šti Skupiny bě - bje, vě - vje, pě, mě - mně (bje, vje - tam, kde se setká předpona ob, v, s kořenem naje) Přísudek slovesný, shoda podmětu s přísudkem	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	předložkové vazby	
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Práce s dětskou knihou	
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvořivá práce s literárním textem	
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Výrazné čtení s prvky uměleckého Předčítání textu, recitace - rým. verš. Dramatizace, scénkv	
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Divadelní a filmová představení, Základy literatury poezie: lyrika, epika, rytmus próza: pověst, povídka Zápis textu, tvorba vlastních textů, Základy literatury poezie: lyrika, epika, přenášení významů, přirovnání próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč	

3. OBDOBÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Sloh – slohové útvary Vypravování Zásady mluveného projevu Výpisky, výtah dopis	OSV – kreativita (tvorba slohových cvičení) OSV – komunikace (dialog, monolog, diskuse) MV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, hodnocení reality mediálních projevů) MV – fungování a vliv médií ve společnosti (komparace jednotlivých médií)
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Komunikační a slohová cvičení diskuse projev, proslov, přednáška výklad, úvaha řečnická cvičení shrnutí o slohu	OSV - kreativita (tvorba slohového cvičení), OSV - hodnoty, postoje, praktická etika (diskuse nad slohovými cvičeními) VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (práce s mapou jazykověda) MV - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (hodnocení reality mediálních projevů)
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Komunikační a slohová cvičení diskuse projev, proslov, přednáška výklad, úvaha publicistické útvary řečnická cvičení shrnutí o slohu	OSV - řešení problému a rozhodovací dovednosti (scénky) OSV - komunikace (interview) MV - fungování a vliv médií ve společnosti (tvorba mediálního sdělení - proslov, debata) publicistika (inzerát, oznámení, reklama) OSV - hodnoty, postoje, praktická etika
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	publicistické útvary řečnická cvičení shrnutí o slohu	
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	vypravování - užití přímé řeči popis charakteristika, diskuse	OSV - kreativita (vypracování slohových cvičení) OSV - komunikace (dialog, monolog, diskuse) OSV - hodnoty, postoje, praktická etika (hledání kladů a záporů)

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	sloh-slohové útvary vypravování zásady mluveného projevu výpisky, výtah dopis	OSV - kreativita (vypracování slohových cvičení) OSV - komunikace (dialog, monolog, diskuse) MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (diskuse nad slohovými cvičeními)
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči	Vypravování - užití přímé řeči popis	OSV - komunikace (komunikační a slohová cvičení)
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Komunikační a slohová cvičení diskuse projev, proslov, přednáška výklad, úvaha publicistické útvary řečnická cvičení shrnutí o slohu	MV - vnímání autora mediálních sdělení (moderace) MV fungování a vliv médií ve společnosti (tvorba mediálního sdělení) VDO - občanská společnost a škola (respektování názoru, tolerance, osobnostní postoj)
využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a přednese referát	kratší slohové útvary-obednávka, inzerát, nabídka, stížnost, žádost subjektivně zabarvené vyjádření sloh - příprava k volbě povolání - diskuse, debata, rozhovor, životopis (i strukturovaný)	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti (scénky) OSV - hodnoty, postoje, praktická etika (hledání výhod a nevýhod)
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	kratší slohové útvary-obednávka, inzerát, nabídka, stížnost, žádost subjektivně zabarvené vyjádření sloh - příprava k volbě povolání - diskuse, debata, rozhovor, životopis (i strukturovaný)	ENV - vztah člověka k prostředí (líčení přírody)
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Komunikační a slohová cvičení Diskuse, projev, proslov, přednáška výklad, úvaha publicistické útvary řečnická cvičení, shrnutí o slohu	OSV - kreativita (diskuse) MV - tvorba mediálního sdělení VMEGS - Evropa a svět nás zajímá MV - tvorba mediálního sdělení OSV - hodnoty, postoje, praktická etika

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	jazykověda, jazykové příručky, zvuková stránka slova a věty řeč přímá a nepřímá slovní druhy - slovesa, podstatná jména, přídavná jména a jejich skloňování, zájmena, číslovky	
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	neohebné slovní druhy tvoření slov vztahy mezi slovními druhy homonyma, antonyma, synonyma slovesa – vid, rod	
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	jazykověda, jazykové příručky, zvuková stránka slova a věty řeč přímá a nepřímá slovní druhy - slovesa, podstatná jména, přídavná jména a jejich skloňování, zájmena, číslovky	MV - fungování a vliv médií ve společnosti (elektronické jazykové příručky)
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	jazykověda, jazykové příručky, zvuková stránka slova a věty řeč přímá a nepřímá slovní druhy - slovesa, podstatná jména, přídavná jména a jejich skloňování, zájmena, číslovky	
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Jazyková výchova Český jazyk jako slovanský jazyk slovní zásoba a její obohacování podstatná jména přejatá - skloňování slovesa - třídy a vzory skladba - souvětí podřadná a souřadná	MKV - multikulturalita (práce s příručkou)
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Jazyková výchova, český jazyk – vývoj skladba - odchylky větné stavby - souvětí souřadná shrnutí učiva 6.-9. ročníku	
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Jazyková výchova, český jazyk – vývoj skladba - odchylky větné stavby - souvětí souřadná	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	jazykověda, jazykové příručky, zvuková stránka slova a věty řeč přímá a nepřímá slovní druhy - slovesa, podstatná jména, přídavná jména a jejich skloňování, zájmena, číslovky	
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	lidová slovesnost poezie příběhy - pohádky, pověsti, mýty, legendy, bajky literárně-výchovné aktivity	MKV - multikulturalita (četba)
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Literární výchova literatura ve 20. stol. dramatická a filmová tvorba současná literatura	VMEGS - objevujeme Evropu a svět (seznámení a srovnávání textů zahraničních literatur) ENV - vztah člověka k prostředí (diskuse o současné literatuře)
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	lidová slovesnost poezie příběhy - pohádky, pověsti, mýty, legendy, bajky literárně výchovné aktivity	
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	příběhy - mýty, legendy, sci-fi, detektivky drama poezie mediální texty	MKV - kulturní difference, odraz historie v textu MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (poslech)
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Literární výchova literatura ve 20. stol. dramatická a filmová tvorba současná literatura	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Literární výchova životopisná literatura, literatura ve vztahu k historickým obdobím	
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Literární výchova literatura ve 20. stol. dramatická a filmová tvorba současná literatura	VMEGS - objevujeme Evropu a svět (seznámení a srovnávání textů zahraničních literatur)
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Literární výchova životopisná literatura literatura ve vztahu k historickým obdobím	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	lidová slovesnost poezie příběhy - pohádky, pověsti, mýty, legendy, bajky literárně-výchovné aktivity	MKV - multikulturalita (četba)

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 1. STUPEŇ	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
k učení	Ověřujeme si pomocí zpětné vazby (kontrolní otázky), zda žáci porozuměli výkladu. Probranou látku upevňujeme pomocí doplňujících materiálů (doplňovací cvičení, interaktivní hry na počítači s okamžitou zpětnou vazbou). Vedeme žáky k aktivnímu používání Pravidel českého pravopisu, přehledů gramatiky apod. Vedeme žáky k vyhledávání vlastních chyb a chyb spolužáků a uvědomování si jich a k jejich zdůvodňování (např. zastavování diktátu).	Prostřednictvím problémových úloh (stylistika), otevřených otázek (gramatika) vedeme žáky k výběru strategií, třídění informací, samostatnému rozhodování (např. výběrem četby, náměty žakovských prací apod.). Diskusí o konkrétních životních situacích (blízká budoucnost i současnost) umožňujeme žákům poznat nutnost a smysl učení českého jazyka (kontakt s úřady, žádosti, seberealizace).

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 1. STUPEŇ	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
řešení problémů	Využíváme příklady z uměleckých děl (četba, divadlo, film, výtvarné umění), abychom žákům poskytli vzory pro řešení problémových životních situací. a základě konkrétních životních událostí nebo předem připravených problémových situací vedeme žáky k jejich samostatnému řešení, případně k vyhledání účelné pomoci (odborná literatura, internet, konzultace s odborníkem).	Vedeme žáky k porovnávání a pozitivnímu hodnocení a ostatních oblastí českého jazyka. Učíme žáky správně pojmenovat a formulovat problém (např. přesně pojmenovat to, čemu nerozumí). Vedeme žáky k využívání normativních příruček českého jazyka a dalších zdrojů k řešení problémových úkolů v rámci českého jazyka.
komunikativní	Při zadávání některých typů úkolů umožňujeme žákům vyměňovat si zkušenosti, porovnávat výsledky, respektovat různé postupy a názory. Motivujeme žáky vhodným osobním příkladem k tolerantní komunikaci s ostatními.	V mluvnicích i slohových cvičeních umožňujeme žákům vyjádření jejich myšlenek, názorů, pocitů, vyslovení hodnotících soudů k práci druhých a obhájení své práce. Zařazujeme hru, diskuse a dramatické úkoly.
sociální a personální	Laskavým a vstřícným přístupem (k žákům i kolegům) přispíváme k přátelské atmosféře. Podporujeme sebedůvěru žáků vhodnou motivací, pochvalou a cíleným povzbuzováním. Pomocí her učíme řešit konflikty.	Vytváříme modelové situace k procvičení praktických dovedností (řečnické dovednosti, formulace, přijímaní rolí). S pomocí zásad týmové spolupráce (výsledek týmu závisí na práci jednotlivce) vedeme žáky k využívání znalostí, k orientaci a výběru efektivních aktivit, k zodpovědnosti vůči sobě i celku, k adaptabilitě.
občanská	Využíváme příklady z uměleckých děl (četba, divadlo, film, výtvarné umění), abychom žáky vedli k úctě ke kulturnímu dědictví. Pravidelným zadáváním domácích úkolů a jejich kontrolou vedeme žáky k plnění povinností.	Využitím příkladů z uměleckých děl (četba, divadlo, film...) vedeme žáky k úctě ke kulturnímu dědictví. Nabízíme dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících s partnerskými i rodinnými vztahy.
pracovní	Opakováním ustálených postupů vedeme žáky k jejich využívání při samostatném řešení úkolů. Pravidelnými postupy při řešení složitějších úkolů (jejich rozložení na jednotlivé dílčí části) upevňujeme v žácích schopnosti analyticko syntetického myšlení.	Umožňujeme žákům propagaci vlastních projektů na veřejnosti – stylistika, gramatika, četba, besedy o četbě, výměna typů na dobré knihy. Vedeme žáky, aby využívali znalostí nabytých v předmětu český jazyk (životopis, orientace v médiích, pracovní pohovor...) efektivně v různých životních situacích.

5.2 ANGLICKÝ JAZYK

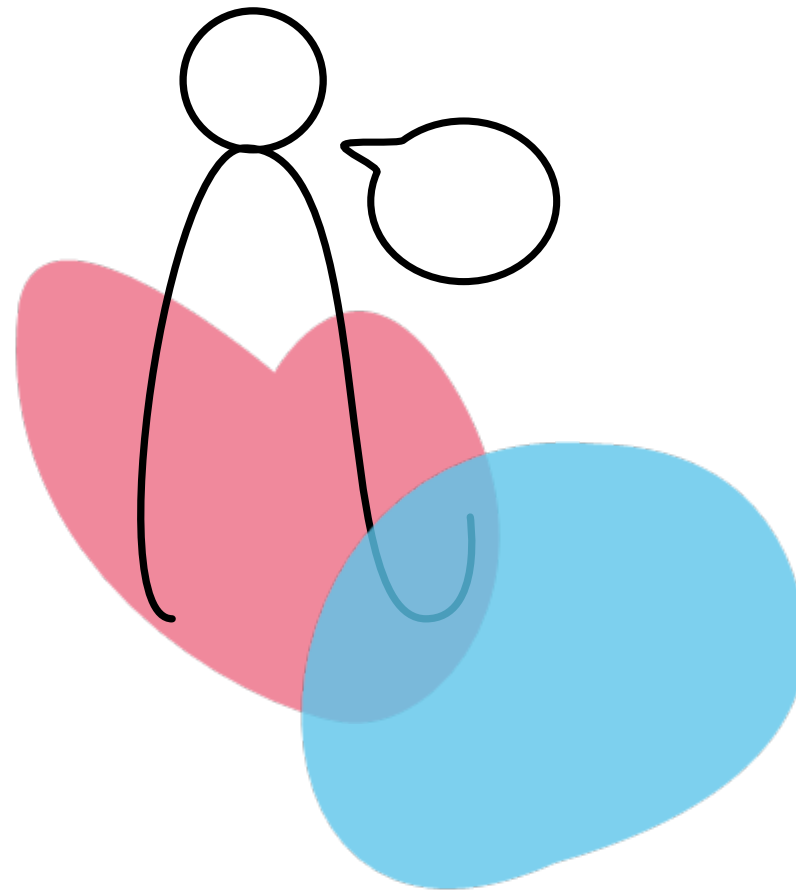
Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklad pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Anglický jazyk se vyučuje v 1. ročníku integrovaně (formou clill), ve 2. ročníku 2 hodiny týdně a dále pak 3 hodiny týdně. Druhý cizí jazyk v 7., 8. a 9. ročníku (RJ, FJ, ŠJ, NJ) 2 hodiny týdně. Výuka cizích jazyků se dělí v rámci ročníku na skupiny, které nesmí přesáhnout počet 24 žáků. Výuka se realizuje ve třídách, jazykové učebně s interaktivní tabulí a počítačových učebnách se speciálními výukovými programy pro cizí jazyky.

Požadavky na vzdělání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v cizí jazyce směřuje k dosažení úrovně A2. (Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se daného jazyka bezprostředně týkají. Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh. Má velkou zásobu písniček a říkanek motivujících k učení.) Vzdělávání v dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1. (Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím a umí tyto výrazy a fráze používat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně.)

V cizích jazycích se realizují průřezová témata OSV (sebepoznání a sebepojetí, kreativita, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti), VDO (občanská společnost a škola, občanská společnost a stát), VMEGS (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět), MKV (kulturní diference), EV (ekosystémy, vztah člověka k prostředí) a MV (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení).

1. OBDOBÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	pokyny učitele, základní otázky pozdravy, představení se odpovídající slovní zásoba, otázky "Who's this?, What's this? Who are you? What's your name? How many? What colour is...? Is it a...? Where's...? Can you see...? Do you like...? How old are you? odpovídající slovní zásoba, stručné jednoduché otázky pochopení otázky, pantomima komunikace neverbální formou pochopení otázky, stručné odpovědi stavba věty - otázka, odpověď vedení rozhovoru	OSV – komunikace (dialog)
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	slovní zásoba: rodina, barvy, číslovky 1 - 10, geometrické tvary, narozeniny, hygienické potřeby, zvířata, oblečení, hračky, školní pomůcky, slovesa pohybu, nábytek, jídlo, nápoje, části obličeje, slovesa smyslového vnímání, místnosti v domě, počasí, kreslené příběhy písničky, říkanky memorování písniček, říkanek dramatizace příběhu, scénky slovní zásoba: Vánoce, Velikonoce	MKV – kulturní difference VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
Rozumí obsahu jednoduchého, krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	slovní zásoba probíraných témat, pochopení textu s vizuální oporou, pochopení textu s vizuální oporou čtení, překlad textu, pochopení a převyprávění příběhu, pochopení textu s vizuální oporou	
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Pokyny učitele, jednoduché dialogy týkající se všech témat, převyprávěná a dramatizace scénky, pochopení významu slovní zásoby, pochopení textu s vizuální oporou, vyhledávání hlavních postav příběhu, barvy čísla 1-10, odpovídající slovní zásoba, pochopení slova, textu	OSV – komunikace (dialog)
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Abeceda, odpovídající slovní zásoba, abeceda, hláskování, zvuková a grafická podoba jazyka, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, abeceda hláskování	
Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	grafická podoba slova s vizuální oporou, odpovídající slovní zásoba, stavba věty, pochopení textu s vizuální oporou, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou	

2. OBDOBÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	příkazy, zákazy, zvuková podoba jazyka, tázací výrazy, otázky v přítomném čase, slovesa be, have, vazba there is/are, zvuková podoba jazyka	OSV – komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, cvičení pozorování a aktivního naslouchání)
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	slovní zásoba: pozdravy, barvy, číslovky 1-20, číslovky 20-100, školní potřeby, nábytek, zvířata, nálady a pocity, popis vzhledu, členové rodiny, hračky, dny a měsíce, hudební nástroje, sport, místnosti v domě, umístění věcí – předložky místa, zdraví a nemoci, budovy ve městě a jejich polohy, prázdniny a činnosti o prázdninách, vyučovací předměty, čas a hodiny, televizní pořady, volný čas, záliby, technické vybavení, abeceda, přítomný čas prostý a průběhový, přídavná jména a zájmena osobní	OSV – komunikace
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	krátké články k jednotlivým tematickým okruhům, obrázkový seriál, rozšiřující slovní zásoba k jednotlivým tématům, základy dramatizace, krátké odpovědi, tvorba věty, slovosled, země a města, Velká Británie	MKV – kulturní difference OSV – kreativita VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (čtení, poslech – života Evropanů a styl života v evropských rodinách, důležitá města)
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	tázací výrazy, otázky v přítomném čase, slovesa "be, have", sloveso "can", kladné a záporné odpovědi procvičování probrané slovní zásoby, tvorby vět rozkazy a zákazy základní výslovnostní návyky	OSV – komunikace OSV – kooperace a kompetice
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	slovní zásoba, daných tematických okruhů, sloveso "be, have", přítomné časy, přídavná jména, dny v týdnu, zájmena osobní, přivlastňovací nesamostatná, podstatná jména jednotné a množné číslo, přídavná jména, slovesa činnosti, přítomný čas prostý a průběhový, sloveso "can" vazba "there is/are", sloveso "be, have" svátky Halloween, Christmas, Easter, St. Valentine's Day rozšiřující slovní zásoba	OSV – komunikace OSV – kreativita MKV – kulturní difference

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	stavba, věty, tázací výrazy, krátké odpovědi, příkazy, zákazy, stavba, věty ve větě tázací a oznamovací, klad a zápor sloves "be, have, can" přítomný čas prostý a průběhový probíraná témata pozdravy, oslovení, osobní údaje, tvorba	OSV – komunikace OSV – kooperace a kompetice
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	použití anglicko-českého a česko-anglického slovníku, zvuková a grafická podoba jazyka práce s textem slovosled vět tázacích a oznamovacích používá výrazy "True, False" rozšiřující slovní zásoba zeměpis, počasí, kultura zemí Velké Británie, města, vlajky	VMEGS- Evropa a svět nás zajímá (čtení, poslech – život Evropanů a styl života v evropských rodinách, důležitá města)
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	čtení a překlad textu, rozšiřující slovní zásoba	OSV – kreativita
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	popis vzhledu, pocity, nálady vazba, there is, there are, zájmena osobní a přivlastňovací, rozšiřující slovní zásoba, stavba věty popis podle obrázků, fotografií, využití časopisu, počítače, interaktivní tabule rozšíření znalostí z různých oblastí života, fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vyjádření hlavní myšlenky textu, popis postav, podstatná jména, sloveso "be, have, can" přítomný čas prostý a průběhový, komunikační situace, tvorba, dialogu, pozdravy, žádost, poděkování, tázací výrazy, tvorba dialogu, memorování základních obrátů, reprodukuje čtený text podle obrázku žádost, poděkování, tázací výrazy memorování říkanek a písniček používá výrazy true / false, odpovídá na otázky týkající se textu hodiny, školní předměty, dny v týdnu, klad, zápor, sloveso "have got", slovesa "like" a "don't like", názvy budov, vazba "there is, there are", rozkazovací způsob, otázky na zjištění polohy, předložky místa směřování, orientace ve městě druhy TV programů, sloveso "like" a "don't like, určování času, orientace v programu, tázací výrazy místnosti a zařízení bytu umístění věcí, předložky místa probírané tematické okruhy, fonetické znaky, hláskování	OSV – komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, cvičení pozorování a aktivního naslouchání) OSV – kreativita
jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního	grafická podoba jazyka, osobní údaje, členové rodiny, přídavná jména, sloveso "be", tázací výrazy, slovosled věty tázací a oznamovací, měsíce, slovesa činnosti, rodina, zájmena, slovní zásoba, stavba věty, slovosled, rozkazovací způsob, příkazy, zákazy, slovní zásoba, využití obrázků, hodiny dny, měsíce, slovesa, činnosti, přítomný čas průběhový a prostý, slovní zásoba k probíranému tématu, členy, přídavná jména	OSV - kreativita
Vyplní osobní údaje do formuláře	osobní údaje, jméno, adresa, věk, záliby přídavné jméno "favourite", přídavná jména, slovní zásoba na probíraná témata, jméno, adresa, směrovací číslo	

3. OBDOBÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	slovní zásoba - rodina, zvířata, volný čas a prázdniny, jídlo a pití, nakupování, počasí a světové strany, film, televize, sdělovací prostředky, doprava a cestování, zeměpisné názvy, části města slovní zásoba - části těla, nemoci a zranění, druhy sportu, should/should not slovní zásoba - počasí, přírodní katastrofy, supřování přídavných jmen nndmínVnvá včta 7 en that budoucí čas, going to slovní zásoba - oblečení, styl podmínkové věty 1, přímá a nepřímá řeč, nepřímé otázky, souslednost časová slovní zásoba - povolání počitatelná/nepočitatelná podst. jména, výrazy množství, druhy měny, trpný rod minulý čas prostý a průběhový vazba there is, there are, přítomný čas průběhový, členy reálie VB a anglicky mluvících zem	MV - fungování a vliv médií ve společnosti ENV - vztah člověka k prostředí MKV – multikulturalita VMEGS - objevujeme Evropu a svět
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	slovní zásoba: rodina, koníčky, druhy obchodů, jídlo a pití přítomné časy how many/how much, some/any, a few/ a little slovní zásoba : počasí a světové strany přítomné časy, rozšíření slovní zásoby z probíraných témat minulé časy, budoucí časy, slovní zásoba - oblečení, styl too/enough should, would, could, might, would like to	OSV – komunikace ENV - vztah člověka k prostředí MKV - kulturní difference

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	přítomný čas prostý, minulé časy like/dislike to+inf./gerundia slovní zásoba město, směřování, předložky místa minulé časy a předpřítomný čas tvoření otázek v minulosti, současnosti a budoucnosti, tázací dovětky zdvořilostní fráze slovní zásoba - zdraví a nemoci typy žádosti tázací výrazy budoucí časy sl. zásoba - volný čas, sdělovací prostředky předpřítomný čas, for/since, podmiňovací způsob slovní zásoba obchody, jídlo opakování časů, použití ušed to tvoření otázek, přítomný čas	OSV – komunikace MV – fungování a vliv médií ve společnosti OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech	slovní zásoba - škola, vybavení slovní zásoba rodina, přítomné časy, přídavná jména, přivlastňovací zájmena ukazovací zájmena, osobní zájmena v předmětovém vztahu, členy sl. zásoba - části těla, nemoci a poranění sl. zásoba - potraviny, nápoje, výrazy množství, počitatelná/nepočitatelná předložky času budoucí čas, going to sl.zásoba - sporty, koníčky, školní předměty pozdravy, představení se, přídavná jména předpřítomný , přítomný a minulé čas prostý sl. zásoba sdělovací prostředky, hodnotící přídavná jména, opakování časů trpný rod, přídavná jména, stupňování přídavných jmen vazba there is, there are, přítomný čas průběhový, členy, přídavná jména sl. zásoba - oblečení, přítomný čas prostý žádost, přídavná jména, trpný rod, reklamace zboží stupňování přídavných jmen	OSV – komunikace VDO – občanská společnost a škola MV – fungování a vliv médií ve společnosti ENV – vztah člověk k prostředí OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV – kulturní difference

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
vypráví jednoduchý příběh, událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	minulé časy souslednost časová, přímá a nepřímá řeč opakování gramatických jevů a slovní zásoby minulý čas prostý, příslovce přítomný čas prostý, přídavná jména sl. zásoba - nábytek, části domu, předložky místa sl. zásoba - škola a vybavení přítomný čas prostý, slovesa činnosti, příslovce četnosti přídavná jména, části zvířecího těla slovní zásoba - části města, památky	OSV – kreativita OSV – komunikace MKV – kulturní difference
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	práce se slovníkem práce s internetovým vyhledávačem použití časopisů, letáků, knih	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednost MV-kritické čtení MKV - multikulturalita
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	minulý čas prostý a průběhový rady, zákazy, příkazy, zvrtná a zdůrazňovací zájmena, rozkazovací způsob sl.zásoba - oblečení, styl četba doplňkových materiálů příslovce času a způsobu, sl.zásoba - televizní programy opakování časů budoucí čas will, sl. zásoba vesmír sl. zásoba zvířata, přítomné časy frázová slovesa, opakování gramatiky vyhledávání neznámých slov, práce se slovníkem podmiňovací způsob práce se slovníkem a internetovým vyhledávačem	OSV - kreativita VMEGS - objevujeme Evropu a svět (práce s mapou, dialogy) MKV - multikulturalita OSV - kooperace a kompetice OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	osobní informace sl. zásoba, popis osoby, vlastnosti formální styl, osobní údaje	OSV – kreativita
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)

napiše jednoduché texty o sobě, rodině, volném čase, škole a dalších osvojovaných tématech	pozdrav, oslovení, neformální výrazy, datu, řadové číslovky zdvořilostní obraty, formální výrazy struktura e-mailu, formální i neformální výrazy struktura životopisu, osobní údaje formální styl, opakování časů, sl. zásoba povolání datum, názvy měsíců, řadové číslovky, minulé časy, slovesa činnosti sl. zásoba: rodina, oblečení, vzhled, popisná přídavná jména, přivlastňovací zájmena sl. zásoba: škola, vybavení, rozvrh hodin, školní předměty like/don't like, slovesa činnosti, přítomné časy sl. zásoba doprava, dopravní prostředky, minulé časy, slovesa pohybu sl. zásoba části těla zvířete, přídavná jména, členy, přítomný čas prostý sl. zásobajídlo a pití, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, some+any a výrazy množství sl. zásoba - ingredience, vybavení kuchyně, pracovní postup	MV - tvorba mediálního sdělení OSV - sebepoznání a sebepojetí OSV - kreativita
reaguje na jednoduché písemné sdělení	sl. zásoba povolání, zdvořilostní fráze, formální styl formální a neformální styl, struktura emailu formální a neformální styl, pozdravy, oslovení datum +čas, předložky času, budoucí časy, zdvořilá omluva a odmítnutí, výrazy lítosti, podmiňovací způsob formální a neformální styl, výrazy souhlasu a nesouhlasu	OSV - kreativita MV - tvorba mediálního sdělení OSV - řešení problémů OSV - komunikace
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	slovní zásoba - rodina, zvířata, volný čas a prázdniny, jídlo a pití, nakupování, počasí a světové strany, film, televize, sdělovací prostředky, doprava a cestování, zeměpisné názvy, části města slovní zásoba - části těla, nemoci a zranění, druhy sportu should/should not slovní zásoba - počasí, přírodní katastrofy, stupňování přídavných jmen, budoucí čas, going to slovní zásoba - oblečení, styl podmínkové věty 1, přímá a nepřímá řeč, nepřímé otázky, souslednost časová slovní zásoba - povolání počitatelná/nepočitatelná podst. jména, výrazy množství, druhy měny, trpný rod minulý čas prostý a průběhový vazba there is, there are, přítomný čas průběhový, členy, reálie VB a anglicky mluvících zemí	MV - fungování a vliv médií ve společnosti ENV - vztah člověka k prostředí MKV - multikulturalita VMEGS - objevujeme Evropu a svět

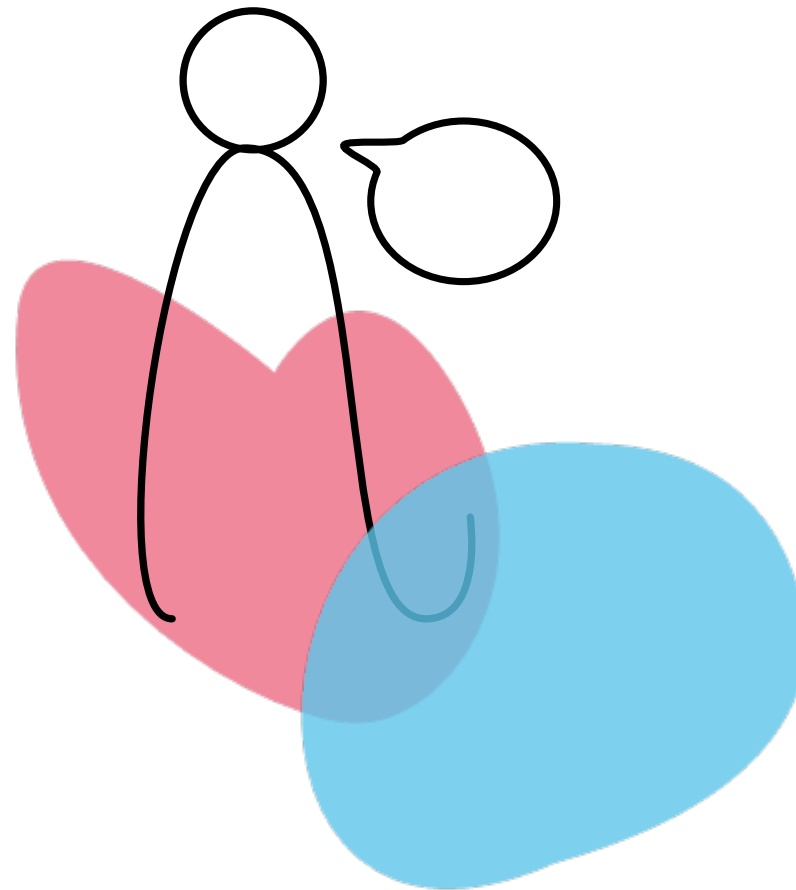
KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 1. STUPEŇ	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
k učení	Vedeme žáky k vyhledávání a třídění gramatických jevů a reálií daného. Vedeme k využívání prostředků masmediální komunikace (VHS, PC, tisk). Vedeme k zájmu o literaturu a kulturní dění dané jazykové oblasti a dopisování.	Vedeme žáky k vyhledávání a třídění gramatických jevů a reálií daného. Vedeme k využívání prostředků masmediální komunikace (VHS, PC, tisk). Vedeme k zájmu o literaturu a kulturní dění dané jazykové oblasti a dopisování.
řešení problémů	Volíme vhodné způsoby k řešení problémů jako např.: doplňování textů, návodné otázky, vyhledávání v jazykových příručkách. Vedeme k analýze problémů, systematicky vysvětlujeme, odůvodňujeme a vyhodnocujeme.	Volíme vhodné způsoby k řešení problémů jako např.: doplňování textů, návodné otázky, vyhledávání v jazykových příručkách. Vedeme k analýze problémů, systematicky vysvětlujeme, odůvodňujeme a vyhodnocujeme.
komunikativní	Nabízíme prostředky (skupinové úkoly, dialogy, diskuse, komunitní kruh) vedoucí k vzájemné komunikaci. Vedeme k formulování vhodných názorů a komunikativních reakcí. Vysvětlujeme důležitost prezentace výsledků vlastní práce (dialogy, čtení, odpovědi na otázky, reprodukce, mluvnická a lexikální cvičení, projektové zpracování...). Za účelem dovést jazykové schopnosti dětí na úroveň schopností dorozumívání se v cizím jazyce používáme dialog, komunikační moduly.	Nabízíme prostředky (skupinové úkoly, dialogy, diskuse, komunitní kruh) vedoucí k vzájemné komunikaci. Vedeme k formulování vhodných názorů a komunikativních reakcí. Vysvětlujeme důležitost prezentace výsledků vlastní práce (dialogy, čtení, odpovědi na otázky, reprodukce, mluvnická a lexikální cvičení, projektové zpracování...). Za účelem dovést jazykové schopnosti dětí na úroveň schopností dorozumívání se v cizím jazyce používáme dialogy, komunikační moduly.
sociální a personální	Zadáváme úkoly úměrné schopnostem a zájmům (sport, hudba) dětí tak, aby si uvědomili růst svých jazykových schopností. Při prezentaci výsledků práce dbáme na hodnocení individuální a týmové. Získané výsledky porovnáváme a hodnotíme z hlediska individuálních schopností žáků.	Zadáváme úkoly úměrné schopnostem a zájmům (sport, hudba) dětí tak, aby si uvědomili růst svých jazykových schopností. Při prezentaci výsledků práce dbáme na hodnocení individuální a týmové. Získané výsledky porovnáváme a hodnotíme z hlediska individuálních schopností žáků.
občanská	Nabízíme zábavné formy, při kterých vedeme ke zdravému a harmonickému rozvoji dítěte (kvízy, soutěže, písničky, korespondence, hry, použití PC). Propagujeme kulturní hodnoty dané jazykové oblasti (aktuální dění, vyhledávání materiálů na internetu, informace učitele). Realizujeme reciproční zájezdy a návštěvy daných jazykových oblastí. Učíme chránit životní prostředí (Projekt Dánsko, Den Země, návštěva přírodních rezervací v Rakousku).	Nabízíme zábavné formy, při kterých vedeme ke zdravému a harmonickému rozvoji dítěte (kvízy, soutěže, písničky, korespondence, hry, použití PC). Propagujeme kulturní hodnoty dané jazykové oblasti (aktuální dění, vyhledávání materiálů na internetu, informace učitele). Realizujeme reciproční zájezdy a návštěvy daných jazykových oblastí. Učíme chránit životní prostředí (Projekt Dánsko, Den Země, návštěva přírodních rezervací v Rakousku).
pracovní	Vedeme k osvojení pracovních postupů při nácviku jednotlivých dovedností (výslovností cvičení, poslech, domácí příprava, referáty). Ukazujeme možnosti a rizika podnikatelského chování (vyplňování formulářů, telefonické hovory).	Vedeme k osvojení pracovních postupů při nácviku jednotlivých dovedností (výslovností cvičení, poslech, domácí příprava, referáty). Ukazujeme možnosti a rizika podnikatelského chování (vyplňování formulářů, telefonické hovory).

5.3 FRANCOUZSKÝ JAZYK

Druhý cizí jazyk v 7., 8. a 9. ročníku (RJ, FJ, ŠJ, NJ) 2 hodiny týdně. Výuka cizích jazyků se dělí v rámci ročníku na skupiny, které nesmí přesáhnout počet 24 žáků. Výuka se realizuje ve třídách, jazykové učebně s interaktivní tabulí a počítačových učebnách se speciálními výukovými programy pro cizí jazyky.

Požadavky na vzdělání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v cizí jazyce směřuje k dosažení úrovně A2. (Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se daného jazyka bezprostředně týkají. Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh. Má velkou zásobu písniček a říkanek motivujících k učení.) Vzdělávání v dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1. (Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím a umí tyto výrazy a fráze používat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně.)

V cizích jazycích se realizují průřezová témata OSV (sebepoznání a sebepojetí, kreativita, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti), VDO (občanská společnost a škola, občanská společnost a stát), VMEGS (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět), MKV (kulturní difference), EV (ekosystémy, vztah člověka k prostředí) a MV (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	zvuková a grafická podoba jazyka, základy správné výslovnosti- výslovnostní cvičení, vázání a navazování, abeceda, samohlásky a skupiny samohlásek, nosové samohlásky a souhlásky, odlišnosti české a francouzské abecedy a výslovnosti, intonace a melodie vět oznamovacích, tázacích a rozkazovacích, větný a slovní přízvuk, vyjádření přitakání a nesouhlasu, slovní zásoba obsahující nejdůležitější pokyny učitele k práci a zpětné slovní reakce žáků	OSV – komunikace, kooperace
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	práce se slovníkem a jinými příručkami /fotokopie, obrazový materiál, časopis, křížovky, didaktické hry, doplňovací cvičení slovní i obrázkové, fonetický přepis, slovní zásoba a její obohacování s dopomocí obrázku a popisu, vyjádření tykání a vykání, praktické používání osobních zájmen, samostatných-zvýraznění podmětu, frázování věty a zřetelná výslovnost přivlastňování pomocí předložek	OSV – komunikace, kooperace
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	poslech, kontrolní otázky a odpovědi, podstatná jména, člen určitý, neurčitý a dělivý, stažený člen určitý s předložkami, přídavná jména a jejich postavení ve větě, základní slovesa a nepravidelná slovesa vyjadřující základní činnosti, slovesa pravidelná- vzory 1., 2. a 3. třídy, zvrtná pravidelná slovesa v přítomném čase, pomocná slovesa, způsobová slovesa, základní skladební dvojice a pořádek slov ve větě, zájmena osobní nesamostatná a samostatná, zájmena přivlastňovací nesamostatná, zájmena ukazovací nesamostatná, příslovce, předložky a jejich využití, číslovky základní a řadové, přítomný čas, vyjádření blízké budoucnosti, složený čas minulý- perfektum, souminulý čas- imperfektum, základní druhy větného záporu, negace větného členu	OSV – komunikace, kompetice
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Tvorba otázky pomocí intonace, inverze a pomocí est-ce que, slovesa vyjadřující základní činnosti: parler, finir, lire, répondre, attendre, dire, voir, faire, écrire, devoir, pouvoir, commencer, prendre, apprendre, comprendre, mettre, vouloir, aimer, préférer, pohybová slovesa: Aller, partir, sortir, venir, způsobová slovesa devoir, pouvoir, vouloir, slovesná vazba aimer faire, základní citoslovce, gestikulace Zeměpisné názvy zemí a jejich hlavních měst, práce s mapou Francie	OSV – kreativita a komunikace VMEGS – Evropa a svět nás zajímá

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	tématické okruhy a jejich základní slovní zásoba: rodina, škola, telefonování, prezentace sebe sama a jiné osoby, kalendář- datum, vyjádření času, stavu počasí, příroda, město, barvy, nakupování, domov a bydlení- popis bytu domu, pokoje, základní oděvy a oblékání, zdraví a nemoc s vyjádřením doby trvání- odkdy- dokdy, volný čas- pojmenování zájmů, návštěva společnosti, pošta, nádraží- získání a předání informace o dopravě, zakoupení jízdenky, letiště- odbavení cestování, stravování v restauraci a placení, vyjádření osobního pocitu vlastnosti člověka	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	vyjádření a přivolání pomoci v rizikové situaci, vyjádření přání, příkazu a zákazu, spojování větných členů a jednoduchých vět do větného celku pomocí spojek, stručné vyjádření vlastního názoru a stanoviska, frazeologické obraty a ustálená spojení týkající se základních požadavků člověka	OSV – komunikace a kooperace
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	překlady, práce s francouzskými web stránkami obohacování slovní zásoby pomocí obrazové dokumentace, základní orientační nápisy, reklama, základní znalosti o dopravě	MKV – kulturní desinfekce
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	jednoduché věty- souvětí, jednoduchá dramatizace textu, kratší báseň, píseň, říkadlo, rozpočítadlo, vyjádření prosby, vyjádření účelu pomocí předložky a infinitivu	MKV – kulturní difference
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	práce s textem a obrázkovým doprovodem, práce s mapou a plánkem města	MKV – multikulturalita VMEGS – Evropa a svět nás zajímá

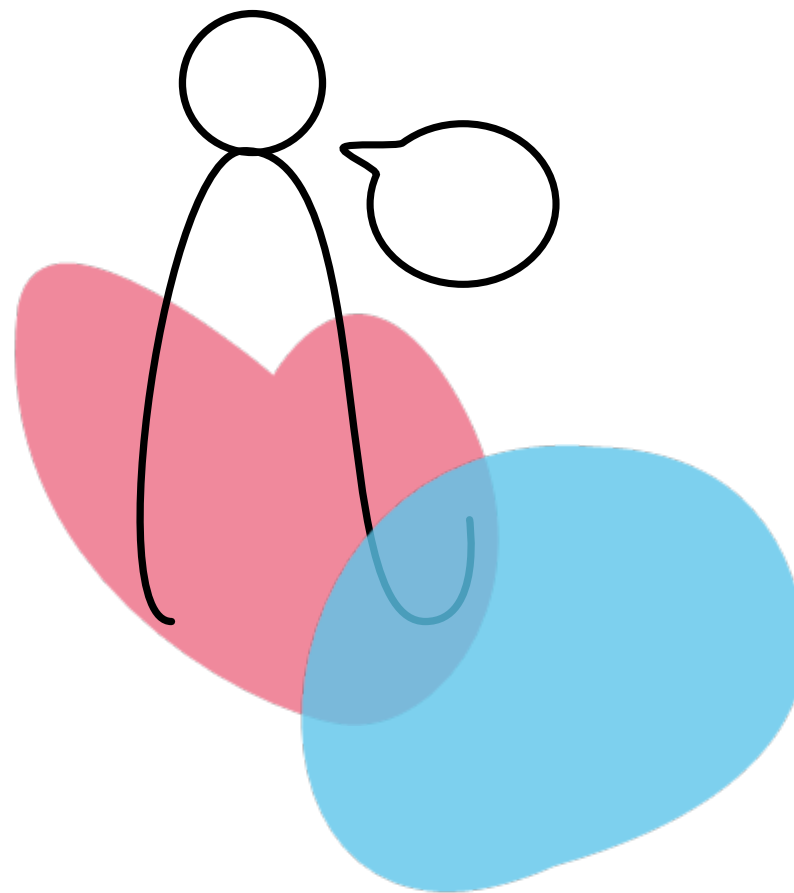
KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
k učení	Vedeme žáky k cílevědomé přípravě na dosažení co nejlepších výsledků celoživotního charakteru. Vedeme žáky k osvojování a obohacování slovní zásoby, vysvětlujeme smysl a cíl učení druhého cizího jazyka. Vedeme žáky k práci s výukovými materiály a k využití potřebných informací. Učíme žáky užívat správné fráze v daném jazyce a jejich vhodné použití, učíme pracovat s chybou. Zařazujeme úlohy, ve kterých jsou žáci vedeni k samostatnému vyhledávání a zpracovávání různorodých jevů. Klademe žákům takové úkoly, ve kterých prokáží schopnosti spojovat a kombinovat vědomosti nabyté v českém jazyce s využitím poznatků a znalostí z jiných předmětů. Upevňujeme u žáků pozitivní vztah k dalšímu cizímu jazyku jeho smysl a využití v budoucím životě.
řešení problémů	Vedeme žáky k vyjadřování vlastních zkušeností a názorů, dotazů a poznámek, vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme je řešit. Podporujeme samostatnost, tvořivost, logické myšlení a týmovou spolupráci při řešení problémů. Využíváme moderní techniku při řešení problémů.
komunikativní	Vybízíme žáky k tomu, aby své myšlenky vyjadřovali jednoduše a souvisle jasné k danému tématu. Vedeme žáky komunikovat na kulturní úrovni. Vytváříme vhodné příležitosti pro prezentaci svých názorů a myšlenek a pro jejich interpretaci. Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v různých situacích. Navozujeme situace praktického života, ve kterých žáci uplatní osвоенou slovní zásobu a jazykové struktury - rozhovory, vypravování, drama.
sociální a personální	Vytváříme žákům podmínky pro individuální, párovou a i skupinovou práci. Vedeme žáky k hodnocení svých dosažených výkonů a vytváříme hodnotící soustavu vedoucí ke správnému sebehodnocení, sebekritice a hodnocení jiných, vedeme je ke vzájemné toleranci. Poporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Oceňujeme nejen úspěch, ale i pokrok žáka. Vedeme žáky k vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní či společné cíle.
občanská	Spolupodílíme se na upevňování dobrých mezilidských vztahů. Zařazujeme témata znázorňující lidskou odlišnost a podporujeme kladné postoje v otázkách multikultury. Vedeme žáky k porovnávání se s jinými národnostmi a k výměně zkušeností, netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Seznamujeme děti s tradicemi a kulturou našeho národa i jiných národů. Vybízíme žáky k vlastní tvořivosti, ve které se projeví jejich vztah k umění, sportu, kultuře aj.
pracovní	Vedeme žáky k bezpečnému zacházení s výukovým materiálem a pomůckami, kterých je využíváno v hodinách a vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Úkoly zadáváme tak, aby žáci byli schopni využít svých dosažených jazykových dovedností v praktickém životě a i v jiných předmětech. Motivujeme žáky tak, aby u nich vznikl pocit radosti a uspokojení z dobře odvedené práce s cílem motivace pro další vzdělávání. Vedeme žáky k pravidelné přípravě a k důslednosti. Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku, na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného dalšího cizího jazyka. Využíváme znalostí, dovedností, schopností získaných z jiných vzdělávacích oblastí.

5.4 RUSKÝ JAZYK

Druhý cizí jazyk v 7., 8. a 9. ročníku (RJ, FJ, ŠJ, NJ) 2 hodiny týdně. Výuka cizích jazyků se dělí v rámci ročníku na skupiny, které nesmí přesáhnout počet 24 žáků. Výuka se realizuje ve třídách, jazykové učebně s interaktivní tabulí a počítačových učebnách se speciálními výukovými programy pro cizí jazyky.

Požadavky na vzdělání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v cizí jazyce směřuje k dosažení úrovně A2. (Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se daného jazyka bezprostředně týkají. Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh. Má velkou zásobu písniček a říkanek motivujících k učení.) Vzdělávání v dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1. (Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím a umí tyto výrazy a fráze používat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně.)

V cizích jazycích se realizují průřezová témata OSV (sebepoznání a sebepojetí, kreativita, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti), VDO (občanská společnost a škola, občanská společnost a stát), VMEGS (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět), MKV (kulturní difference), EV (ekosystémy, vztah člověka k prostředí) a MV (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení).

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	přízvuk: stálý, pohyblivý výslovnost nepřízvučných samohlásek dotazy a odpovědi - odkud kdo je intonace otázky výslovnost párových měkkých a tvrdých souhlásek otázka KaK Teóa 3OByT? kdo je tam, kdo je to 1. pád podstatných jmen v oslovení. Oficiální a neoficiální oslovení rozkazovací způsob základní druhy intonace (oznamovací věta, otázky, zvolací věty) výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov zvuková a grafická podoba jazyka, fonetické znaky azbuka	OSV – komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla, řízení) VMEGS – Objevujeme Evropu a svět
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	slovní zásoba vyjádření vykání praktické používání osobních zájmen Jednoduchá sdělení - oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, poděkování a reakce na poděkování Základy komunikace	OSV – komunikace VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	poslech základy dramatizace krátké odpovědi, tvorba věty, slovosled ve větě oznamovací, tázací, rozkazovací s hlavním zřetelem k strukturám odlišným od češtiny	MKV- kulturní difference
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	konverzační témata, dotazy a odpovědi - odkud kdo je Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích. časování sloves typu-číst, hovořit v přítomném, minulém a budoucím čase praktické používání tvaru nejfrekventovanějších sloves se změnou souhlásek, časování nepravidelných sloves, frekventované tvary zvrtných sloves a rozkazovací způsob pozdravy - rozdílnost v používání dotazy a odpovědi - odkud kdo je intonace otázky, slovansky mluvící země používání citoslovcí určování celých hodin	VMEGS – jsme Evropané OSV- kooperace a kompetice VMEGS – objevujeme Evropu a svět MKV - multikulturalita

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	tematické okruhy Osobní a přivlastňovací zájmena, ukazovací, skloňování zájmen kto, hto obrázek slovosled, přídavná jména(množné a jednotné číslo), tematické okruhy-rodina, místo, kde žiji škola, povolání, program týdne volný čas, kultura, zájmová činnost vyjadřování časových údajů a dat, roční období, měsíce orientace ve městě, doprava, cestování nákupy, kultura, oblékání, zevnějšek lidí, charakterové vlastnosti Moskva, Petěrburg, Praha, slovansky mluvící země	OSV – kreativita VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	dotazy a odpovědi, co kdo rád či nerad dělá Gramatické struktury Tvorba otázky a záporu Vyjádření nutnosti, možnosti (nemožnosti) a potřebnost ve všech časech přivolání pomoci	OSV – kooperace a kompetice
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	práce ze slovníkem, časopisem rozšiřování si slovní zásoby krátké a odpovědi celou větou kritické čtení, reklama práce s mapou	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	jednoduché věty- oznamovací, tázací, rozkazovací, lexikální, osvojení tvarů jedn. číslo sloves, tvary sloves slovní zásoba částice He u sloves časování sloves, podmiňovací způsob, dokonavý a nedokonavý vid rozhovor správné používání tvrdého a měkkého znaku	OSV – kooperace a kompetice OSV - komunikace
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	práce s textem, obrazovými publikacemi kritické čtení říkanky, básničky čtení předložek se slovy a správné používání předložkové vazby s důrazem na rozdíly proti češtině jednoduché texty v azbuce návlek na čtením s důrazem na přízvuk	MKV-kulturní difference, multikulturalita OSV-komunikace

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	formuláře, přihlašovací lístek v hotelu, pohlednice základní číslovky data, roční období, měsíce roky, tvoření a skloňování číslovek řadových	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV – řešení problémů a rozhodovacích dovedností
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	slovní zásoba je volena na základě frekvence a zájmu děti praktické používání základních typu souvětí 1. a 2. časování sloves typu "číst, žít, mluvit". slovosled ve větě oznamovací, tázací a rozkazovací Slovesné vazby - „zajímat se“. Inzeráty a noviny	OSV - kreativita
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	SMS, email, práce s internetem	MV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

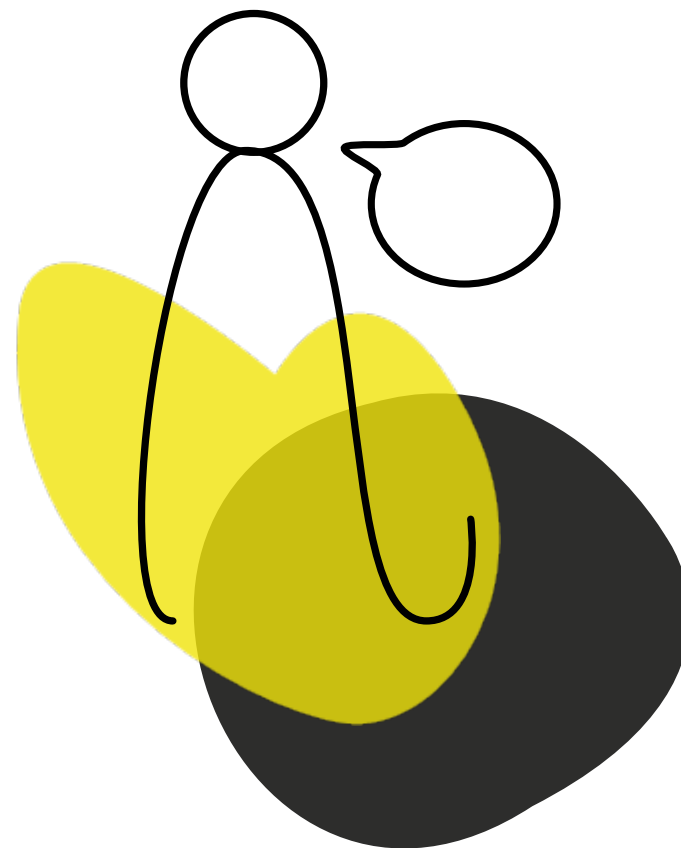
KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
k učení	Vedeme žáky k cílevědomé přípravě na dosažení co nejlepších výsledků celoživotního charakteru. Vedeme žáky k osvojování a obohacování slovní zásoby, vysvětlujeme smysl a cíl učení druhého cizího jazyka. Vedeme žáky k práci s výukovými materiály a k využití potřebných informací. Učíme žáky užívat správné fráze v daném jazyce a jejich vhodné použití, učíme pracovat s chybou. Zařazujeme úlohy, ve kterých jsou žáci vedeni k samostatnému vyhledávání a zpracování různorodých jevů. Klademe žákům takové úlohy, ve kterých prokáží schopnosti spojovat a kombinovat vědomosti nabyté v českém jazyce s využitím poznatků a znalostí z jiných předmětů. Upevňujeme u žáků pozitivní vztah k dalšímu cizímu jazyku, jeho smysl a využití v budoucím životě.
řešení problémů	Vedeme žáky k vyjadřování vlastních zkušeností a názorů, dotazů a poznámek, vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme je řešit. Podporujeme samostatnost, tvořivost, logické myšlení a týmovou spolupráci při řešení problémů. Využíváme moderní techniku při řešení problémů.
komunikativní	Vybízíme žáky k tomu, aby své myšlenky vyjadřovali jednoduše a souvisle jasně k danému tématu. Vedeme žáky komunikovat na kulturní úrovni. Vytváříme vhodné příležitosti pro prezentaci svých názorů a myšlenek a pro jejich interpretaci. Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v různých situacích. Navozujeme situace praktického života, ve kterých žáci uplatní osvojenou slovní zásobu a jazykové struktury – rozhovory, vypravování, drama.
sociální a personální	Vytváříme žákům podmínky pro individuální, párovou a i skupinovou práci. Vedeme žáky k hodnocení svých dosažených výkonů a vytváříme hodnotící soustavu vedoucí ke správnému sebehodnocení, sebekritice a hodnocení jiných, vedeme je ke vzájemné toleranci. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Oceňujeme nejen úspěch, ale i pokrok. Vedeme žáky k vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní či společné cíle.
občanská	Spolupodílíme se na upevňování dobrých mezilidských vztahů. Zařazujeme témata znázorňující lidskou odlišnost a podporujeme kladné postoje v otázkách multikultury. Vedeme žáky k porovnávání se s jinými národnostmi a k výměně zkušeností, netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Seznamuje děti s tradicemi a kulturou našeho národa i jiných národů. Vybízíme žáky k vlastní tvořivosti, ve které se projeví vztah k umění, sportu, kultuře aj.
pracovní	Vedeme žáky k bezpečnému zacházení s výukovým materiálem a pomůckami, kterých je využíváno v hodinách a vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Úkoly zadáváme tak, aby žáci byli schopni využít svých dosažených jazykových dovedností v praktickém životě a i v jiných předmětech. Motivujeme žáky tak, aby u nich vznikl pocit radosti a uspokojení z dobře odvedené práce s cílem motivace pro další vzdělávání. Vedeme žáky k pravidelné přípravě a k důslednosti. Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku, na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládání vyučovaného dalšího cizího jazyka. Využíváme znalostí, dovedností, schopností získaných z jiných vzdělávacích oblastí.

5.5 NĚMECKÝ JAZYK

Druhý cizí jazyk v 7., 8. a 9. ročníku (RJ, FJ, ŠJ, NJ) 2 hodiny týdně. Výuka cizích jazyků se dělí v rámci ročníku na skupiny, které nesmí přesáhnout počet 24 žáků. Výuka se realizuje ve třídách, jazykové učebně s interaktivní tabulí a počítačových učebnách se speciálními výukovými programy pro cizí jazyky.

Požadavky na vzdělání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnání cizího jazyka. Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A2. (Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se daného jazyka bezprostředně týkají. Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh. Má velkou zásobu písniček a říkanek motivujících k učení.) Vzdělávání v dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1. (Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím a umí tyto výrazy a fráze používat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně.)

V cizích jazycích se realizují průřezová témata OSV (sebepoznání a sebepojetí, kreativita, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti), VDO (občanská společnost a škola, občanská společnost a stát), VMEGS (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět), MKV (kulturní difference), EV (ekosystémy, vztah člověka k prostředí) a MV (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení).

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Výslovnost německých hlásek a hláskových skupin vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, zvuková a grafická podoba jazyka, fonetické znaky Oficiální a neoficiální oslovení, pozdravy a rozloučení, představení se Základní reakce na jednoduché otázky Slovosled oznamovací věty a otázky	OSV – komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla, řízení) VMEGS – Objevujeme Evropu a svět
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Určitý a neurčitý člen Časování pravidelných a nepravidelných sloves Modální slovesa praktické používání osobních a přivlastňovacích zájmen použití základních předložek Jednoduchá sdělení - oslovení, poděkování a reakce na poděkování Základy komunikace: slovní zásoba, vyjádření vykání	OSV – komunikace VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	poslech základy dramatizace krátké odpovědi, tvorba věty	MKV- kulturní difference
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	konverzační témata, dotazy a odpovědi - odkud kdo je časování sloves v přítomném, minulém a budoucím čase frekvencované tvary zvrtných sloves a rozkazovací způsob určování času vyjádření názorů či preference (mám rád, nemám rád apod.)	VMEGS – jsme Evropané OSV- kooperace a kompetice VMEGS – objevujeme Evropu a svět MKV - multikulturalita
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Ukazovací zájmena, skloňování zájmen přídavná jména (množné a jednotné číslo), tematické okruhy-rodina, místo, kde žijí, škola, povolání, program týdne, volný čas, kultura, zájmová činnost vyjadřování časových údajů a dat, roční období, měsíce orientace ve městě, doprava, cestování nákupy, kultura, oblékání, zevnějšek lidí, německy mluvící země	OSV – kreativita VMEGS – Evropa a svět nás zajímá

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	dotazy a odpovědi, co kdo rád či nerad dělá Gramatické struktury Tvorba otázky a záporu Vyjádření nutnosti, možnosti (nemožnosti) a potřebnost ve všech časech	OSV – kooperace a kompetice
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	práce se slovníkem, časopisem, rozšiřování si slovní zásoby, online materiály kritické čtení, reklama práce s mapou	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	jednoduché věty - oznamovací, tázací, rozkazovací, lexikální, osvojení tvarů jedn. číslo sloves slovní zásoba časování sloves, podmiňovací způsob rozhovor	OSV – kooperace a kompetice OSV - komunikace
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	práce s textem, obrazovými publikacemi kritické čtení říkanky, básničky správné používání předložkové vazby s důrazem na rozdíly proti češtině návlek čtení s důrazem na správnou výslovnost	MKV-kulturní difference, multikulturalita OSV-komunikace
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	formuláře, přihlašovací lístek v hotelu, pohlednice, základní číslovky data, roční období, měsíce, roky,	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	slovní zásoba je volena na základě frekvence a zájmu děti praktické používání základních typu souvětí Slovesné vazby Inzeráty a noviny Dopis, životopis	OSV - kreativita
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	SMS, email, práce s internetem	MV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

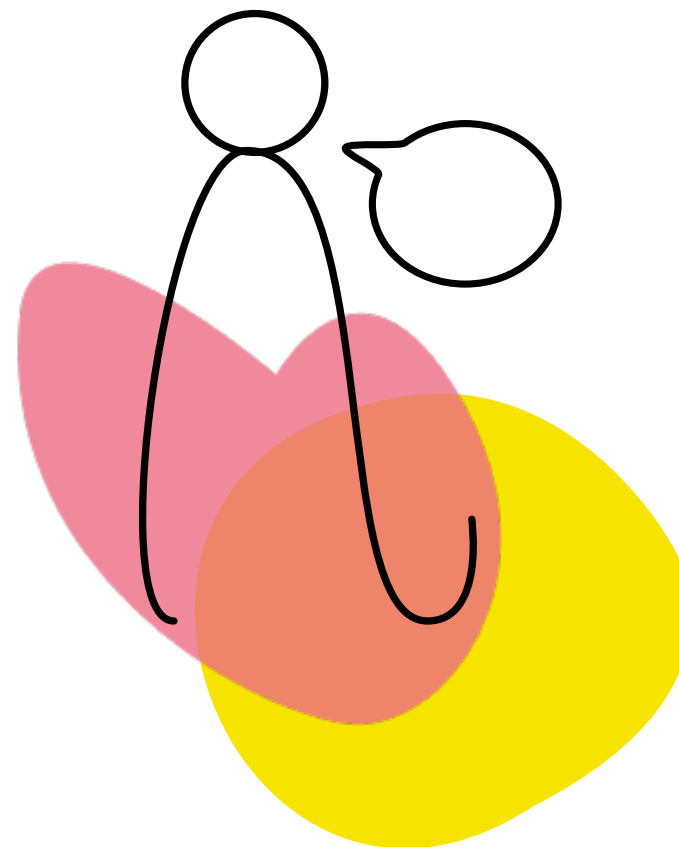
KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
k učení	Vedeme žáky k osvojování a obohacování slovní zásoby, vysvětlujeme smysl a cíl učení druhého cizího jazyka. Vedeme žáky k práci s výukovými materiály a k využití potřebných informací. Učíme žáky užívat správné fráze v daném jazyce a jejich vhodné použití, učíme pracovat s chybou. Zařazujeme úlohy, ve kterých jsou žáci vedeni k samostatnému vyhledávání a zpracování různorodých jevů. Klademe žákům takové úlohy, ve kterých prokáží schopnosti spojovat a kombinovat vědomosti nabyté v českém jazyce s využitím poznatků a znalostí z jiných předmětů. Upevňujeme u žáků pozitivní vztah k dalšímu cizímu jazyku, jeho smysl a využití v budoucím životě.
řešení problémů	Vedeme žáky k vyjadřování vlastních zkušeností a názorů, dotazů a poznámek, vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme je řešit. Podporujeme samostatnost, tvořivost, logické myšlení a týmovou spolupráci při řešení problémů. Využíváme moderní techniku při řešení problémů.
komunikativní	Vybízíme žáky k tomu, aby své myšlenky vyjadřovali jednoduše a souvisle jasně k danému tématu. Vedeme žáky komunikovat na kulturní úrovni. Vytváříme vhodné příležitosti pro prezentaci svých názorů a myšlenek a pro jejich interpretaci. Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v různých situacích. Navozujeme situace praktického života, ve kterých žáci uplatní osvojenou slovní zásobu a jazykové struktury – rozhovory, vypravování, drama.
sociální a personální	Vytváříme žákům podmínky pro individuální, párovou a i skupinovou práci. Vedeme žáky k hodnocení svých dosažených výkonů a vytváříme hodnotící soustavu vedoucí ke správnému sebehodnocení, sebekritice a hodnocení jiných, vedeme je ke vzájemné toleranci. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Oceňujeme nejen úspěch, ale i pokrok. Vedeme žáky k vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní či společné cíle.
občanská	Spolupodílíme se na upevňování dobrých mezilidských vztahů. Zařazujeme témata znázorňující lidskou odlišnost a podporujeme kladné postoje v otázkách multikultury. Vedeme žáky k porovnávání se s jinými národnostmi a k výměně zkušeností, netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Seznamujeme děti s tradicemi a kulturou našeho národa i jiných národů. Vybízíme žáky k vlastní tvořivosti, ve které se projeví vztah k umění, sportu, kultuře aj.
pracovní	Vedeme žáky k bezpečnému zacházení s výukovým materiálem a pomůckami, kterých je využíváno v hodinách a vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Úkoly zadáváme tak, aby žáci byli schopni využít svých dosažených jazykových dovedností v praktickém životě a i v jiných předmětech. Motivujeme žáky tak, aby u nich vznikl pocit radosti a uspokojení z dobře odvedené práce s cílem motivace pro další vzdělávání. Vedeme žáky k pravidelné přípravě a k důslednosti. Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku, na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného dalšího cizího jazyka. Využíváme znalostí, dovedností, schopností získaných z jiných vzdělávacích oblastí.

5.6 ŠPANĚLSKÝ JAZYK

Druhý cizí jazyk v 7., 8. a 9. ročníku (RJ, FJ, ŠJ, NJ) 2 hodiny týdně. Výuka cizích jazyků se dělí v rámci ročníku na skupiny, které nesmí přesáhnout počet 24 žáků. Výuka se realizuje ve třídách, jazykové učebně s interaktivní tabulí a počítačových učebnách se speciálními výukovými programy pro cizí jazyky.

Požadavky na vzdělání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v cizí jazyce směřuje k dosažení úrovně A2. (Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se daného jazyka bezprostředně týkají. Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh. Má velkou zásobu písniček a říkanek motivujících k učení.) Vzdělávání v dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1. (Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím a umí tyto výrazy a fráze používat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně.)

V cizích jazycích se realizují průřezová témata OSV (sebepoznání a sebepojetí, kreativita, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti), VDO (občanská společnost a škola, občanská společnost a stát), VMEGS (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět), MKV (kulturní difference), EV (ekosystémy, vztah člověka k prostředí) a MV (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení).

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Zvuková podoba slova Základní fonetické značky Čtení a výslovnost španělského jazyka Seznámení se španělsky mluvícím světem Popis prostředí školní třídy. Věci ve třídě, školní pomůcky. Aktivita ve třídě. Komunikace ve třídě. Barvy. Člen určitý a neurčitý. Množné číslo. Rod a číslo podstatných a přídavných jmen. Postavení přídavného jména. Slovesa v přítomném čase končící na -ar, -er, -ir Seznámení se španělsky mluvícími zeměmi: Mexico	OSV – komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla, řízení) VMEGS – Objevujeme Evropu a svět
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Pozdrav a rozloučení. Rody: ženský a mužský. Názvy zemí a národností. Dny v týdnu, měsíce, roční období. Číslovky do 31, znamení zvěrokruhu, planety. Vyžádání a poskytování osobních údajů: jméno, národnost, věk, datum narození. Formální a neformální jazyk. Slovesa: llamarse, tener, ser, cumplir Poznávání španělsky mluvících zemí: Španělsko	OSV – komunikace VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	poslech základy dramatizace krátké odpovědi, tvorba věty	MKV- kulturní difference
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Zeptat se kolik je hodin a sdělit někomu čas. Mluvení o rozvrhu. Školní předměty. Mluvení o každodenních činnostech. Vyjadřování co máme a nemáme rádi. Vyjadřování názoru. Tvoření záporu a otázky Slovesa s vnitřní změnou. Slovesa: ir, salir, gustar, decir. Přísluvce muy Poznávání španělsky mluvících zemí: Kuba Popis prostředí školní třídy. Věci ve třídě, školní pomůcky. Aktivita ve třídě. Komunikace ve třídě. Barvy. Člen určitý a neurčitý. Množné číslo. Rod a číslo podstatných a přídavných jmen. Postavení přídavného jména. Slovesa v přítomném čase končící na -ar, -er, -ir Seznámení se španělsky mluvícími zeměmi: Mexico	VMEGS – jsme Evropané OSV- kooperace a kompetice VMEGS – objevujeme Evropu a svět MKV - multikulturalita

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Zeptat se kolik je hodin a sdělit někomu čas. Mluvení o rozvrhu. Školní předměty. Mluvení o každodenních činnostech. Vyjadřování co máme a nemáme rádi. Vyjadřování názoru. Tvoření záporu a otázky Slovesa s vnitřní změnou. Slovesa: ir, salir, gustar, decir. Příslovce muy Poznávání španělsky mluvících zemí: Kuba	
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Zeptat se kolik je hodin a sdělit někomu čas. Mluvení o rozvrhu. Školní předměty. Mluvení o každodenních činnostech. Vyjadřování co máme a nemáme rádi. Vyjadřování názoru. Tvoření záporu a otázky Slovesa s vnitřní změnou. Slovesa: ir, salir, gustar, decir. Příslovce muy Poznávání španělsky mluvících zemí: Kuba	
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	práce se slovníkem, časopisem, rozšiřování si slovní zásoby, online materiály kritické čtení, reklama práce s mapou	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Rodina, představení členů rodiny. Lidské tělo. Popis fyzického vzhledu osob. Domácí zvířata. Počítání do 100. Přivlastňovací zájmena. Slovesa: ser, tener, llevar Poznávání španělsky mluvících zemí: Chile	
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	práce s textem, obrazovými publikacemi kritické čtení říkanky, básničky správné používání předložkové vazby s důrazem na rozdíly proti češtině nácvik čtení s důrazem na správnou výslovnost	
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	formuláře, přihlašovací lístek v hotelu, pohlednice základní číslovky data, roční období, měsíce roky, tvoření a skloňování číslovek řadových	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Rodina, představení členů rodiny. Lidské tělo. Popis fyzického vzhledu osob. Domácí zvířata. Počítání do 100. Přivlastňovací zájmena. Slovesa: ser, tener, llevar Poznávání španělsky mluvících zemí: Chile	OSV - kreativita
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	SMS, email, práce s internetem	MV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
k učení	Vedeme žáky k osvojování a obohacování slovní zásoby, vysvětlujeme smysl a cíl učení druhého cizího jazyka. Vedeme žáky k práci s výukovými materiály a k využití potřebných informací. Učíme žáky užívat správné fráze v daném jazyce a jejich vhodné použití, učíme pracovat s chybou. Zařazujeme úlohy, ve kterých jsou žáci vedeni k samostatnému vyhledávání a zpracování různorodých jevů. Klademe žákům takové úlohy, ve kterých prokáží schopnosti spojovat a kombinovat vědomosti nabyté v českém jazyce s využitím poznatků a znalostí z jiných předmětů. Upevňujeme u žáků pozitivní vztah k dalšímu cizímu jazyku, jeho smysl a využití v budoucím životě.
řešení problémů	Vedeme žáky k vyjadřování vlastních zkušeností a názorů, dotazů a poznámek, vytváříme praktické problémové úlohy a situace a učíme je řešit. Podporujeme samostatnost, tvořivost, logické myšlení a týmovou spolupráci při řešení problémů. Využíváme moderní techniku při řešení problémů.
komunikativní	Vybízíme žáky k tomu, aby své myšlenky vyjadřovali jednoduše a souvisle jasně k danému tématu. Vedeme žáky komunikovat na kulturní úrovni. Vytváříme vhodné příležitosti pro prezentaci svých názorů a myšlenek a pro jejich interpretaci. Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v různých situacích. Navozujeme situace praktického života, ve kterých žáci uplatní osvojenou slovní zásobu a jazykové struktury – rozhovory, vypravování, drama.
sociální a personální	Vytváříme žákům podmínky pro individuální, párovou a i skupinovou práci. Vedeme žáky k hodnocení svých dosažených výkonů a vytváříme hodnotící soustavu vedoucí ke správnému sebehodnocení, sebekritice a hodnocení jiných, vedeme je ke vzájemné toleranci. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Oceňujeme nejen úspěch, ale i pokrok. Vedeme žáky k vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní či společné cíle.
občanská	Spolupodílíme se na upevňování dobrých mezilidských vztahů. Zařazujeme témata znázorňující lidskou odlišnost a podporujeme kladné postoje v otázkách multikultury. Vedeme žáky k porovnávání se s jinými národnostmi a k výměně zkušeností, netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Seznamuje děti s tradicemi a kulturou našeho národa i jiných národů. Vybízíme žáky k vlastní tvořivosti, ve které se projeví vztah k umění, sportu, kultuře aj.
pracovní	Vedeme žáky k bezpečnému zacházení s výukovým materiálem a pomůckami, kterých je využíváno v hodinách a vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Úkoly zadáváme tak, aby žáci byli schopni využít svých dosažených jazykových dovedností v praktickém životě a i v jiných předmětech. Motivujeme žáky tak, aby u nich vznikl pocit radosti a uspokojení z dobře odvedené práce s cílem motivace pro další vzdělávání. Vedeme žáky k pravidelné přípravě a k důslednosti. Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku, na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného dalšího cizího jazyka. Využíváme znalostí, dovedností, schopností získaných z jiných vzdělávacích oblastí.

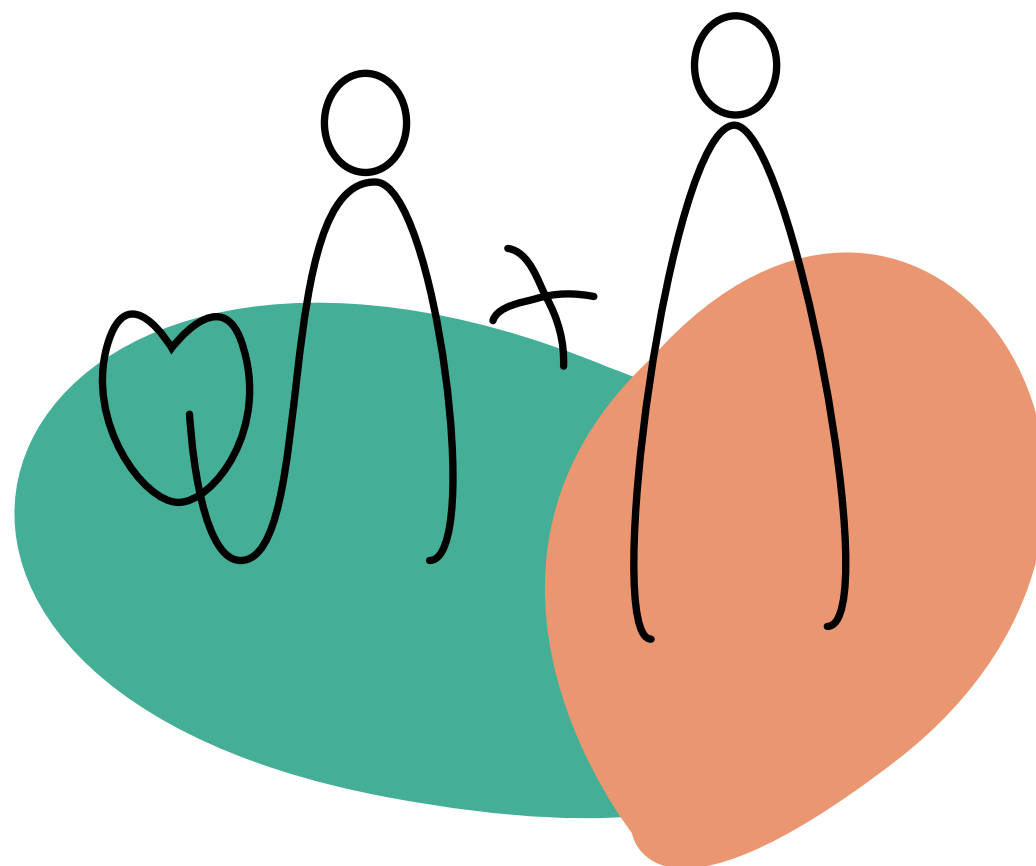
5.7 MATEMATIKA

Vyučovací předmět matematika umožňuje žákům poznávání jak okolního světa jako celku, tak i jednotlivých jeho částí. Je tedy spíše metodou a jazykem. Základním úkolem je naučit žáky užívat matematiku k lepší orientaci ve světě, v němž žijí. K tomu je třeba dobrá znalost číselných oborů včetně operací s čísly v desítkové soustavě a dobré ovládnutí příslušných algoritmů. Základní a nejtěžší úkol vyučování matematice spočívá ovšem v tom, jak naučit žáky dobře matematiku aplikovat.

Matematika pojímá i několik průřezových témat, kreativitu, řešení problémů a rozhodovací dovednosti rozvíjí ve všech ročnících, interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality v 7. ročníku, kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, práci v realizačním týmu a tvorbu mediálního sdělení v 9. ročníku.

Matematika se vyučuje ve všech ročnících její časová dotace jsou 4 hodiny týdně v 6., 7. a 9. ročníku, 5 hodin v ročníku 8. Výuka probíhá v učebnách kmenových i počítačových, popř. v terénu. Metody výuky se vzájemně prolínají a jsou různé: frontální výuka, skupinová práce, samostatná práce, práce s textem, PC, projekty, problémové úlohy, matematické hry. Důraz klademe na samostatnou práci žáků.

Dále je v rámci předmětu matematika částečně naplňován výstup v pořadí 16. a 18. ze vzdělávacího oboru občanská výchova (v učebních osnovách označen Ov 16., Ov 18.).

1. OBDOBÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Čísla 0-20 a) orientace na číselné ose porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno, znaménka $> < = + -$, rozklad čísel součet čísel bez přechodu desítky Číselný obor 0-100 čísla 0-100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání pojedné, po desítkách do 100 rozklad čísel najednotky a desítky 2. Číselný obor 0-1000 a) číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta m) písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců (popř. odčítáním) n) písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním t) dělení dvojčíferného čísla číslem jednocíferným (s rozkladem dělence 93 :3, (90 a 3) :3) u) dělení se zbytkem součin, podíl, zbytek w) násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel užití závorek	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti: hry, soutěže, vzájemné hodnocení
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čtení a psaní čísel porovnávání čísel, porovnávání čísel pomocí číselné osy o) řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic p) odhad a kontrola výsledku	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	orientace na číselné ose, součet a rozdíl čísel počítání s použitím závorek, číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách, znázornění trojčiferných čísel na číselné ose, čtení a zápisy trojčiferných čísel	
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Porovnání čísel, vztahy větší, menší, rovno, znaménka $> < = + -$, rozklad čísel, rozdíl čísel bez přechodu desítky, řešení slovních úloh s využitím vztahů $o \times -$ více, $o \times -$ méně, zaokrouhlování čísel na desítky, sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100, násobek činitele, záměna činitelů, násobilka 2-10, automatizace násobílek, řady násobků daného čísla, dělení v oboru těchto násobílek, násobení a dělení 10 a 100, násobení a dělení dvojčiferných čísel dvojčiferným, násobení násobků deseti jednociferným číslem (20,8), dělení násobků deseti jednociferným číslem (240,6), pamětné a písemné násobení dvojčiferného čísla (11-19) jednociferným činitelem (14,3)	OSV – sebepoznání a sebepojetí: praktické ukázky ze života
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	f) počítání předmětů v daném souboru g) vytvoření souboru s daným počtem prvků h) řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel i) sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku j) komunikativnost sčítání k) řešení a tvoření úloh na sčítání a odčítání m) sčítání a odčítání s přechodem přes desítku	
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek	n) orientace mezi veličinami času r) orientace v čase, den - 24 hodin, 1 hodina - 60 minut, 1 minuta - 60 sekund	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	s) jednotky hmotnosti, objemu a míry c) porovnávání čísel, porovnávání čísel pomocí číselné osy	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	sčítání, odčítání, násobení a dělení, číselná osa	
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	2. Geometrie a) geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, hned za, nahoře, dole b) menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký c) rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh d) tělesa: krychle, kvádr, válec, koule e) skládání obrazců z geometrických tvarů f) stavění staveb ze stavebnice a) práce s pravítkem b) lomená čára, křivá čára, kreslení rovných a křivých čar c) rýsování přímk a úseček, označení bodů a úseček d) jednotky centimetr, metr f) modelování těles, užití stavebnic ke stavbám s tělesy	
Porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	c) rýsování přímk a úseček, označení bodů a úseček d) jednotky centimetr, metr e) délka úsečky, měření délky úsečky	
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	dokreslení rovinného útvaru podle osy souměrnosti	

2. OBDOBÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Využívá při pamětním i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	1. pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel 2. pamětné násobení a dělení přirozených čísel 3. písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel 4. písemné násobení až čtyřciferným činitelem 5. řešení slovních úloh na jeden až	
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	a) čtení a zápis čísel, číselná osa b) zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících c) porovnávání čísel do 1000v000, řešení jednoduchých nerovnic d) zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky e) sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 např. $2\ 700 + 4\ 600$ f) vztahy mezi sčítáním a odčítáním g) násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením h) pamětné násobení a dělení jednociferným číslem i) písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtu a) posloupnost přirozených čísel, číselná osa b) zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě c) čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 např. $2\ 700 + 4\ 600$ - práce s kalkulačkou, provádění kontroly - písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením - pořadí početních výkonů e) zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky k) písemně dělit jednociferným a dvojciferným dělitelem m) provádění odhadů a kontroly výpočtů, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku, jednoduché rovnice, nerovnice v oboru přirozených čísel	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	m) slovní úlohy na porovnání čísel, na početní výkony, na vztahy o x - více, méně, x - krát více, méně	
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	celek, část, zlomek, čítec, polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina, řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny,	
porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	Čítec, jmenovatel, zlomková čára, využívá názorné obrázky (např. čtvercové síť, kruhový diagram, číselná	
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	desetinné číslo, porovnávání desetinných čísel, využívání názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa)	
porozumí významu znaku pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	číselná osa (kladná a záporná část), měření teploty, vyjádření dlužné částky, oteplování	
Vyhledává, sbírá a třídí data	i) grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek, čtení a sestrojování sloupkového diagramu	
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	p) diagram, zjišťování údajů z diagramu, sestavení jednoduchého diagramu v) jednotky hmotnosti - převody kg, q, t grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek, čtení a sestrojování sloupkového diagramu j) grafy: pravoúhlá soustava souřadnic, určení polohy bodu v rovině, sestrojování a čtení grafů, praktické úlohy - graf v praxi	
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	e) rovnoramenný, rovnostranný a pravoúhlý trojúhelník, úhlopříčka čtverce a obdélníku a) Konstrukce obdélníku a čtverce	
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	b) sčítání a odčítání úseček, obvod mnohoúhelníku sečtením jeho stran	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
sestrojí rovnoběžky a kolmice	vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačování průsečíku kolmice, kolmost, rýsování kolmice, pomocí trojúhelníku s ryskou sestrojí rovnoběžky a kolmice	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	1) souměrné útvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti sít' kvádrů a krychle, modelování kvádrů a krychle ze sítě, sít' kvádrů a krychle rozložením krabíčky jednotky obsahu: cm ² , mm ² , m ² výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce další jednotky obsahu: a, ha, km ² , mm ² d) rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	d) osa souměrnosti, určování os souměrnosti, překládání papíru na obrázcích, souměrné tvary	
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	řešení slovních úloh najeden až dva početní výkony m) provádění odhadů a kontroly výpočtů, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku n) užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) o) jednoduché rovnice, nerovnice v oboru přirozených čísel 1) výpočet povrchu krychle a kvádrů sečtením obsahů jejich podstav a stěn	

3. OBDOBÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	zápis čísla, římská číslice, zlomky (porovnávání, číselná osa, početní operace, smíšená čísla), desetinná čísla (početní operace, periodická čísla, záporná desetinná čísla), mocniny a odmocniny, pravidla pro práci s mocninami a odmocninami	
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	odhadování, dělení vícečíslicových čísel, zaokrouhlování	
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	kritéria dělitelnosti, prvočísla, rozklad na součin prvočísel, dělitel a násobek čísel, NSD, nsn, vztahy mezi čísly skrze dělitelnost	
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	procenta, zlomek, desetinné číslo, jejich vzájemný převod, úlohy s procenty (procentová část, základ, počet procent), úrokování jednoduché a složené, intervaly	
řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	úměrnost přímá a nepřímá i jejich grafická interpretace, poměry v geometrickém prostředí, měřítko mapy, úlohy o směsích	tvorba grafů v rámci INF
řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	náročnější úlohy s procenty (opakované slevy, procentová část větší než celek,...)	MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce s články v médiích, fungování a vliv médií ve společnosti
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	úprava číselných a algebraických výrazů, závislosti výrazů s proměnnou, algebraické vzorce (modelování), vyjádření neznámé ze vzorce, matematizace textem zadané úlohy, roznásobování závorek	
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	soustavy rovnic o dvou neznámých v sémantickém i strukturálním kontextu	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	závislosti v různých prostředích a tématech (Schody, záporná čísla,...), pravidla pro početní operace se zlomky a zápornými čísly	
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	šifrování, Vennovy diagramy, množina, podmnožina, průnik, sjednocení	základy šifrování v INF MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce s články v médiích, fungování a vliv médií ve společnosti MV – práce v realizačním týmu, kooperativní zpracování dat
Porovnává soubory dat	porovnávání dat v různých prostředích a tématech (Autobus, aritmetický průměr,...), práce s tabulkou, odhalování vztahů v tabulce	
určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	přímá a nepřímá úměrnost - tabulky, předpis, graf	
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	lineární závislost, propedeutika lineární funkce	MV – interpretace vztahu
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	vyjádření pravidelnosti vzorcem, předpis funkce	MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce s články v médiích, fungování a vliv médií ve společnosti
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	trojúhelník - střední příčky, těžnice, těžiště, Pythagorova věta, kružnice opsaná a vepsaná, osa úhlu, trojúhelníková nerovnost	
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	klasifikace čtyřúhelníků, mnohoúhelníky (pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník)	
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	vnitřní úhly, úhlopříčky, vlastnosti pravidelných mnohoúhelníků, vztahy mezi význačnými úhly	
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	obsah trojúhelníku, obsahy a obvody čtyřúhelníků, počítání složitějších útvarů pomocí skládání, obvod a obsah kruhu, číslo π	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	množina bodů dané vlastnosti, geometrické místo bodů, Thaletova věta	
načrtne a sestrojí rovinné útvary	konstrukce rovinných útvarů podle daných vlastností a parametrů	
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	věty sss, sus, usu	
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	středová a osová souměrnost, propedeutika pojmu vektor, stěnová a tělesová úhlopříčka krychle	
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	sítě těles, objem těles	
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Cavalieriho princip v prostoru, povrch a objem hranolů a jiných významných těles (jehlan, válec, kužel, koule)	
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	sítě těles (krychle, kvádr, trojboký hranol, komolý jehlan, jehlan,...)	
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	aplikační geometrické úlohy	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	kombinatorika a pravděpodobnost, logické úlohy v prostředí Rodina	
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	dělení úsečky v daném poměru a další aplikační úlohy, kde se propojuje více oblastí matematiky	
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	středová a osová souměrnost, propedeutika pojmu vektor, stěnová a tělesová úhlopříčka krychle	

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 1. STUPEŇ	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
k učení	Vedeme žáky k osvojování si základních matematických pojmů, zadáváme matematické úlohy rozvíjející tvořivost žáků, logické myšlení a úsudek. Vhodným zadáním úkolů vedeme žáky k samostatnosti při řešení matematických operací a slovních úloh.	Rozvíjíme logické myšlení a úsudek, vedeme žáky k zdůvodňování matematických postupů, vytváření hypotéz na základě jejich zkušenosti nebo pokusu. Vedeme žáky k osvojování si základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů. Vytváříme u žáků soustavu matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh) k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu při řešení úloh běžného života.
řešení problémů	Učíme žáky rozpoznat a pochopit problém (např. ve slovních úlohách), najít chybu a správné řešení. Rozvíjíme zkušenosti žáků při řešení úloh a problémových situací, učíme žáky uvědomovat si skutečnosti, že lze k výsledku dospět různými způsoby.	Provádíme s žáky rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbu správného postupu při řešení matematických úloh. Rozvíjíme zkušenosti žáků s řešením úloh a problémů, poznávání možností matematiky a k uvědomování si skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby.
komunikativní	Vedeme žáky k argumentaci (vystupováním před skupinou a třídou), k obhájení vlastního pracovního postupu s možným využitím informačních. Nabízíme žákům činnosti, umožňující žákům spolupracovat ve skupinách, vedeme je k vzájemnému porovnávání výsledků (kontrola správnosti).	Učíme žáky přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka i symboliky, prováděním rozborů a zápisů řešení úloh a zdokonalováním grafického projevu. Rozvíjíme u žáků snahu o správné pochopení textu a symbolů a v souvislosti s tím rozvíjíme i vyjadřovací schopnosti a argumentaci žáků.
sociální a personální	Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině (s vrstevníky a pedagogy) na základě vytváření a dodržování týmových pravidel. Podporujeme sebedůvěru žáků tím, že je učíme respektovat individuální pracovní tempo.	Při řešení úloh a reálných problémů umožňujeme žákům pracovat jak individuálně, tak ve skupinách. Vedeme žáky k pochopení potřeby efektivní spolupráce, oceňování zkušenosti druhých a k respektování různých hledisek řešením zadaného úkolu ve skupinách. Respektujeme individuální odlišnosti jednotlivých žáků předkládáním úkolů podle jejich individuálních dovedností a schopností, a tím posilujeme jejich sebedůvěru a schopnost vzájemného respektu a úcty.
občanská	Vedeme žáky k respektování různých pracovních postupů (např. při skupinové práci, problémových úkolech), kterými lze docílit správného. Učíme žáky zodpovědnosti za svůj pracovní postup a výsledek.	Při řešení složitějších matematických úloh a problémů dáváme žákům prostor k vyjádření vlastních myšlenkových pochodů a stanovisek. Vedeme je tak k respektování odlišnosti a jinakosti. Umožňujeme žákům spolupracovat a pomáhat si při řešení matematických problémů, předkládáme jim úlohy, pro jejichž správné a úplné vyřešení je potřeba kooperace všech.
pracovní	Vedeme žáky k tomu, aby uměli používat pomůcky vhodné k matematice a získané názorné znalosti uplatnili v praxi. Používáme praktické úlohy, které žáky mohou pozitivně ovlivnit v životě (např. odhad vzdálenosti, měření apod.).	U žáků rozvíjíme v potřebné míře pozornost a soustředění na řešení úloh a vedeme je k vytrvalosti, pracovitosti, kritičnosti a odpovědnosti řešením úloh až do konce, posuzováním výsledků a dodržováním algoritmu řešení. Vedeme žáky k aplikaci algoritmizace na řešení reálných problémových úloh a větších projektů.

5.8 INFORMATIKA

Hlavním smyslem zařazení vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** do základního vzdělávání je dosažení počítačové gramotnosti všemi žáky. Znamená to, aby v průběhu povinného vzdělávání získali všichni žáci základní dovednosti ovládat výpočetní techniku a moderní informační technologie, aby byli schopni orientovat se ve světě informací, aby se naučili s nimi pracovat a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

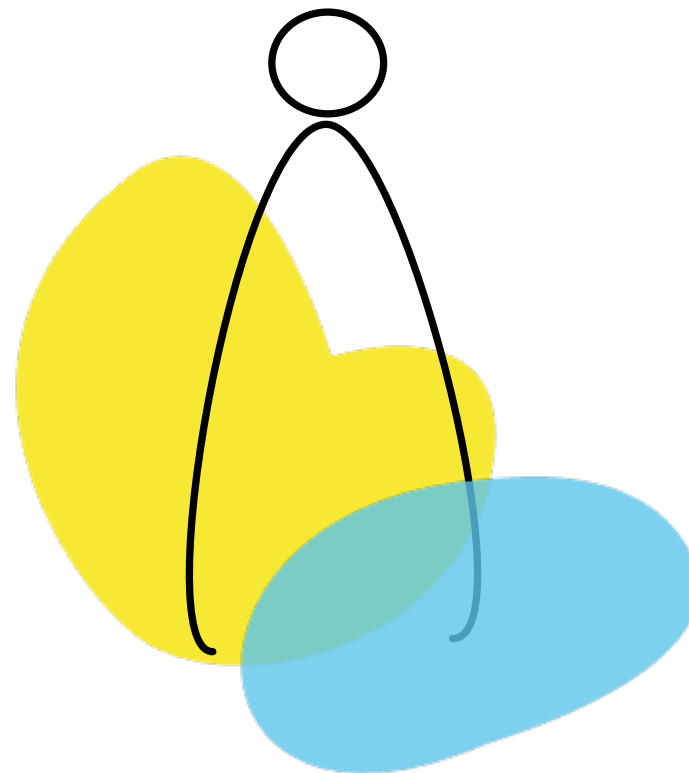
Zvládnutí výpočetní techniky a zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“.

Dovednosti získané ve vyučovacím předmětu Informatika umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku a informačních zdrojů v celém základním vzdělávání.

Časová dotace je 1 hodina týdně na 1. stupni v 5. ročníku a na 2. stupni 1 hodina týdně v 6. - 9. ročníku. V 8.a 9. ročníku se v rámci předmětu Informatika realizují témata předmětu Svět práce Digitální technologie a Svět práce.

Vyučování probíhá v pracovních ICT eventuálně v učebnách 2. stupně.

Realizovaná průřezová témata: Mediální výchova

2. OBDOBÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Zvládá základní bezpečnou a efektivní práci s počítačem	Bezpečnost práce na počítači Periferie počítače Psaní na klávesnici Klávesové zkratky Textový editor Ergonomie	Český jazyk - psaní textů na počítači OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Dodržuje pravidla pro bezpečnou práci s internetem	Bezpečnost práce s internetem (komunikace, účty,...) Rizika při práci s internetem.	
Vyhledává informace na internetu	Práce s internetovými vyhledávači	
Efektivně manipuluje se soubory a složkami.	Soubory a složky Cloudové úložiště (Disk Google)	
Zvládá základy rastrové grafiky	Malování Rastrová grafika, pixely	Výtvarná výchova – grafická tvorba
Využívá společná pracovní prostředí pro školní výuku.	Gmail Učebna Google Disk Google	OSV – komunikace (žáci komunikují pomocí emailu)

3. OBDOBÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Zvládá základní práci s prohlížečem a vyhledávačem a vnímá rizika internetového prostoru.	Prohlížeče Vyhledávače Sociální sítě Kyberšikana	Vyhledávání a ověřování informací v ostatních předmětech (dějepis, přírodní vědy apod.)
Kriticky posuzuje sdělení z různých zdrojů a umí ověřovat jejich pravdivost.	Kritické myšlení Hoax	OSV - komunikace
Používá základy formátování a typografická pravidla při práci s textem.	Textový editor Styly Typografická pravidla	Český jazyk - psaní slohových prací
Pracuje s daty s využitím ICT technologií.	Tabulkový procesor Vzorce Práce s daty Grafy	Přírodní vědy - zpracovávání dat z experimentů
Efektivně píše na klávesnici podle zásad psaní všemi deseti prsty bez dívání na klávesnici.	Psaní všemi deseti	Využívá při psaní textů v ostatních předmětech.
Rozumí funkci základních komponent počítače.	Hardware počítače (procesor, paměti, disky, motherboard grafická, síťová a zvuková karta)	
Tvoří a upravuje vektorovou a rastrovou grafiku, animace a videa.	Vektorový editor Rastrový editor Úprava fotografií Střih videa Tvorba animací, Multimediální soubory	Estetická výchova - kreativní vyjádření digitálními metodami

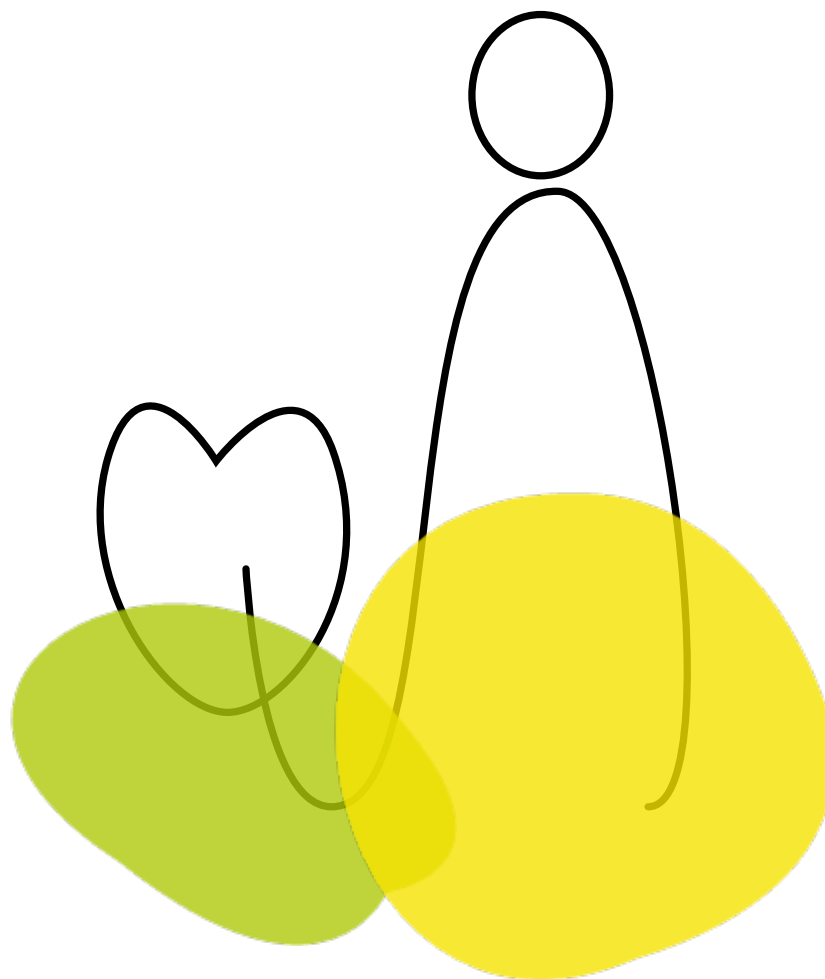
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Tvoří základní programy v prostředí Scratch.	Animace ve Scratchi Hry ve Scratchi	
Vytváří prezentace podle zásad pro jejich tvorbu a efektivně je prezentuje	Programy pro tvorbu prezentací Vystoupení před publikem	Tvorba a prezentace prací v ostatních předmětech
Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.	Autorské právo	Občanská výchova - zákony

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 1. STUPEŇ	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
k učení	Vedeme žáky k samostatné práci zadáváním úloh, při kterých žáci používají všech získaných dovedností a znalostí z oblasti ICT. Pro názornost používáme připravené tabulky, texty, bitmapové a vektorové obrázky a pro zpětnou vazbu též dataprojektory.	Vedeme žáky k samostatné práci zadáváním úloh, při kterých žáci používají všech získaných dovedností a znalostí z oblasti ICT. Pro názornost používáme připravené tabulky, texty, bitmapové a vektorové obrázky a pro zpětnou vazbu též dataprojektory.
řešení problémů	Zadáváním problémových úkolů a úloh rozvíjejících tvořivost vedeme žáky k jejich řešení a nebo hledání postupů řešení. Umožňujeme žákům řešit problémy samostatně i ve skupinách pomocí vyhledávání na Internetu a používání vlastního materiálu.	Zadáváním problémových úkolů a úloh rozvíjejících tvořivost vedeme žáky k jejich řešení a nebo hledání postupů řešení. Umožňujeme žákům řešit problémy samostatně i ve skupinách pomocí vyhledávání na Internetu a používání vlastního materiálu.
komunikativní	Pomocí otevřené diskuse a vzájemné rady a pomoci mezi žáky navzájem vytváříme příležitosti při skupinové práci pro vzájemnou komunikaci mezi žáky a mezi žákem a učitelem. Při práci individuální žákům umožňujeme vzájemnou komunikaci s cílem rady a pomoci. Učitel zastává roli lektora a odborného poradce.	Pomocí otevřené diskuse a vzájemné rady a pomoci mezi žáky navzájem vytváříme příležitosti při skupinové práci pro vzájemnou komunikaci mezi žáky a mezi žákem a učitelem. Při práci individuální žákům umožňujeme vzájemnou komunikaci s cílem rady a pomoci. Učitel zastává roli lektora a odborného poradce.
sociální a personální	Zadáváme úkoly, při kterých musí žáci spolupracovat a pracovat v týmu. Umožňujeme žákům přijmout roli asistenta. Při roli asistenta si žáci posilují sociální cítění a učí se pomáhat druhým.	Zadáváme úkoly, při kterých musí žáci spolupracovat a pracovat v týmu. Umožňujeme žákům přijmout roli asistenta. Při roli asistenta si žáci posilují sociální cítění a učí se pomáhat druhým.
občanská	Zadáváme problémové úkoly a modelové situace vedoucí k zodpovědnému chování a respektu názoru druhých. Zadáváme úkoly vedoucí k vnímání kulturních hodnot a tradic a pomocí prezentace žáci vzájemně na díla reagují. Při zpracovávání a hodnocení dbáme na dodržování zákonů a společenských norem.	Zadáváme problémové úkoly a modelové situace vedoucí k zodpovědnému chování a respektu názoru druhých. Zadáváme úkoly vedoucí k vnímání kulturních hodnot a tradic a pomocí prezentace žáci vzájemně na díla reagují. Při zpracovávání a hodnocení dbáme na dodržování zákonů a společenských norem.
pracovní	Důsledně vyžadujeme dodržování všech předem stanovených pravidel práce s ICT. Dbáme na dokončování práce v dohodnuté kvalitě a v předem dohodnutém termínu.	Důsledně vyžadujeme dodržování všech předem stanovených pravidel práce s ICT. Dbáme na dokončování práce v dohodnuté kvalitě a v předem dohodnutém termínu.

5.9 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět zahrnuje tyto vyučovací předměty: prvouku v 1. -3. ročníku, vlastivědu a přírodovědu ve 4. a 5. ročníku. Pro tyto předměty jsou využity dvě disponibilní hodiny. Celkový počet hodin na prvním stupni je 14, prvouka v 1. - 3. ročníku po dvou hodinách, vlastivěda a přírodověda ve 4. a 5. ročníku po dvou hodinách.

Dané předměty vedou žáka k poznávání okolního světa a sebe sama, respektování rozmanitých životních forem, orientaci v mezilidských vztazích. Využívá se rozmanitých forem práce: skupinové práce, projektové výuky, využití médií (práce s internetem), využití literatury, frontální výuka. Předmět je realizován v učebnách, počítačových učebnách, během vycházek, formou návštěv muzeí, významných památek apod. V předmětu prvouka se realizují tato průřezová témata: OSV, Multikulturní výchova, Environmentální výchova. V předmětu přírodověda se realizují průřezové téma: Environmentální výchova. V předmětu vlastivěda se realizují tato průřezová témata: OSV, VDO, VMEGS.

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	OSV - sebepoznání a sebedůvěra OSV - kooperace, kompetice, komunikace, řešení neshod OSV- seberegulace, hry vedoucí ke správnému začlenění do kolektivu OSV - lidské vztahy, hry vedoucí k rozvoji tolerantního chování k druhým MKV - multikulturalita: hry k zapojení žáků z odlišného multikulturního prostředí do kolektivu třídy a pochopení jejich potřeb
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	fyzická a duševní práce, zaměstnání	OSV- sebepoznání a sebedůvěra (rolové hry)

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období, státní svátky a významné dny	
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života	OSV – mezilidské vztahy (hry zaměřené na projevy slušného chování a naslouchání druhým)
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní hygiena	
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, brutalita a jiné formy násilí v médiích	
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Bezpečnost práce a první pomoc	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život	
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí	
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	
stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života	lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce	
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	vývoj jedince	
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	zdravý životní styl, denní režim, vhodná skladba stravy, pitný režim; organizace dne, sebeřízení, rozvoj dovednosti učit se samostatně a společně s druhými spolužáky	
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky),	OSV - kooperace
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění	
rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	péče o zdraví – prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena	OSV – sebepoznání a sebepojetí

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality	

VLASTIVĚDA

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	kontinenty, evropské státy, EU, cestování ČR rozdělení podle regionů, domov - orientace v místě bydliště, okolí školy, prostředí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	mapy zeměpisné a tematické, grafika a vysvětlivky, světové strany, orientační body, práce s mapou ČR	
rozdlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	orientace v místní krajině, plán okolí školy, práce s mapou, poloha v krajině, podnebí, půda, zemědělství, povrch, vodstvo, města, živ. prostředí, mapa ČR a Evropy evropské státy, hl. města sousedních států Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá, práce s encyklopediemi, referáty a prezentace
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	mapa ČR - povrch, počasí, podnebí, počasí, zemědělství, průmysl, vodstvo, města, živ. prostředí Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest, porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	mapa ČR a Evropy, atlas světa ...	
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly, armáda ČR	VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, řešení konkrétních příkladů ze života žáků
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Člověk a jeho zdraví	
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	rodina a role členů rodiny, mezilidské vztahy, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, hodnoty školy, respekt, úcta a důstojnost ve vztazích, principy demokracie	OSV - rodina, mezilidské vztahy - výtvarné znázornění a fotografie členů rodiny,
rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	etické zásady, rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí	
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodno	
orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	ČR, obec - místo bydliště, významná místa obce zemědělství, průmysl povrch, vodstvo, města, životní prostředí	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá, práce s encyklopediemi, referáty a prezentace
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	orientace v čase a časový řád – určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období	
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života	VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, řešení konkrétních příkladů ze života žáků
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života	

PRVOUKA – PŘÍRODOVĚDA - VLASTIVĚDA

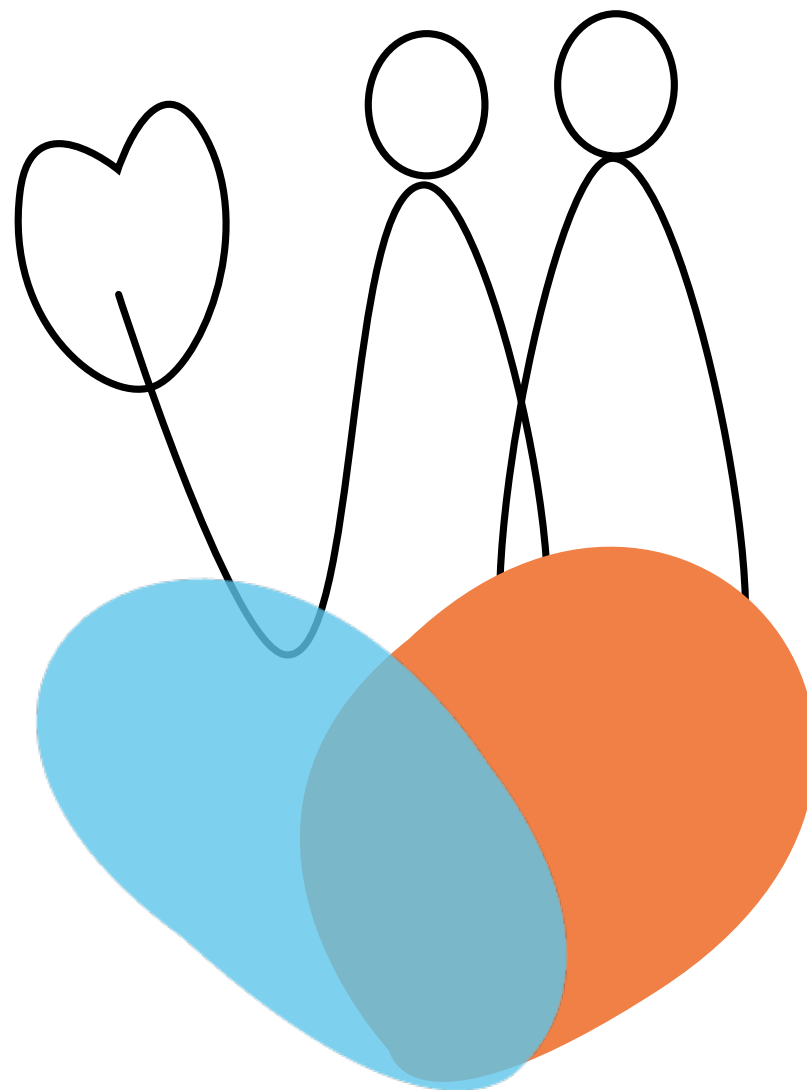
KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 1. STUPEŇ
k učení	Ověřujeme si pomocí zpětné vazby (kontrolní otázky), zda žáci porozuměli výkladu. Probranou látku upevňujeme pomocí doplňujících materiálů (doplňovací cvičení, interaktivní hry na počítači s okamžitou zpětnou vazbou). Vedeme žáky k aktivnímu používání map, herbářů apod. Vedeme žáky k vyhledávání vlastních chyb a chyb spolužáků a uvědomování širších a k jejich zdůvodňování (např. zastavováním diktátu).
řešení problémů	Využíváme příklady z uměleckých děl (četba, divadlo, film, výtvarné umění), abychom žákům poskytli vzory pro řešení problémových životních situací.
komunikativní	Při zadávání některých typů úkolů umožňujeme žákům vyměňovat si zkušenosti, porovnávat výsledky, respektovat různé postupy a názory. Motivujeme žáky vhodným osobním příkladem k tolerantní komunikaci s ostatními.
sociální a personální	Laskavým a vstřícným přístupem (k žákům i kolegům) přispíváme k přátelské atmosféře. Podporujeme sebedůvěru žáků vhodnou motivací, pochvalou a cíleným povzbuzováním. Pomocí her učíme řešit konflikty.
občanská	Využíváme příklady z uměleckých děl (četba, divadlo, film, výtvarné umění), abychom žáky vedli k úctě ke kulturnímu dědictví. Pravidelným zadáváním domácích úkolů a jejich kontrolou vedeme žáky k plnění povinností.
pracovní	Opakováním ustálených postupů vedeme žáky k jejich využívání při samostatném řešení úkolů.

5.10 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vyučovací předmět dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Znalost různých historických epoch napomáhá k celkové orientaci v mnohotvárnosti kulturních, politických, sociálních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Významně by se měl uplatňovat zřetel k dějinám regionu i k dějinám místním a k základním hodnotám evropské civilizace. Tento předmět vytváří prostor a souvislosti pro rozvinutí průřezových témat, především multikulturní výchova, mediální výchova, mezilidské vztahy, výchova demokratického občana, VMEGS, environmentální výchova.

Využijeme dvouhodinové dotace ve všech ročnících 2. stupně. Výuka se bude realizovat převážně ve třídách, příležitostně v různých kulturních a společenských institucích. Kromě obvyklých forem výuky využijeme účast na projektech celorepublikového rozsahu, např. Člověk v tísní, Tajemství Pražského hradu atd., a budeme vytvářet vlastní. Při těchto příležitostech bude výuka probíhat v zájmových skupinách utvořených napříč ročníky. Jinak bude výuka probíhat převážně s celou třídou. Dále je v rámci předmětu dějepis částečně naplňován výstup v pořadí 27. a 35. ze vzdělávacího oboru občanská výchova (v učebních osnovách označen Ov 27, Ov 35).

Vyučovací předmět Občanská výchova má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 6., 7, 8. a 9. ročníku. Součástí výchovy občanství vedle obsahů tohoto předmětu jsou i témata předmětu výchova ke zdraví. Vyučovací předmět Občanská výchova tak zajišťuje naplňování několika výstupů ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (konkrétně viz Poznámky k učebnímu plánu). Dále je v rámci předmětu občanská výchova naplňován výstup v pořadí 37. ze vzdělávacího oboru dějepis (v učebních osnovách označen D.37). Výuka probíhá převážně ve třídách, příležitostně v různých institucích (např. poslanecká sněmovna, soud, muzea atd.).

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČLOVĚK V DĚJINÁCH		
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	Celé učivo dějepisu	
uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	Muzea a instituce pro dějepisné poznatky	MV - Fungování a vliv médií ve společnosti - srovnávání nově se objevujících poznatků s dosavadními fakty
orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Historické mapy Chronologická přímka	
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI		
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a	Pravěk - vývoj člověka a společnosti	
objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Vývojové etapy pravěku (doba kamenná, bronzová, železná)	
uvede příklady archeologických kultur na našem území	Pravěké kultury na našem území	
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY		
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Blízký východ - Egypt, Mezopotámie Čína, Indie	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí	Světové kulturní památky	
demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	Východní středomoří (Fénicie, Palestina, Kréta) Řecko Řím Judaismus, křesťanství	MV - Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami
porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Společnost a politické zřízení v Řecku a v Římě	
KŘESŤANSKÁ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA		
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Stěhování národů Byzantská říše Franská říše Slované Arabská říše Vývoj křesťanství, vznik papežského státu	MV – lidské vztahy (ovlivňování kulturního vývoje)
porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	Byzantská říše Franská říše Slované Arabská říše	
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Velká Morava - vznik, vývoj a zánik Český stát v 10. st. První Přemyslovci	MV – kulturní difference (postavení státu v rámci Evropy)
vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	křesťanství - duchovenstvo, vzdělanost, kláštery husitství	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Románská kultura Stavby světské a církevní Gotická kultura Vikingové, cesty na východ a západ Anglie a vznik Francie	
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY		
vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	Humanismus a renesance Reformace	
vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Reformace v Čechách (nové církve, osobnosti) Vláda Václava IV. Husitsví husitské války a křížové výpravy proti Čechům	
popise a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Zámořské objevy (mořeplavci) Kolonie	
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Poslední Přemyslovci Lucemburkové Jiří z Poděbrad, Jagellonci Nástup Habsburků na český trůn	
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Třicetiletá válka	
na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	Anglická a francouzská revoluce Vznik USA	
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	Baroko J. A. Komenský Protireformace	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI		
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Francie (osvícenství) Anglie Habsburské monarchie (Marie Terezie, Josef II.) Prusko	VDO – občan, občanská společnost a stát - Listina základních práv a svobod
objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	Napoleon Bonaparte a napoleonské války	MV – lidské vztahy – ovlivňování kulturního vývoje
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Národní obrození v Čechách Národně osvobozené hnutí v Evropě (r. 1848)	MV – kulturní difference (uvědomování si národní identity)
charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	Vznik Rakousko-Uherska České politické snahy o emancipaci	
na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	Politická hnutí a vznik politických stran	
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla;	Vědecké a technické vynálezy (2. polovina 19. st.) Kolonialismus	
MODERNÍ DOBA		
na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	I. a II. sv. válka, národní hrdost	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Poválečný vývoj v Evropě	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – typy řízení státu (pro i proti) MV – etnický původ (odsun Němců)
Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny v jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Nástup fašistického hnutí Hospodářské krize a jejich důsledky	
na příkladech výloži antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Mezinárodní situace II. sv. válka	
zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Vznik Československa, jeho vývoj, Vývoj v Německu, Sovětského svazu, Itálie a USA mezi válkami II. sv. v. (mocenské a ekonomické důsledky)	MV – kulturní difference – formování státu
ROZDĚLENÝ A INTEGROVÁNÍ SE SVĚT		
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	Studená válka Poválečný vývoj v Československu	MV – lidské vztahy, deformace vnímání světa
vysvětlí a na příkladech doloží mocenské apolitické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	Vznik mezinárodních vojenských a hospodářských seskupení	VMEGS – jsme Evropané – mezinárodní organizace

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
k učení	Využíváním různých zdrojů vedeme žáky k uvažování v souvislostech, rozeznávání předpokladů, příčin a průběhu a důsledků historických jevů. Významným zdrojem k naplňování této kompetence je i využití map, atlasů, testů a soutěžních úkolů. Nabádáme žáky k získávání dalších informací (z turistických cest, encyklopedií, novin, časopisů), s nimiž seznamují spolužáky.
řešení problémů	Vedeme žáky k porozumění textu a rozlišení podstatných a nepodstatných informací. Předkládáme témata ke zpracování projektů s využitím mezipředmětových vztahů - se zhodnocením zdrojů informace (osobnosti, historické události, místa událostí).
komunikativní	Předkládáme žákům náměty k ústnímu či písemnému zpracování. Vedeme žáky k reakci na přednesené referáty a také k diskusi nad výběrem a zpracováním tématu. Vedeme žáky k využití elektronických zdrojů, filmových a video zdrojů - zpracování a reakci na obsah
sociální a personální	Při zpracovávání zadaných úkolů (práce se učebnicí, textem) navozujeme možnosti vzájemné pomoci, nebo práci ve skupině. Vytváříme taková zadání, kde ve výsledku každý jedinec získá odpovědnost i za celou skupinu. Vedeme žáky ke schopnosti rozpoznat meze tolerance v hodnocení prací navzájem.
občanská	Nabízíme žákům zdroje (texty, kroniky, filmy) k poznání regionu (Praha, Vršovice, Strašnice). Navštěvujeme pravidelně s žáky významné historické památky, výstavy, Účastníme se s žáky besed s pamětníky a odborníky při příležitosti významných historických mezníků. K získání prožitků a estetického vnímání využíváme nejen hodin předmětu dějepis, ale i volitelného předmětu dějepisná praktika.
pracovní	V pracovních činnostech dbáme na plnění úkolů (pracovní sešit, referáty, nové poznatky o archeologických úspěších, nová literatura faktu atd.). Při zpracování témat vedeme k vytváření křížovek, sborníků, historických předmětů atd. (sborník všech našich pohraničních pevností, modely historických předmětů).

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Naše vlast (vlast a vlastenectví, státní svátky, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti, národní a státní symboly).	
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Naše vlast (vlast a vlastenectví, státní svátky, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti, národní a státní symboly).	
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	Kulturní dědictví (kultura hmotná a duchovní, kulturní instituce a památky, jazyková kultura, kulturní sounáležitost, masová kultura, masmédia, multikultura, kulturní hodnoty)	VDO – občanská společnost a škola – život ve škole, obec, region, dopad na životní prostředí – diskuze, tvorba plánu svého regionu, úvaha
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	Kulturní dědictví (kultura hmotná a duchovní, kulturní instituce a památky, jazyková kultura, kulturní sounáležitost, masová kultura, masmédia, multikultura, kulturní hodnoty)	
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Kulturní dědictví (kultura hmotná a duchovní, kulturní instituce a památky, jazyková kultura, kulturní sounáležitost, masová kultura, masmédia, multikultura, kulturní hodnoty). Zpravodajství v médiích, objektivita zpravodajství, zpravodajské hodnoty.	
zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	Kulturní dědictví (kultura hmotná a duchovní, kulturní instituce a památky, jazyková kultura, kulturní sounáležitost, masová kultura, masmédia, multikultura, kulturní hodnoty). Vztahy mezi lidmi: Mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti, vztahová agrese a manipulace, kompetice a kooperace mezi lidmi.	OSV – poznávání lidí, člověk a jeho osobnost
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	Vztahy mezi lidmi: Mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti, vztahová agrese a manipulace, kompetice a kooperace mezi lidmi.	OSV – mezilidské vztahy, v čem můžeme pomoci druhým, lidská solidarita

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Kulturní dědictví (kultura hmotná a duchovní, kulturní instituce a památky, jazyková kultura, kulturní sounáležitost, masová kultura, masmédia, multikultura, kulturní hodnoty). Lidská práva (svoboda, rovnost a nerovnost lidí, lidská práva v dokumentech).	OSV – komunikace (řešení konfliktů a neshod, pravidla komunikace, hraní rolí)
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Kulturní dědictví (kultura hmotná a duchovní, kulturní instituce a památky, jazyková kultura, kulturní sounáležitost, masová kultura, masmédia, multikultura, kulturní hodnoty). Lidská práva (svoboda, rovnost a nerovnost lidí, lidská práva v dokumentech).	
posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Vztahy mezi lidmi: Mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti, vztahová agrese a manipulace, kompetice a kooperace mezi lidmi.	
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Základy obecné psychologie, sociální psychologie a psychologie osobnosti: psychické procesy, vlastnosti a stavy, sebepoznání, sebepojetí, sebereflexe, člověk v sociálních vztazích.	OSV – sebepoznání a sebepojetí – poznej sám sebe, pohled na sebe očima druhých
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Základy obecné psychologie, sociální psychologie a psychologie osobnosti: psychické procesy, vlastnosti a stavy, sebepoznání, sebepojetí, sebereflexe, člověk v sociálních vztazích.	
rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Základy obecné psychologie, sociální psychologie a psychologie osobnosti: psychické procesy, vlastnosti a stavy, sebepoznání, sebepojetí, sebereflexe, člověk v sociálních vztazích.	
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Základy obecné psychologie, sociální psychologie a psychologie osobnosti: psychické procesy, vlastnosti a stavy, sebepoznání, sebepojetí, sebereflexe, člověk v sociálních vztazích.	OSV – psychohygiena – režim dne, zdravý životní styl

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Základy ekonomie: Majetek a vlastnictví (formy vlastnictví, hmotné a nehmotné vlastnictví), Hospodaření (rozpočet domácnosti a státu, zásady hospodárnosti, význam daní, investice a úvěry), Banky a jejich služby, Stát a národní hospodářství (funkce trhu, tvorba cen, znehodnocení měny, daňová soustava).	
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	Základy ekonomie: Majetek a vlastnictví (formy vlastnictví, hmotné a nehmotné vlastnictví), Hospodaření (rozpočet domácnosti a státu, zásady hospodárnosti, význam daní, investice a úvěry), Banky a jejich služby, Stát a národní hospodářství (funkce trhu, tvorba cen, znehodnocení měny, daňová soustava).	
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Základy ekonomie: Majetek a vlastnictví (formy vlastnictví, hmotné a nehmotné vlastnictví), Hospodaření (rozpočet domácnosti a státu, zásady hospodárnosti, význam daní, investice a úvěry), Banky a jejich služby, Stát a národní hospodářství (funkce trhu, tvorba cen, znehodnocení měny, daňová soustava).	
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	Základy ekonomie: Majetek a vlastnictví (formy vlastnictví, hmotné a nehmotné vlastnictví), Hospodaření (rozpočet domácnosti a státu, zásady hospodárnosti, význam daní, investice a úvěry), Banky a jejich služby, Stát a národní hospodářství (funkce trhu, tvorba cen, znehodnocení měny, daňová soustava).	
uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Základy ekonomie: Majetek a vlastnictví (formy vlastnictví, hmotné a nehmotné vlastnictví), Hospodaření (rozpočet domácnosti a státu, zásady hospodárnosti, význam daní, investice a úvěry), Banky a jejich služby, Stát a národní hospodářství (funkce trhu, tvorba cen, znehodnocení měny, daňová soustava).	
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Základy ekonomie: Majetek a vlastnictví (formy vlastnictví, hmotné a nehmotné vlastnictví), Hospodaření (rozpočet domácnosti a státu, zásady hospodárnosti, význam daní, investice a úvěry), Banky a jejich služby, Stát a národní hospodářství (funkce trhu, tvorba cen, znehodnocení měny, daňová soustava).	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	Základy ekonomie: Majetek a vlastnictví (formy vlastnictví, hmotné a nehmotné vlastnictví), Hospodaření (rozpočet domácnosti a státu, zásady hospodárnosti, význam daní, investice a úvěry), Banky a jejich služby, Stát a národní hospodářství (funkce trhu, tvorba cen, znehodnocení měny, daňová soustava).	
rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	Základy ekonomie: Majetek a vlastnictví (formy vlastnictví, hmotné a nehmotné vlastnictví), Hospodaření (rozpočet domácnosti a státu, zásady hospodárnosti, význam daní, investice a úvěry), Banky a jejich služby, Stát a národní hospodářství (funkce trhu, tvorba cen, znehodnocení měny, daňová soustava).	
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znak	Právní základy státu: znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu, státní správa a samospráva.	
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Právní základy státu: znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu, státní správa a samospráva.	VDO – občan, občanská společnost a stát – samospráva obcí a krajů, státní moc
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Právní základy státu: znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu, státní správa a samospráva.	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – forma vlády, demokracie a demokratický stát
vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Právní základy státu: znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu, státní správa a samospráva.	VDO – formy participace občanů v politickém životě – volby, volební právo
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu	Lidská práva (svoboda, rovnost a nerovnost lidí, lidská práva v dokumentech). Právní řád ČR (význam a funkce, orgány právní ochrany občanů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů).	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	Právo v každodenním životě (základy pracovního, a občanského práva).	
provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	Právo v každodenním životě (základy pracovního, a občanského práva).	
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	Právo v každodenním životě (základy pracovního, a občanského práva).	
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Protiprávní jednání (druhy, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví, trestní postižitelnost).	
rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	Protiprávní jednání (druhy, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví, trestní postižitelnost).	
diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Protiprávní jednání (druhy, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví, trestní postižitelnost).	
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Mezinárodní spolupráce (ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody, významné mezinárodní organizace – Rada Evropy, NATO, OSN aj.	MKV – lidské vztahy – OSN, přidružené organizace a jejich cíle MKV – principy sociálního smíru a solidarity VMEGS – orgány EU, společná měna
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	Mezinárodní spolupráce (ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody, významné mezinárodní organizace – Rada Evropy, NATO, OSN aj.	
uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	Globalizace (projevy, klady, zápory, významné globální problémy včetně válek a terorismu), mimoevropský svět.	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	Globalizace (projevy, klady, zápory, významné globální problémy včetně válek a terorismu), mimoevropský svět.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – globální problémy lidstva a jejich dopad
objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	Globalizace (projevy, klady, zápory, významné globální problémy včetně válek a terorismu), mimoevropský svět.	
uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	Globalizace (projevy, klady, zápory, významné globální problémy včetně válek a terorismu), mimoevropský svět.	

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
K učení	Využíváme řady aktivizujících metod, které žákům přibližují problematiku občanského minima, seznámí je s aktuálními problémy společnosti a vedeme je ke kritickému zhodnocení společenských jevů. Nabízíme témata pro zpracování projektů, při nichž žáci využívají mezipředmětových vztahů. Předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů, vedeme je k jejich pravidelnému využívání.
K řešení problémů	Vedeme žáky k porovnávání informací a poznatků, které nabízí vyučující, nebo které si žáci shromažďují sami na jedné straně a vlastními přístupy a postoji na straně druhé. Vedeme žáky k samostatnému sledování společenských událostí, zpráv, jednání lidí – využívání informačních a komunikačních prostředků, jejich vyhodnocování a vyvozování hodnotících závěrů jejich vliv na současnost a budoucnost.
Komunikativní	Vedeme žáky k vytváření vlastních názorů a jejich obhajování v diskusi a zároveň k toleranci názorů jiných. Předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících s ekologií, životní úrovní atd., při nichž mohou využívat různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů, grafů, tabulek... Nabádáme je k získávání informací z vlastních zdrojů a prezentování těchto informací.
Sociální a personální	Navozujeme dostatek situací, při kterých si žáci uvědomují, co je podstatné pro volbu povolání, situací, které vedou k rozvíjení sebedůvěry a motivují k dosažení co nejvyššího vzdělání v rámci jejich možností. Vytváříme dostatek situací k poznání potřeby spolupracovat s druhými při řešení úkolu, respektovat a využívat zkušenosti druhých
občanská	Nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících s mezilidskými – partnerskými i rodinnými vztahy (jejich dodržování a narušování) i dostatek modelových situací k prokázání dovedností chránit životní prostředí, pomáhat v krizových situacích, situacích hrubého zacházení, násilí atd. Navštěvujeme soudní přelíčení jednání PS Parlamentu ČR, výstroj, muzea, historické památky. Účastníme se besed s odborníky v různých oblastech, v praxi si tak žáci ověřují získané dovednosti.
Pracovní	Předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů souvisejících s volbou povolání. Seznamujeme je se základními informacemi ze zákoníku práce, občanského zákoníku, možnosti získání živnostenského listu.

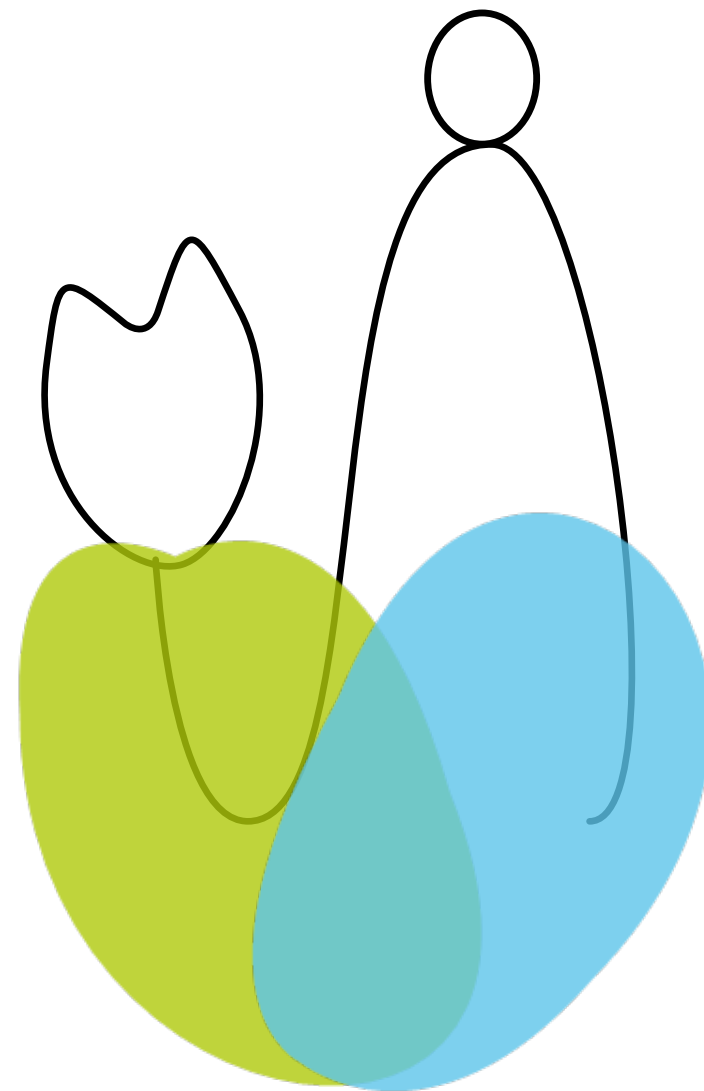
5.11 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Člověk a příroda poskytuje žákům prostředky pro hlubší zkoumání a pochopení přírodních jevů a zákonitostí, využívání současných technologií a pomáhá jim v orientaci v běžném životě. Žáci dostávají příležitost vnímat přírodu jako systém, ve kterém jsou vzájemně propojeny na sebe působící a ovlivňující se jednotlivé součásti. Na poznání je založeno i pochopení významnosti a důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci všeho živého, včetně člověka.

Člověk a příroda svým badatelským charakterem významně podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení, logického uvažování a sebepoznání. Žáci získávají i značné dovednosti a to zejména dovednost soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, formulovat a ověřovat hypotézy o podstatě zkoumaných jevů, analyzovat výsledky a vyvozovat závěry.

Součástí této vzdělávací oblasti jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, který má mimo přírodovědný i společenskovední charakter a Přírodní vědy. Výuka těchto předmětů probíhá ve specializované učebně vybavené nejmodernějšími pomůckami a výukovými technologiemi za značné podpory učení se venku.

Jednotlivé předměty probíhají s následující časovou dotací: Fyzika (6. ročník 1 hodina týdně, 7. - 9. ročník 2 hodiny týdně), Chemie (8. - 9. ročník 2 hodiny týdně), Přírodopis a Zeměpis (6. - 9. ročník 2 hodiny týdně) a Přírodní vědy (6. ročník 5 hodin týdně).

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Stavba látek (tělesa a látky, skupenství) Měření fyzikálních jednotek (délka, hmotnost, objem, čas, teplota) Fyzikální veličiny a jednotky	OSV – Rozvoj schopností poznávání – Měření fyzikálních veličin a prezentace výsledků OSV – Kooperace a kompetice – Měření fyzikálních veličin a zpracování výsledků těchto měření ve skupinách
uveďte konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Částicové složení látek Brownův pohyb; difuze	
předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Měření fyzikálních veličin Závislost délky a objemu tělesa na jeho teplotě	
využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Hustota látek (definice, výpočet, jednotky, výpočet hmotnosti) Výpočet objemu	
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Pohyb těles (klid a pohyb, trajektorie pohybu, druhy pohybů) Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb	
využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Pohyb těles (rychlost a dráha rovnoměrného pohybu) Graf dráhy rovnoměrného pohybu	
změří velikost působící síly	Vzájemné silové působení těles Síla (jednotky, měření a znázornění)	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Vzájemné silové působení těles (gravitační síla a pole) Elektrické vlastnosti látek (elektrování těles, elektrický náboj, elektrické pole, siločáry) Magnetické vlastnosti látek (magnetická síla, póly, pole, siločáry) Síla (výpočet gravitační síly, skládání sil) Tíha	
využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	Newtonovy pohybové zákony (účinky sil, zákon síly a setrvačnosti) Zákon akce a reakce	
aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	Otáčivé účinky sil (moment síly, rovnováha na páce) Kladky (jejich použití, rovnováha na kladce)	
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Deformační účinky sil (deformace, tlak, výpočet tlaku, výpočet tlakové síly) Mechanika tekutin (hydrostatický tlak, spojené nádoby, vodárny, atmosférický tlak, Pascalův zákon) Hydraulická zařízení	
předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Mechanika tekutin (vztlaková síla) Archimédův zákon	
určí v jednoduchých příkladech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	Mechanická práce Mechanická energie (polohová a pohybová energie) Výpočet mechanické energie	
využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Mechanická práce (mechanická práce, výkon) Účinnost	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	Mechanická energie (přeměny polohové a pohybové energie) Síla a tření, Vnitřní energie, Teplo (částicové složení látek, vnitřní energie) Elektrické jevy (elektrická práce a energie) Elektromagnetické jevy (elektromotory) Střídavý proud (generátory střídavého proudu, výroba elektrické energie) Jaderná fyzika (jaderný reaktor, jaderná energetika) Přeměny energie	
určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	Vnitřní energie, Teplo (tepelná výměna vedením, proudění tepla, tepelné záření, teplo, měrná tepelná kapacita látky) Výpočet tepla	
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Střídavý proud (výroba elektrické energie) Polovodiče Jaderná fyzika (jaderný reaktor, jaderná energetika, Černobyl) Energetika	EV – Lidské aktivity a životní prostředí – Projekt o energetice EV – Vztah člověka k prostředí – Projekt o energetice MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – Diskuse o různých mediálních sděleních o jaderné energii a energetice (TV, video, noviny) MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – Diskuse o různých mediálních sděleních o jaderné energii a energetice (TV, video, noviny) OSV – Kooperace a kompetice – Projekt o energetice

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Mechanické kmitání a vlnění Akustika (zdroje zvuku, výška tónu) Problémové úlohy	
posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Akustika (akustika a lidské ucho) Vlastnosti zvuku	
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Elektrické jevy Elektrický obvod	
rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Elektrické jevy (elektrický náboj, pole, měření elektrického proudu a napětí) Střídavý proud (generátory střídavého proudu)	
rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Elektrické jevy (vodič a nevodič v elektrickém poli) Polovodiče (vlastní polovodiče), Nevlastní polovodiče	
využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	Elektrické jevy (Ohmův zákon, odpor vodiče, Ohmův zákon graficky) Výsledný odpor vodičů zapojených za sebou a vedle sebe	
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Elektromagnetické jevy (magnetické pole vodiče s proudem, elektromagnet, cívka s proudem, elektromotory) Elektromagnetická indukce	
zapojí správně polovodičovou diodu	Polovodiče, Polovodičové součástky	
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	Optika (šíření světla, dírková komora, rovinná zrcadla) Zobrazování	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Optika (Lom světla, čočky) Zobrazování	
objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Astrofyzika Sluneční soustava	OSV – Kooperace a kompetice – Projekt o vesmíru
odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	Astrofyzika Vzdálený vesmír	

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
k učení	Předkládáme žákům problémové situace, jejichž řešení jim umožňuje prohlubovat vlastní zkušenosti s fyzikálními jevy a umožňuje poznávat fyzikální podstatu přírodních zákonitostí. Používáme projektové výuky, při které se žáci učí vyhledávat, zpracovávat a kriticky posuzovat fyzikální poznatky z několika různých zdrojů a ty dávat do širších souvislostí s dalšími, především přírodovědnými poznatky o světě. Vhodnou volbou otevřených úloh a problémů vedeme žáky k poznání, že pochopení a popis přírodních zákonitostí je dlouhotrvající proces, který vyžaduje další vzdělávání a je nezbytný pro život člověka v moderní společnosti, zároveň vedeme žáky k poznání, že výsledky fyzikálního zkoumání světa provázející člověka na každém kroku. Umožňuje žákům samostatně i ve skupinách navrhovat a provádět fyzikální experimenty s běžně dostupnými pomůckami i speciálními přístroji k ověřování pravdivosti (a tím i k dokazování) i formulování hypotéz a fyzikálních zákonitostí. Chyb v měření i v řešení fyzikálních problémů a úloh využíváme jako prostředku k prohloubení fyzikálních poznatků a dovedností a k nalezení správné cesty k řešení těchto problémů a úloh.
k řešení problémů	Navozujeme různě náročné problémové situace, při kterých žáci samostatně i ve skupině) formulují problém a plánují úkoly a postupy (myšlenkové i experimentální) řešení problémů. Zařazujeme úlohy a úkoly, při kterých žáci na základě vlastních zkušeností s přírodními jevy samo docházejí k fyzikální podstatě zkoumaných jevů. Při řešení fyzikálních úloh a zkoumání fyzikálních jevů a vlastností těles umožňujeme žákům uplatnit dovednosti a schopnosti z ostatních oblastí jejich poznání.
komunikativní	Při obhajobě a formulaci hypotéz a názorů týkajících se daného fyzikálního jevu vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků a jejich spolupráci na úkolu a pro prozkoumávání různých pohledů a názorů a učíme žáky vhodně argumentovat. Při vzájemné komunikaci vedeme žáky k používání fyzikálních poznatků, dovedností a experimentů k obhajobě či vyvrácení myšlenek a názorů. Při zpracovávání fyzikálních měření a prací a při zpracovávání fyzikálních pozorování umožňujeme žákům využívat moderní komunikační a informační prostředky a technologie.
sociální a personální	K seznamování žáků s některými méně náročnými partiemi fyziky využíváme výměnu rolí učitel <-> žák, a tím rozvíjíme sebedůvěru žáků a vytváříme prostor pro uvědomování si sociálních rolí žáků. Při porozumění, poznávání a odvozování fyzikální podstaty různých přírodních dějů a jevů vycházíme z individuálních zkušeností a odlišností.
občanská	Při hodinách fyziky diskutujeme o užitečnosti, případně i nezbytnosti technických vynálezů, strojů a prací pro člověka a jejich dopadu na životní prostředí. Umožňujeme žákům poznat historii fyzikálních objevů a seznámit se s jmény a životy velkých osobností a myslitelů, kteří významně ovlivnili vývoj fyzikálního poznání.
pracovní	Při fyzikálních měřeních, pozorováních a zpracovávání výsledků dodržujeme pravidla bezpečnosti práce a dohodnutá pravidla zacházení. Při řešení početních úloh a fyzikálních měřeních vedeme žáky k přehlednému a dohodnutému zápisu výpočtu a zpracovávání výsledků. Umožňujeme žákům vyrábět a následně užívat funkční fyzikální pomůcky a přístroje z běžně dostupných materiálů.

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Pozorování, pokus (chemické nádobí) a bezpečnost práce vlastnosti látek (látky a tělesa)	
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	zásady bezpečné práce v laboratoři i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky – výstražné symboly, H a P věty	OSV – seberegulace a sebeorganizace – práce v laboratoři s chemikáliemi a chemickým nádobím
objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	- první pomoc, havárie	EV - Základní podmínky života; modelové situace EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, modelové situace
rozlišuje směsi a chemické látky	Směsi (různorodé, stejnorodé, složky směsi, roztoky a jejich složení a ředění, koncentrovaný, nasycený a nenasycený roztok)	
vypočítá složení roztoků, připraví prakticky	hmotnostní zlomek	
vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpuštění pevných látek	vliv teploty, plošného obsahu a míchání pevné složky na rychlost jejího rozpuštění do roztoku	
navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	Základní separační metody	
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	Voda, pitná, užitková, surová, destilovaná, znečištění a ochrana vod, ČOV	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
uveďte příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	Složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	EV - Základní podmínky života; pokus EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, projekt
používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	Částicové složení látek (atom, jádro a obal atomu, molekula, chování elektronového obalu v chemických reakcích)	
rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	prvky (názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo) chemické sloučeniny (chemická vazba, příklady)	
orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	kovy a nekovy (vlastnosti a použití)	
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uveďte příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	chemické reakce (výchozí látky a produkty) chemický děj	
přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	chemické reakce (zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost)	
aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	klasifikace chemických reakcí (slučování, rozklad, reakce exotermní a endotermní) faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalyzátory	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, halogenidů, kyselin a hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	anorganické sloučeniny (halogenidy, oxidy, sulfidy: názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných zástupců)	
vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	kyseliny a hydroxidy (kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů)	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, pozorování
orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku universálním indikátorovým papírkem a uvede co znamená neutralizace a příklady jejího uplatňování v praxi	solí kyslíkatých kyselin (vlastnosti, použití a vznik vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví; hnojivá a stavební pojiva a keramika) redoxní reakce (oxidace a redukce; výroba železa a oceli; koroze; galvanický článek a elektrolýza)	
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	uhlovodíky (příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků)	
zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	paliva (ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva)	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, průzkum a porovnávání jednotlivých druhů paliv
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	deriváty uhlovodíků (příklady v praxi významných halogenových derivátů, alkoholů, fenolů, karbonylových a karboxylových sloučenin, vznik esterů – esterifikace)	
orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů	přírodní látky (zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle; fotosyntéza)	EV - Základní podmínky života; sledování a vyvozování závěrů
určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	fotosyntéza	
uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	chemický průmysl v ČR (výroby, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin)	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, třídění odpadu, exkurze EV - Vztah člověka k prostředí, třídění odpadu, exkurze
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, modelové situace
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	plasty a syntetické materiály (polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid, polyamidová a polyesterová vlákna; vlastnosti, použití a likvidace) detergenty, pesticidy, insekticidy léčiva a návykové látky	EV - Vztah člověka k prostředí, projekt

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
k učení	Seznamujeme žáky s elementárními poznatky o chemických látkách, které jsou důležité v běžném životě, využitím jejich vědomostí, odborné literatury, informační techniky a experimentů. Zařazujeme pokusy, z kterých žáci vyvozují závěry - tím určují např. vlastnosti, barvu, z dosavadních vědomostí (z jiné literatury, TV, PC) uvedou použití atd.
k řešení problémů	Umožňujeme žákům si osvojovat postupy řešení problémů - plánování své činnosti jejich cílů, postupů, prostředků, orientace se mezi informacemi získanými studiem i experimentální činností a vyvození z nich závěry. Vedeme žáky k cílenému pozorování vlastností chemických látek a jejich přeměn, rozlišování výchozích látek a produktů reakcí, hledání vysvětlení chemických dějů kolem nás využíváním multiplikátů a vlastních zkušeností.
komunikativní	Učíme žáky vyjadřovat se chemickým jazykem a používat chemické názvosloví, zapisovat probíhající chemické děje rovnicemi. Prací s odborným textem a jeho interpretací rozvíjíme u žáků snahu o správné pochopení textu a symbolů a v souvislosti s tím rozvíjíme i vyjadřovací schopnosti a argumentaci žáků.
sociální a personální	Vytváříme situace, při kterých si žáci samostatně připravují podklady a potom je společně ve skupině zpracovávají a diskutují o jejich správnosti. Následnou prezentací výsledků před třídou podporujeme jejich sebedůvěru. Při porozumění, poznávání a odvozování chemické podstaty různých přírodních dějů a jevů vycházíme z individuálních zkušeností a odlišností jednotlivých žáků.
občanská	Na základě vlastních zkušeností a názorných příkladů učíme žáky respektovat ekologické souvislosti, požadavky na kvalitní životní prostředí, ukládat použité chemické látky na určená místa (recyklace zářivek, lednice, léky...) a šetrně s nimi nakládat. Vedeme žáky k tomu, aby ze získaných informací vyvozovali důsledky vlivu chemického průmyslu na životní prostředí, zjišťovali jeho nezbytnost v běžném životě člověka.
pracovní	Při práci v laboratořích učíme žáky zásadám bezpečné práce s chemikáliemi včetně běžně prodávaných hořavin, žíravin, škodlivých a jedovatých látek, učíme je poskytnout první pomoc při úrazu způsobeném těmito látkami. Praktickou činností při pokusech rozvíjíme u žáků manuální dovednosti.

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Země a život Dějiny Země (vznik a vývoj života, geologická období)	
popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	Buňka (stavba a funkce) Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy Bakterie, viry	
rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	Základní stavba rostlinné a živočišné buňky Bakterie, viry Vývoj savců Vnější a vnitřní stavba těla Biologie člověka	
třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Organismy jednobuněčné, bakterie, viry, vyšší rostliny, organismy mnohobuněčné bezobratlí, obratlovci	
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Nepohlavní a pohlavní rozmnožování	
uveďte příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Základy genetiky	
uveďte na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro Člověka	Bakterie Zdraví a nemoc	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Vývoj společenstev organismů a ekosystémů	EV – ekosystémy – práce s atlasy a v terénu
vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	Houby	EV – ekosystémy – práce s atlasy a v terénu
objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	Lišejníky	
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Rostlinná pletiva	EV – ekosystémy – práce s atlasy a v terénu
porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	Rostlinné orgány, nižší a vyšší rostliny	EV – ekosystémy – práce s atlasy a v terénu
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů, jejich využití při pěstování rostlin	Fyziologie rostlin, dýchání, fotosyntéza, příjem vody a živin	EV – ekosystémy – práce s atlasy a v terénu
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Systematická botanika	EV – ekosystémy – práce s atlasy a v terénu
odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	Ekologická botanika	EV – ekosystémy – práce s atlasy a v terénu
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Anatomie živočichů	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Srovnávací systematika živočichů	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Etologie živočichů	
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Ohrožení a ochrana živočichů, využití zvířat	
určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Základy anatomie člověka, orgánové soustavy	
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Vznik a vývoj člověka	
objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	Početí, těhotenství, porod, proces stárnutí a smrti	
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	Imunita, původci nemocí, léčba člověka	EV – vztah člověka k prostředí – ekologické hry
aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	První pomoc	
objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Zemské sféry	
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Základní nerosty a minerály	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Geologické děje (sopečná činnost, zemětřesení, tsunami apod.)	
porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	Půda a její typy	
rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	Vznik Země, vývoj, prehistorická období	EV – základní podmínky života – návštěva muzea a následná diskuse
uveče význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Základy meteorologie	EV – vztah člověka k prostředí – ekologické hry
uveče příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Výskyt biomů na Zemi	OSV – rozvoj schopností poznávání – laboratorní práce OSV – rozvoj schopností poznávání – práce v terénu
rozlišuje a uveče příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	Základy ekologie	
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Základy ekologie	
uveče příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Ochrana a tvorba životního prostředí	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (exkurze do spalovny Malešice)
aplikuje praktické metody poznávání přírody	Pozorování živé přírody	
dodrží základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Bezpečnost práce v terénu, laboratoři, etika	

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPĚŇ
k učení	Předkládáme žákům problémové situace, jejichž řešení jim umožňuje prohlubovat vlastní zkušenosti s přírodními jevy a umožňuje poznávat fyzikální i chemickou podstatu přírodních zákonitostí. Používáme aktivizační strategie, při které se žáci učí vyhledávat, zpracovávat a kriticky posuzovat přírodní poznatky z několika různých zdrojů a ty dávat do širších souvislostí s dalšími poznatky o světě. Vhodnou volbou otevřených úloh a problémů vedeme žáky k poznání, že pochopení a popis přírodních zákonitostí je dlouhotrvající proces, který vyžaduje další vzdělávání a je nezbytný pro život člověka v moderní společnosti. Umožňuje žákům samostatně i ve skupinách navrhnout a provádět přírodovědné experimenty s běžně dostupnými pomůckami i speciálními přístroji k ověřování pravdivosti (a tím i k dokazování) i formulování hypotéz a přírodních zákonitostí. Chyb v měření i v řešení problémů a úloh využíváme jako prostředku k prohloubení poznatků a dovedností a k nalezení správné cesty k řešení.
k řešení problémů	Navozujeme různě náročné problémové situace, při kterých žáci samostatně (i ve skupině) formulují problém a plánují úkoly a postupy (myšlenkové i experimentální) řešení problémů. Zařazujeme úlohy a úkoly, při kterých žáci na základě vlastních zkušeností s přírodními jevy samo docházejí k podstatě zkoumaných jevů. Při řešení úloh a zkoumání přírodních jevů a vlastností umožňujeme žákům uplatnit dovednosti a schopnosti z ostatních oblastí jejich poznání.
komunikativní	Při obhajobě a formulaci hypotéz a názorů týkajících se daného jevu vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků a jejich spolupráci na úkolu a pro prozkoumávání různých pohledů a názorů a učíme žáky vhodně argumentovat. Při vzájemné komunikaci vedeme žáky k používání poznatků přírodních věd, dovedností a experimentů k obhajobě či vyvrácení myšlenek a názorů. Při zpracovávání měření, prací a pozorování umožňujeme žákům využívat moderní komunikační a informační prostředky a technologie.
sociální a personální	K seznamování žáků s některými méně náročnými partiemi přírodních věd využíváme výměnu rolí učitel <-> žák, a tím rozvíjíme sebedůvěru žáků a vytváříme prostor pro uvědomování si sociálních rolí žáků. Při porozumění, poznávání a odvozování podstaty různých přírodních dějů a jevů vycházíme z individuálních zkušeností a odlišností.
občanská	Při hodinách diskutujeme o užitečnosti, případně i nezbytnosti (nejen) technických vynálezů, strojů a prací pro člověka a jejich dopadu na životní prostředí. Umožňujeme žákům poznat historii přírodovědných objevů a seznámit se se jmény a životy velkých osobností a myslitelů, kteří významně ovlivnili vývoj vědeckého poznání.
pracovní	Při měřeních, pozorováních a zpracovávání výsledků dodržujeme pravidla bezpečnosti práce a dohodnutá pravidla zacházení. Při řešení početních úloh měřeních vedeme žáky k přehlednému a dohodnutému zápisu výpočtu a zpracovávání výsledků. Umožňujeme žákům vyrábět a následně užívat funkční pomůcky a přístroje z běžně dostupných materiálů.

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Planeta Země Mapa, obraz Země Jak žijí lidé na Zemi	
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Mapa, obraz Země Hydrosféra Biosféra Jak je svět rozdělen	EV – ekosystémy – využití mořských proudů (atlas hydrosféry) EV – základní podmínky života – využití flóry. Fauny (encyklopedie, tematické mapy)
přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	Povrch ČR Mapa, obraz Země, mapa ČR Atmosféra Biosféra Litosféra Amerika, Asie, Afrika Evropa Antarktida	EV – vztah člověka k prostředí – zplodiny EV – ekosystémy – národní parky a CHKO
vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	Mapa, obraz Země Kontinenty	
zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	Planeta Země	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Země v pohybu	MV – interpretace vztahu mediálního sdělení a reality – nové objevy
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	Litosféra Hydrosféra Pedosféra Atmosféra Biosféra Kontinenty	
porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Litosféra Atmosféra Hydrosféra Biosféra	
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	Litosféra, regiony světa vznik státních hranic, politické členění	
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Jak je svět rozdělen Státy světa	
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	Přírodní složky a oblasti Země Jak žijí lidé na Zemi Hospodářský zeměpis Hospodářství Svět se propojuje	
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Obyvatelstvo	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	Obyvatelstvo	MV – lidské vztahy – emigrace, migrace MV – etnický původ – rasové rozdělení (grafické zpracování dat, tabulky, mapy)
posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Obyvatelstvo	
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	Hospodářství	
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	Hospodářství, zemědělství, doprava, služby, světový obchod	
porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	Světový obchod	
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické zrněny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Svět se propojuje Politické organizace	
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	Přírodní složky a oblasti Země	EV – vztah člověka k prostředí – typická flóra a fauna (práce s atlasem)
uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	zemědělství	EV – lidské aktivity – problémy životního prostředí (práce s odbornou literaturou, časopisy)
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Zemědělství	EV – základní podmínky života – udržitelný rozvoj (atlas, encyklopedie)

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydlíště nebo školy	Mapa, region	
hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	Povrch ČR Průmysl ČR	
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Podnebí ČR Vodstvo ČR Půda ČR Biota ČR Průmysl ČR Zemědělství ČR	EV – vztah člověka a prostředí – průmyslové (vycházka, exkurze)
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	Obyvatelstvo ČR	VMEGS – jsme Evropané – problém migrace a emigrace (řízená debata, odborný text)
uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Světový obchod Politická integrace a ČR	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – zážitky z cest (projekt)
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Zeměpisná vycházka	
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	Práce v terénu	
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	Zeměpisná vycházka Práce v terénu	

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
k učení	Učíme žáky samostatně vyhledávat potřebné informace pomocí atlasů, učebnic, statistických ročenek, časopisů, audiovizuální techniky. Učíme žáky pracovat s informacemi, orientovat se v množství informací a vyvodit podstatné. Vedeme žáky k samostatnému pozorování a získané výsledky sami porovnávají, posuzují a vyvozují závěry pro eventuelní využití v budoucnosti.
k řešení problémů	Navozujeme problémové situace, aby žáci přemýšleli o nesrovnalostech a jejich příčinách a naplánovali postupy a způsoby jejich řešení. Nabízíme dostatek námětů k samostatné práci týkající se ekologických problémů.
komunikativní	Učíme žáky formulaci vlastních názorů, ale i získaných z různých zdrojů formou referátů, aktualit, projektů. Navozujeme situace, kdy žáci debatují ve skupinách a hodnotí své výstupy.
sociální a personální	Při práci ve skupinách dbáme na ohleduplnost a úctu k druhým tak, aby se upevňovaly dobré mezilidské vztahy. Vedeme žáky k tomu, aby oceňovali zkušenosti druhých a čerpali poučení z toho, co si lidé myslí a dělají.
občanská	Na příkladech současné migrace učíme žáky respektovat práva a odlišnosti kultur. Vedeme žáky k úctě ke zděděnému historickému a kulturnímu dědictví, k vlastenectví v regionálním zeměpisu. Navozujeme situace vedoucí k ochraně přírody a životního prostředí.
pracovní	Na konkrétních příkladech ze zkušeností žáků navozujeme situace vedoucí k šetrnému zacházení se zdroji. K pochopení fungování trhu zařazujeme do výuky práci se statistickými daty. Při zeměpisných vycházkách upozorňujeme žáky na negativní vlivy v chování člověka k přírodě.

Téma	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (+ nezávazné poznámky týkající se možných experimentů)
VĚDEC V LABORATOŘI V této části seznámíme žáky se základními metodami laboratorní práce. Dbát budeme na osvojení si pravidel bezpečné práce. Žákům představíme metody sběru, třídění a vyhodnocování dat. Seznámíme je s typickými fyzikálními a chemickými veličinami a způsoby jejich měření. Využívat k tomu budeme běžné vybavení (váhy) i pokročilejší elektronické senzory (termočlánek). Základem této části je také práce s mikroskopickým materiálem. V této části se žáci seznámí se základním systémem třídění organismů a blíže poznají mikroorganismy. <u>Propojení s dalšími předměty:</u> ICT – tvorba a interpretace dat a grafů, jejich ukládání na společné uložiště, tisk M – práce s čísly, zaznamenávání do grafů pomocí milimetrového papíru, aritmetický průměr, převody jednotek Vv – zhotovování mikroskopických nákrešů Čj – popis postupu práce			
Bezpečnost práce a vlastnosti látek	pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Zásady bezpečné práce, H a P věty, mimořádné události	Pokus: barvení látek, teplota plamene, účinky kyselin

Téma	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (+ nezávazné poznámky týkající se možných experimentů)
Stavba látek	změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	atom, molekula, prvek, izotop, PSP, chemická vazba, částice, difúze, brownův pohyb	Pokus: pohyb elektronu, difúze částic ve vodném roztoku
Změny skupenství látek, vnitřní energie	předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	teplo, tání, tuhnutí, vypařování, kapalnění, var, sublimace, desublimace	Pokus: tání ledu, „sublimace“ jódu,
Měření fyzikálních veličin	změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	délka, objem, hustota, hmotnost, čas, teplota	

Téma	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (+ nezávazné poznámky týkající se možných experimentů)
Směsi a separační metody	rozlišuje směsi a chemické látky navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	směsi a jejich oddělování	Pokus: filtrace
Složení roztoků	vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	hmotnostní zlomek, koncentrace roztoků, nasycený a nenasycený roztok, rozpouštění pevné složky	Pokus: vliv teploty / koncentrace na rychlost rozpouštění
Kyseliny a hydroxidy	porovná vlastnosti a použít vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	kyseliny a hydroxidy, pH	Pokus: pH běžných kyselin a zásad
Podmínky a projevy života, rozmanitost	rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů		Pokus: pěstování rostlin za různých podmínek
Světelné jevy, lupa a mikroskop	využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	zdroj světla, rychlost světla, zákon odrazu a lomu, lupa a mikroskop	

Téma	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (+ nezávazné poznámky týkající se možných experimentů)
Mikroskopování	popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	Buňka, viry, bakterie, sinice, řasy, houby, prvoci	Stavba modelu viru Pokus: stěry a růst bakterií, výroba jogurtu, pěstování plísní, tvorba senného nálevu a mikroskopování prvoků

VĚDEC V TERÉNU

Vědec ke své práci v laboratoři potřebuje často vzorky, které získá z terénu. V této části proto seznámíme žáky se základní výbavou terénního vědce (lupy, dalekohled, mapy, určovací klíče, geologická kladívka apod.) a jejím používáním. Žákům představíme metody orientace v přírodě pomocí map i moderní elektroniky (GPS), metody sběru (ne)živého materiálu i způsoby uchovávání důležitých dat o terénu (tvorba map, fytoocenologické snímky apod.). Žáci se seznámí s nižšími živočichy.

Propojení s dalšími předměty:

ICT – tvorba fotografie, ukládání z paměťové karty na společné úložiště, tvorba a interpretace dat a grafů, navigační systémy

M – převody jednotek,

Vv – jednoduché nákresy živočichů

Téma	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (+ nezávazné poznámky týkající se možných experimentů)
Stavba Země, sféry Země	objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Vznik a stavba Země Pohyby Země Sféry Země	Pokus: vznik hydrosféry
Magnetické a gravitační pole Země	určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Magnetické pole Země, gravitační pole, zemské jádro jako zdroj, vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa	
Atmosféra, vzduch, plyny	uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Atmosféra Složení, znečištění a ochrana vzduchu (kyslík, dusík, oxidy) Vzdušné proudy	Výroba papírového draka Pokus: příprava a vlastnosti CO₂ a O₂, vznik kyselých dešťů a jejich vliv na ŽP

Téma	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (+ nezávazné poznámky týkající se možných experimentů)
Hydrosféra	rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Základní složení vody Vlastnosti vody Voda jako geologický činitel	
Pedosféra, petrologie	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Vlastnosti hornin, geologické činitele, vznik půdy a půdní typy, eroze, deformační účinky sil	Pokus: vsakování vody podle typu půdy, eroze
Mineralogie	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Nerosty a horniny	Pokus: krystalizace Geologické exkurze

Téma	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (+ nezávazné poznámky týkající se možných experimentů)
Geografie a kartografie	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	Geografické informace, zdroje dat, geografie a kartografie	Tvorba mapy (fytocenologie okolí školy)
Světelné jevy – dalekohled	využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Stavba dalekohledu	

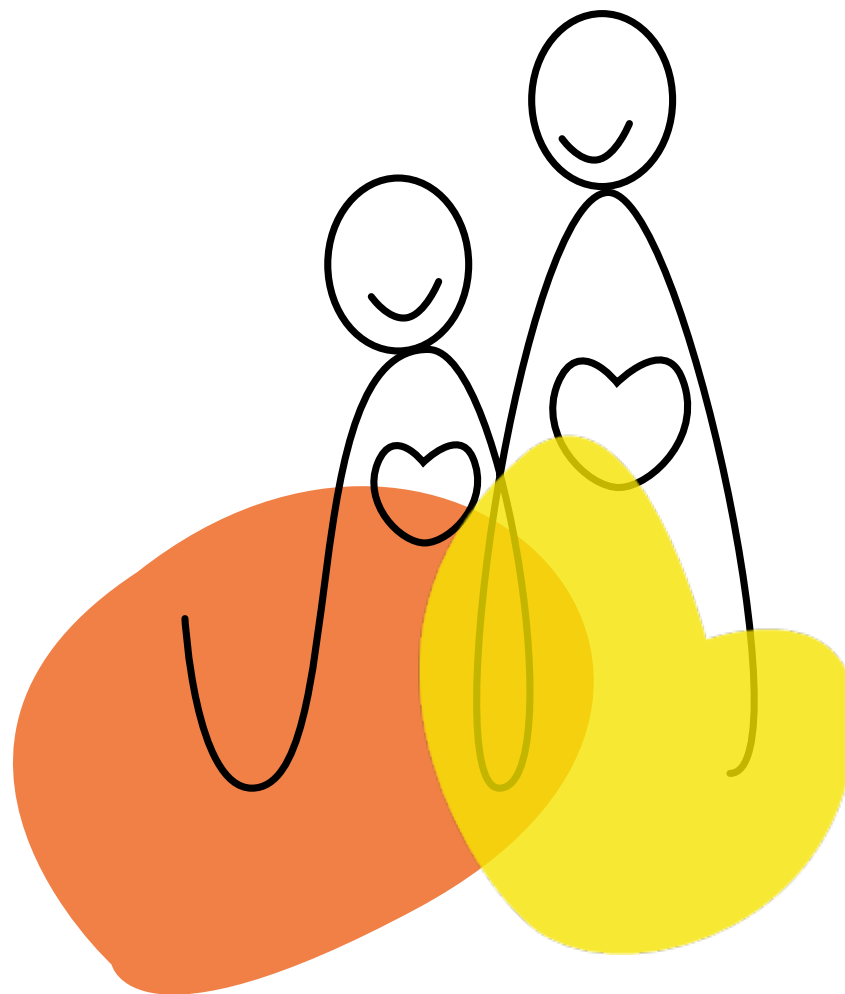
Téma	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (+ nezávazné poznámky týkající se možných experimentů)
Nižší živočichové	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	měkkýši, kroužkovci, polypovci	Pokus: blednuté korálů
Členovci	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Korýši, hmyz	Entomologické exkurze

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
k učení	Předkládáme žákům problémové situace, jejichž řešení jim umožňuje prohlubovat vlastní zkušenosti s přírodními jevy a umožňuje poznávat fyzikální i chemickou podstatu přírodních zákonitostí. Používáme aktivizační strategie, při které se žáci učí vyhledávat, zpracovávat a kriticky posuzovat přírodní poznatky z několika různých zdrojů a ty dávat do širších souvislostí s dalšími poznatky o světě. Vhodnou volbou otevřených úloh a problémů vedeme žáky k poznání, že pochopení a popis přírodních zákonitostí je dlouhotrvající proces, který vyžaduje další vzdělávání a je nezbytný pro život člověka v moderní společnosti. Umožňujeme žákům samostatně i ve skupinách navrhnout a provádět přírodovědné experimenty s běžně dostupnými pomůckami i speciálními přístroji k ověřování pravdivosti (a tím i k dokazování) i formulování hypotéz a přírodních zákonitostí. Chyb v měření i v řešení problémů a úloh využíváme jako prostředku k prohloubení poznatků a dovedností a k nalezení správné cesty k řešení.
k řešení problémů	Navozujeme různě náročné problémové situace, při kterých žáci samostatně (i ve skupině) formulují problém a plánují úkoly a postupy (myšlenkové i experimentální) řešení problémů. Zařazujeme úlohy a úkoly, při kterých žáci na základě vlastních zkušeností s přírodními jevy samo docházejí k podstatě zkoumaných jevů. Při řešení úloh a zkoumání přírodních jevů a vlastností umožňujeme žákům uplatnit dovednosti a schopnosti z ostatních oblastí jejich poznání.
komunikativní	Při obhajobě a formulaci hypotéz a názorů týkajících se daného jevu vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků a jejich spolupráci na úkolu a pro prozkoumávání různých pohledů a názorů a učíme žáky vhodně argumentovat. Při vzájemné komunikaci vedeme žáky k používání poznatků přírodních věd, dovedností a experimentů k obhajobě či vyvrácení myšlenek a názorů. Při zpracovávání měření, prací a pozorování umožňujeme žákům využívat moderní komunikační a informační prostředky a technologie.
sociální a personální	K seznamování žáků s některými méně náročnými partiemi přírodních věd využíváme výměnu rolí učitel <-> žák, a tím rozvíjíme sebedůvěru žáků a vytváříme prostor pro uvědomování si sociálních rolí žáků. Při porozumění, poznávání a odvozování podstaty různých přírodních dějů a jevů vycházíme z individuálních zkušeností a odlišností.
občanská	Při hodinách diskutujeme o užitečnosti, případně i nezbytnosti (nejen) technických vynálezů, strojů a prací pro člověka a jejich dopadu na životní prostředí. Umožňujeme žákům poznat historii přírodovědných objevů a seznámit se se jmény a životy velkých osobností a myslitelů, kteří významně ovlivnili vývoj vědeckého poznání.
pracovní	Při měřeních, pozorováních a zpracovávání výsledků dodržujeme pravidla bezpečnosti práce a dohodnutá pravidla zacházení. Při řešení početních úloh měřeních vedeme žáky k přehlednému a dohodnutému zápisu výpočtu a zpracovávání výsledků. Umožňujeme žákům vyrábět a následně užívat funkční pomůcky a přístroje z běžně dostupných materiálů.

5.12 UMĚNÍ A KULTURA

Důraz je kladen na rozvoj estetického vnímání, respektování umění jako proces specifického poznávání, poznávání dalších druhů umění v rámci návštěv výstavních galerií, praktického poznávání různých druhů umění v rámci staletí i v rámci různých uměleckých profesí. K tomu velmi napomáhá mimo jiné i osobní návštěva velmi známých památek v rámci Prahy.

V praxi ukázka různých stavebních slohů, výtvarných činností, uměleckých řemesel. Výuka navazovala na mezipředmětové vztahy hlavně mezi dějepisem, výtvarnou výchovou, občanskou výchovou, hudební výchovou, zeměpisem a českým jazykem.

HUDEBNÍ VÝCHOVA

1. & 2. OBDOBÍ

Očekávané výstupy podle RVP	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Práce s písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, populární hudba) Další pěvecké techniky Sjednocování hlasového rozsahu Počátky dvojhlasu, Stupnice, Rytmická cvičení	
orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	Hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie, chování při hymně Hudební značky Sjednocování hlasového rozsahu	
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Práce s písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby), Doprovod pomocí Orffových nástrojů Upevňování získaných dovedností z nižších ročníků Hra doprovodů, improvizace	OSV – kreativita (výroba jednoduchých hudebních nástrojů)
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Významní čeští a světoví hudební skladatelé, hudební značky Práce s pojmem intervalu	
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehledy, mezihry a dohry a provádí	Prezentace populární hudby Procvičování pohybových prvků z nižších ročníků	
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	Taktování na 4 doby Práce s poslechovými skladbami v dur i v moll rozlišení různých druhů kapel, hudební značky Práce s pojmem intervalu	
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Práce s hudebně pohybovými hrami nebo tanci Prezentace populární hudby Procvičování pohybových prvků z nižších ročníků	

3. OBDOBÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	podpora žáků v tvůrčí činnosti dle jejich možností	OSV – kreativita – vlastní hudební projev, tvorba rytmických cvičení
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	práce s písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) další pěvecké techniky, práce s hlasovým rozsahem, rozvíjení dvojhlasu propojení zpěvu a pohybu, rozvíjení koordinace a hrubé motoriky	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – poslechy a srovnávání jednotlivých nástrojů, poslechy lidové hudby a hledání odlišností OSV – kreativita – praktické seznámení s vybranými nástroji
INSTRUMENTÁLNÍ A POHYBOVÉ ČINNOSTI		
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb a vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy), rytmická cvičení, orientace v rytmickém záznamu hudby	délka not, rytmus - mezipředmětová vazba s matematikou OSV – kreativita – spojení rytmu a zpěvu, doplnění slovem VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – typické nástroje jednotlivých zemí MKV – kulturní difference – různá pojetí hudby v souvislosti se životním stylem

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písňě a skladby různých stylů a žánrů	Práce s rytmickými nástroji, orffův instrumentář, (ukulele), doprovod písní	OSV - kreativita
rozpozná některé z tanců různých stylových období	taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění, rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	OSV – kreativita – rozeznání tanečních kroků, tvorba jednoduché choreografie
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
vnímá a chápe hudebně výrazové prostředky	pojmenování a charakteristika hudebně výrazových prostředků u jednotlivých poslechových skladeb	
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehmotnými díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost), poznávání hudebních stylů a žánrů - konkrétně viz tematický plán	
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	seznámení s příklady filmové hudby, muzikálu, baletu, opery, melodramatu, zhudebněné poezie, literatury v hudbě, operety, příklady umělců a děl propojujících různé druhy umění - konkrétně viz tematický plán rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického chování – jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa.	V Osobnostní a sociální výchově lze účinně využít různé postupy dramatické výchovy. Doplnující vzdělávací obor Dramatická výchova užívá jako základní metody nástroje dramatické a inscenační tvorby, Osobnostní a sociální výchova vedle toho užívá i tréninkové postupy sociálně psychologické povahy, které nemají divadelní podstatu. MV -vnímání autora mediálního sdělení MKV – etnický původ

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 1. STUPEŇ	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
k učení	Učíme žáky užívat hudební terminologii (hudební značky, stupnice, takt...). Pěstujeme v žácích vztah k hudbě (poslech, zpěv), různým žánrům, k hudebním nástrojům a jejich použití (Orffovy nástroje).	Třídíme hudební informace, sdělujeme, vyhodnocujeme a srovnáváme hudební zážitky, operujeme se základními hudebními pojmy, vytváříme náhled na hudbu, sledujeme hudební současnost (např. festivaly, významné mladé umělce apod.) a hudební novinky. Vedeme žáky k interpretaci uměleckého díla a zároveň hudebnímu vyjádření vlastních pocitů, nálad, prožitků prostřednictvím poslechu, vlastní hudební produkce.
k řešení problémů	Při zpěvu žáky povzbuzujeme a učíme je vzájemné ohleduplnosti vzhledem k jejich odlišnému hudebnímu nadání.	Nabídkou poslechových ukázek různých žánrů, hudebních směrů a kultur vedeme žáky ke konfrontaci s jejich vědomostmi, znalostmi, schopnostmi v hudbě.
komunikativní	Vedeme žáky ke kultivovanému projevu při zpěvu, v hodinách zařazujeme prvky dramatické výchovy. Pomáháme žákům objevovat jejich hudební schopnosti a dovednosti.	Podporujeme komunikaci ve skupinách při hrách, soutěžích. Vyhodnocujeme hudební dovednosti žáků (např. schopnost doprovodit na nástroj, schopnost sebe prezentace v kolektivu) vzájemným porovnáváním.
sociální a personální	Vytváříme ve třídě příjemnou pracovní atmosféru a učíme děti přijímat nové role (hudební hry a sluchové vnímání). Podporujeme harmonický vývoj dítěte prostřednictvím budování sebevědomí (např. skupinový zpěv, zviditelňování hudebních dovedností...).	Vedeme žáky ke správnému společenskému chování (výchovnými pořady apod.) a pozitivnímu vlivu hudby na člověka
občanská	Zapojujeme žáky do různých hudebních programů (společné koncerty, poslech, soutěže, vystupování na veřejnosti). Budujeme v žácích vztah ke kultuře, a to nejen hudební vnímání, ale také společenské chování a vystupování (koncerty, divadlo...). Seznamujeme děti s hudbou různých etnik a regionů, s národními tradicemi a zvyky, projevy státnosti (např. státní hymna).	Prosazujeme české hudební tradice, dějiny hudby, českou hudební scénu, srovnáváme se zahraniční, vedeme žáky k vlastenectví. Vedeme žáky k debatě o umění, hledáme souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. Motivujeme k dalšímu hudebnímu sebevzdělávání.
pracovní	Vytváříme pracovní podmínky k výuce (klidné prostředí, vybavenost pracovními pomůckami - zpěvníky, hudební nástroje, audiovizuální technika...). Motivujeme žáky k jejich dalšímu hudebnímu vzdělávání a rozvoji (začlenění do pěveckých a instrumentálních těles, popř. profesní příprava).	Využíváme všechny dostupné pomůcky k výuce, znalostí a zkušeností žáků (např. vlastní produkce, osobní realizace - hudba, event. text), propojujeme práci s ostatními předměty (např. občanská, pohybová a výtvarná výchova), výchovné vycházky, výlety.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1. & 2. OBDOBÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředích, slovně charakterizovat hledání podnětů v reálném prostředí, pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu, konkrétní projevy volného umění a užité tvorby, architektury, plošné kompozice, komunikační obsah obrazových znaků samostatně vytvořených i přejatých, vhodnost užití obrazových znakových prostředků pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci, vlastní portfolio,	
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečturální postup;	fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita	OSV – kreativita (konkrétní náměty)
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, výrazové možnosti akční tvorby, grafika PC, fotografie, video, volba vhodných prostředků k danému námětu	
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu, uplatnění spontaneity, umělecká díla současnosti a minulosti, porovnání vlastní interpretace s všeobecně uznávanými pravidly, hledání	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů	uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených obrazů	
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku nové kontexty pro uplatnění samostatně vytvořených i přejatých obrazových znaků, výtvarná výpověď hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních, tolerance k rozdílným způsobům výtvarných	
nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředích, slovně charakterizovat hledání podnětů v reálném prostředí, pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu, konkrétní projevy volného umění a užité tvorby architektury plošné kompozice. komunikační obsah obrazových znaků nové kontexty pro uplatnění samostatně vytvořených i přejatých obrazových znaků, výtvarná výpověď hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních,	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

3. OBDOBÍ

Očekávané výstupy podle RVP	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků	bod, linie, šrafování, různé typy rukopisů, grafologie, ornament symetrický a asymetrický, barvy základní a jejich míchání, fyzikální vlastnosti barev, psychologické působení barev, symbolická řeč barev, barva - prostor – obiem	OSV - kreativita: Žák hledá řešení výtvarného problému Žák uplatní svou fantazii, nebojí se riskovat
Žák variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	kresebné techniky, šrafování, kolorování, lavírování, rozmývání, malířské techniky, chápání rozdílu mezi kresebné techniky, šrafování, kolorování, lavírování, rozmývání, malířské techniky, chápání rozdílu mezi kreslením a malováním, grafické techniky tisku z výšky i hloubky, tzv. náhradní grafické techniky, techniky prostorového vyjadřování, textilní techniky, náhoda jako východisko pro výtvarnou práci	
Žák užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	kresebné techniky, šrafování, kolorování, lavírování, rozmývání, malířské techniky, chápání rozdílu mezi kresebné techniky, šrafování, kolorování, lavírování, rozmývání, malířské techniky, chápání rozdílu mezi kreslením a malováním, grafické techniky tisku z výšky i hloubky, tzv. náhradní grafické techniky, techniky prostorového vyjadřování, textilní techniky, náhoda jako východisko pro výtvarnou práci anatomie těla pro výtvarníky, kánon lidského těla, studie ruky, hlavy, těla, tělo v pohybu, autoportrét, op - art, futurismus, kinetismus, orfismus a hudba, nové figurativní umění	OSV – sebepoznání a sebepojetí – vyjádření pocitů barvou, tvarem, příběhem

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	umělecké směry 19., 20. i tohoto století, parafráze uměleckých děl, grafika užitá a volná, písmo, jeho užitá a estetická funkce, principy textové kompozice, design, obalová technika, deformace a řád, umělecká stylizace, xeroxová a počítačová grafika, video - umění, pop - art a reklama, land - art, body - art, konceptuální umění, konstruktivismus a matematika, funkce umění v dnešní společnosti	MV - tvorba mediálního sdělení: - žák vytváří návrhy plakátů a obalů žák parafrázuje už vzniklá mediální sdělení žák rozliší funkci sdělnou a funkci estetickou a řeší jejich vzájemný vztah
Žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	symetrie, asymetrie, zlatý řez, středová kompozice, kompozice v různých formátech, principy textové kompozice, harmonie a disharmonie, barevná kompozice, světelná kompozice, vertikála a diagonála, horizont, deformace a řád, geometrická abstrakce, oblast dekorativní kompozice	
Žák rozliší působení vizuálně obrazného působení v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	ilustrace umělecká a odborná, umělecká ilustrace popisná a volná, užitě umění - vztah užitě a estetické hodnoty, práce v plném - studie přírodnin a přírodních objektů i technických výtvorů, realismus a surrealismus	OSV – sebepoznání a sebepojetí – žák se zamýšlí nad svým výtvarným vyjádřením ENV - lidské aktivity a problémy životního prostředí: žák ztvárňuje zásahy Člověka do životního prostředí a ztotožňuje nebo neztotožňuje se s nimi (např. živá a mrtvá voda), žák ztvárňuje zásahy Člověka do krajiny (např. krajina a technika)

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	základní principy uměleckých slohů a jejich společenské pozadí, vývoj architektury, perspektiva rovnoběžná a lineární, horizont, úběžník, antiperspektiva, architektonické památky Prahy, období uměleckých směrů, současné umění	
Žák porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	komunikace a asertivita, užité umění - vztah užité a estetické hodnoty, kýč a jeho hlavní znaky, ornament, secesní ornament, tradice svátků - Vánoce, Velikonoce, dekorační předměty, oblast dekorativní kompozice	MKV - kulturní diference:- Žák se seznamuje s výtvarnou kulturou naší i cizí, vytváří parafráze známých i méně známých obrazů nebo tyto obrazy dále rozvíjí, Žák se seznamuje s typickými dekory (indiánský, starořecký, Český lidový,...) a používá je ve své práci
Žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	druhy umění, druhy výtvarného umění - malířství, sochařství, architektura, užité umění a jejich obory, umění zobrazující a abstraktní, lidové umění, naivní umění, kulturní instituce a jejich návštěva, formy prezentace výtvarných prací - účast v soutěžích, vystavení - výzdoba, uspořádání tematické výstavy, uspořádání přehlídky, uspořádání výtvarné akce (happening), uspořádání prodejní akce	MKV - kulturní diference: - Žák se seznamuje s tradicemi svátků našich i jiných národů, - Žák ilustruje texty našich i cizích autorů- poznává tak jejich kulturu (např. romské pohádky) nebo způsob života

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 1. & 2. STUPEŇ
k učení	Na základě obecně užívaných termínů, znaků a symbolů vedeme žáky k interpretaci uměleckého díla a zároveň výtvarnému vyjádření vlastních pocitů, nálad, prožitků prostřednictvím různých výtvarných technik. Postupujeme od jednodušších výtvarných a pracovních technik k složitějším vyžadujícím plánování postupu realizace.
k řešení problémů	Nastolením vhodných problémových úkolů nebo situací vedeme žáky k promýšlení a plánování způsobů jejich řešení s využitím vlastních. Zadávaním přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k trpělivosti a hledání vhodných způsobů řešení a k zodpovědnosti při dokončení práce.
komunikativní	Vedeme žáky k vyjádření vlastních pocitů z uměleckého díla a výtvarnému vyjádření vlastního pohledu na svět. Umožňujeme žákům prezentovat svou práci prostřednictvím soutěží, výstav.
sociální a personální	Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, vytváření pravidel práce v týmu. Klademe důraz na utváření příjemné atmosféry v týmu, úcty, ohleduplnosti, vzájemné pomoci na základě vlastního příkladu.
občanská	Nastolováním vhodných konfrontačních situací (diskuse nad výtvarným dílem či obrazně vizuálním vyjádřením) vedeme žáky k respektování názorů a vnitřních hodnot druhých lidí. Učíme poskytnout první pomoc při nejjednodušších poraněních (základní první pomoc). Seznamujeme žáky s tradicemi a kulturním a historickým dědictvím nejen naším, ale i spolužáků z jiných zemí, vedeme je k respektování v celé jejich rozmanitosti.
pracovní	Při zadání konkrétních úkolů vedeme žáky k vhodnému a účinnému výběru materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování určených pravidel a postupů. Vedeme žáky k využívání vlastních znalostí a zkušeností z různých životních oblastí a situací a k jejich výtvarnému zpracování. Zadávaním vhodných úkolů vedeme žáky k postupnému rozvoji manuální zručnosti a jejímu využití v praktickém životě, případně k přípravě na budoucí povolání.

ESTETICKÁ VÝCHOVA

Estetická výchova je nově vznikajícím konceptem, který jsme začlenili do vzdělávacího programu žáků, kteří začínají na naší škole studovat v 1. ročníku od roku 2020/2021. Očekávané výstupy jsou totožné s očekávanými výstupy pro výtvarnou a hudební výchovu. Postupně předpokládáme nahrazení obou předmětů tímto nově vznikajícím.

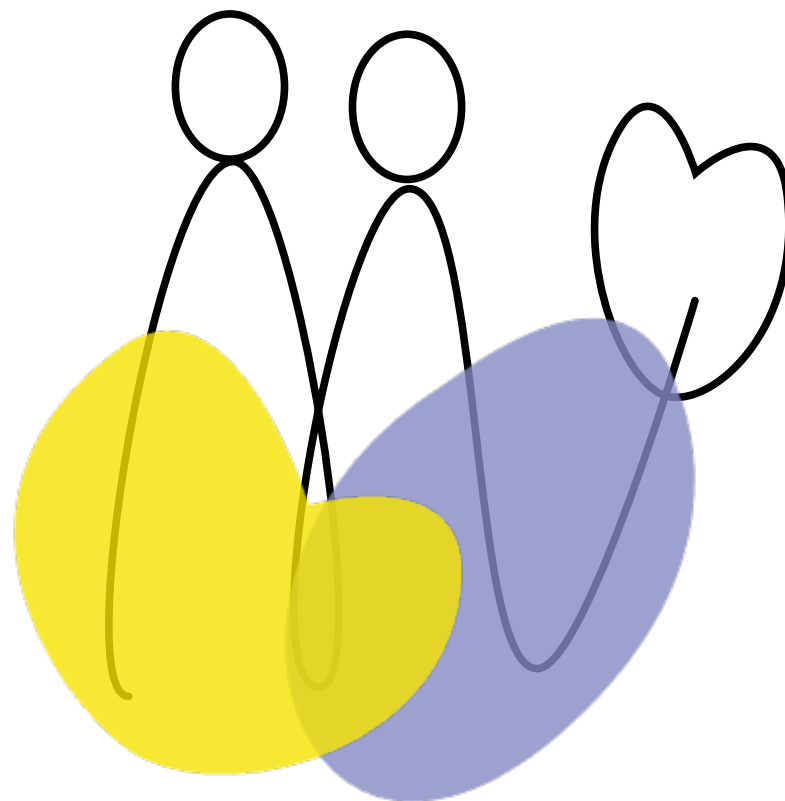
5.13 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Předmět (TV) je vyučován ve všech ročnících v časové dotaci 2 hodiny týdně, hlavní formou realizace je vyučovací hodina; od šestých tříd dělen na skupiny chlapců a dívek. Dále je obsah realizován v blocích (kurz LVVZ, ŠvP, sportovní soutěže, zážitkové projekty, bruslení). Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti, v parku a na dalších sezónně využívaných sportovištích. Úzké mezipředmětové vztahy nalezneme k hudební výchově (rytmizace, cvičení na hudbu). Z průřezových témat jsou začleněna témata OSV a environmentální výchovy. Dále jsou v rámci předmětu tělesná výchova naplňovány výstupy v pořadí 5. a 10. ze vzdělávacího oboru výchova ke zdraví (v učebních osnovách označeny V.5 a V.10). Dětem se zájmem o sport nabízíme zapojení do kroužků a sportovních klubů.

Tělesnou výchovu vnímáme jako důležitou součást všeobecného vzdělání. Má neoddiskutovatelný význam pro celistvý rozvoj člověka na úrovni psychické, fyzické sociální i spirituální. Pohybová aktivita má mnoho blahodárných, zdravotních benefitů pro naše tělo a mysl. Zlepšuje celkovou tělesnou zdatnost, odbourává stres, zlepšuje náladu a snižuje riziko civilizačních chorob (cukrovka, obezita, vysoký cholesterol, zvýšený krevní tlak, infarkt myokardu, problémy s bolestí pohybového aparátu, apod.).

Kromě prevence zdravotních rizik vztahujících se k nedostatečné realizaci pohybových aktivit však hraje důležitou roli také z hlediska socializace a rozvoje mezilidských vztahů v kolektivu. Proto ji využíváme také pro osobnostně – sociální formování a snažíme se touto cestou také snižovat riziko sociální exkluze (šikany). Podle rámcově vzdělávacího plánu má TV žáky směřovat k poznání vlastních pohybových možností a k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost a duševní a sociální pohodu. Snažíme se ji tedy vést tak, aby se stala platformou pro zdravý životní styl dětí, aby je motivovala k realizaci pohybových aktivit i po školní výuce a vzbuzovala jejich zájem o společné aktivní trávení volného času. Všem, co jsme zmínili výše, pak konkrétní výuku TV přizpůsobujeme.

Dbáme na všestranný pohybový rozvoj dětí, osvojování základních pohybových schopností a dovedností, přirozený pohyb a cvičení v přírodě. Vycházíme z aktuálních možností dětí a individuální úrovně jejich dovedností. Jak při výuce, tak při hodnocení, se zaměřujeme na proces a činnost, ne na výsledky. Hodnotíme přístup, snahu a zlepšení u každého žáka, nesrovnáváme výkony a netrháme žádné rekordy mezi dětmi. Chceme motivovat všechny žáky bez ohledu na úroveň jejich dovedností, umožnit jim zažít při pohybové aktivitě pocit úspěchu, rozvíjet jejich kreativitu a v neposlední řadě je učit ohleduplnosti a respektu k druhému. A věříme, že z takových hodin se nebudou chtít zbytečně omlouvat.

TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. A 2. OBDOBÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití	OSV – sebepoznání a sebepečení - cviky pro uvědomění si vlastního těla a k udržení psychického zdraví (rozcvička, jóga, cvičení při relaxační hudbě)
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim žáka, vhodné obutí a oblečení pro zdr.tv, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti, základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení, pohybová činnost s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost, průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí, kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu jednoduché tance, přetahy a přetlaky, rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem, manipulace s míčem, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel, pohyb v terénu, táboření, ochrana přírody, hygiena plavání, základní plavecké dovednosti, plavecká technika, další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách	
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	základní tělocvičné názvosloví, smluvené signály a povely, hry, závody a soutěže, měření výkonů, základní pohybové testy	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	fair play, olympijské ideály, symboly, hry závody, soutěže	OSV – kooperace a kompetice – učit se zvládat jednání a chování v duchu fair play, při hrách, v soutěžích a utkáních
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	základní tělocvičné názvosloví, smluvené signály a povely	
zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	rozhodčí při míčových hrách	
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	hry, závody, soutěže, fair play jednání a chování, měření výkonů, základní pohybové testy	
orientuje se v informačních zdrojích	mezitřídní turnaje, sportovní soutěže	
zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	základní cvičební polohy, základní technika cvičení, speciální cvičení pro samostatné cvičení (přihlídnutí ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení)	
zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	základní cvičební polohy, speciální cvičení pro samostatné cvičení	
upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	rozběr a příprava obsahu hodiny vzhledem k oslabení	

3. OBDOBÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	příprava na pohybovou aktivitu, strečink kondiční vytrvalý běh kompenzační a relaxační cvičení	OSV- Psychohygiena - uvolňovací a relaxační techniky (dechová vlna, strečink)
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	vytrvalostní běh sprint posilování s vlastním tělem posilování se zátěží gymnastika	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	atletika, gymnastika, hry sportovní hry, rytmická gymnastika,	OSV- Kreativita - taneční vystoupení, tvoření her
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	posilování, atletika výživa ve sportu životní prostředí a pohybová aktivita	
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	gymnastika, sportovní hry, lyžování, cyklistika, kanoistika, lezení na umělé stěně, in-line brusle pobyt v přírodě, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potraviny, tepla	
v souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení, běh na 60 m, technika a taktika běhu v závodech rovnoměrný vytrvalý běh do 1500m štafetová předávka, štafetový běh skok daleký skok vysoký (nůžky, flop) hod míčkem z rozběhu koulařská gymnastika, vrh z místa, vrh se sunem basketbal, přehazovaná gymnastika - akrobacie, přeskok, hrazda, kruhy lyžování a snowboarding, bruslení, orientační běh	OSV- Kreativita - sportovní hry OSV- Poznávání lidí - sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	gymnastika, atletika, lyžování, sportovní hry, posilování, turistika a pobyt v přírodě	
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	sportovní hry, gymnastika, příprava závodu nebo soutěže	
ve školních podmínkách naplňuje základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc lidem s postižením, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	sportovní hry, atletika rytmická gymnastika pobyt v přírodě a na hřišti, paralympijské sporty	EV - Vztah člověka k prostředí- Organizace soutěže nebo výletu
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	basketbal, přehazovaná pohybové hry dobrodružné aktivity v tělocvičně i v přírodě	OSV - Poznávání lidí - sportovní hry, outdoorové aktivity OSV - Kooperace a kompetice - sportovní hry, atletika, skupinové aktivity, outdoorové aktivity
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	organizace závodu nebo soutěže basketbal, přehazovaná atletika	OSV - Poznávání lidí - sportovní hry
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	atletika, posilování, gymnastika, sportovní hry	
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	organizace závodu nebo soutěže, organizace výletu	EV - Vztah člověka k prostředí - organizace soutěže nebo výletu
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	atletika, posilování	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	druhy zdravotních oslabení denní režim korekční cvičení podpůrného pohybového systému	
do svého pohybového režimu zařazuje pravidelně a samostatně speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení	zdravotní oslabení a jejich indikace a kontraindikace vyrovnávací cvičení stabilní polohy zaměřená vyrovnávací cvičení	
aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	kompensace v posilování atletika, gymnastika, sportovní hry	
V 5. v rámci svých možností a zkušeností usiluje o aktivní podporu zdraví	zdraví a pohyb sportovní hry	

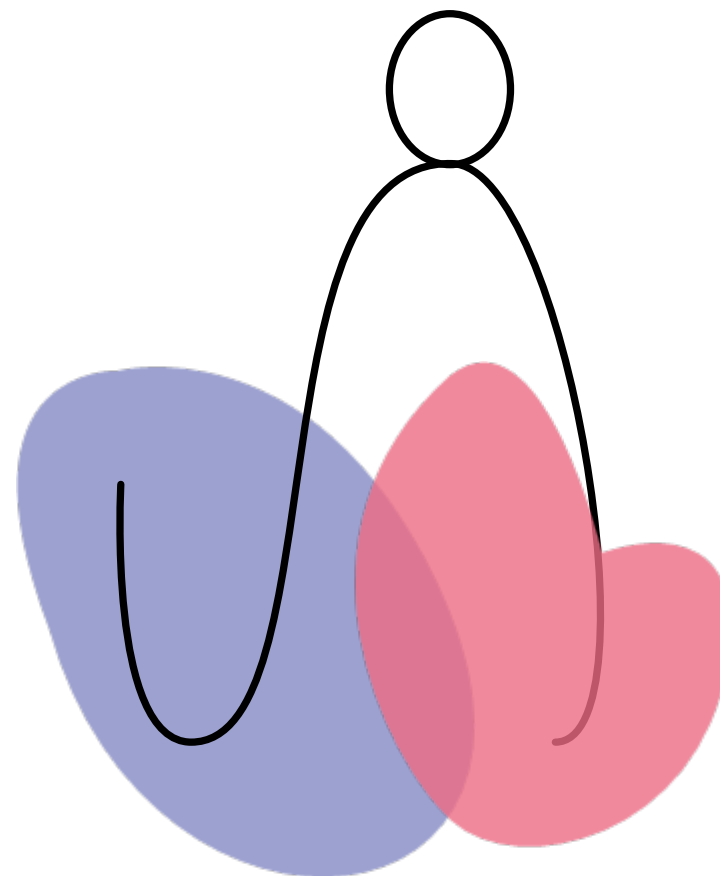
KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 1. STUPEŇ	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
k učení	Využitím formy předcvičování, nápodoby a odlišného rytmu vedeme žáky k respektování vlastní pohybové dovednosti, motivujeme žáky ke zdraví, zvyšování kondice, výkonnosti a soutěživosti. Používáme cvičení podle hudby, odlišný rytmus napomáhá vnímání pohybu (aerobic, tanečky, jóga). Získáváme a využíváme dovedností a návyků pro osvojení pohybového učení.	V hodinách se zaměřujeme na pozorování a experimentování s účinky tělesného zatížení a z toho vyvozujeme vliv na lidský organismus. Vedeme žáky k systematickému zaznamenávání vlastních výkonů. Ze získaných údajů vytváříme osobní strategie, kterými umožňujeme snadnější pohybové učení a učíme tím jak se udržovat v dobré tělesné kondici a Vedeme žáky k zaznamenávání parametrů tělesné stavby a růstu, a tím se žáci učí porovnávat a poznávat vlastnosti a funkce vlastního těla.
k řešení problémů	Zařazujeme štafetové závody se vzájemnou kontrolou. Umožňujeme spolupráci ve skupině (sestavení švédské bedny - rychlý postup a efektivní). Umožňujeme hodnocení výkonu jednotlivce kolektivem (vyhledávání konkrétních chyb - oprava).	Žákům předkládáme v hodinách dilemata sportu pro zdraví a sportu pro výkon. Předkládané a vyvozované vzorce chování pomáhají žákům poznávat podstatné vlivy na rozhodování v problémových situacích a jejich adekvátní reakci. Porovnáváme vlastní zkušenosti se zdravotními komplikacemi s literaturou a vyvozujeme příčiny zdravotních problémů, které se snažíme řešit. Zařazováním dobrodružných a problémových her ve skupině dáváme žákům prostor pro nalezení vhodných postupů a řešení.
komunikativní	Seznamujeme žáky s neverbální komunikací (reakce na písknutí, tlesknutí). Dbáme na to, aby komunikace byla v rámci pravidel (slušnost, ohleduplnost, sebeovládání). Spoluvytváříme s dětmi pravidla pro hry (štafetové hry, hry v družstvech, míčové hry).	Umožňujeme žákům pravidelně vést části hodin. Seznamujeme žáky s běžnými značkami a symboly, pomocí kterých zakreslují tréninkové a herní situace ve sportovních hrách. Při vedení rozcvíček a dalších pohybových aktivitách žáky vedeme k používání jednotného názvosloví. Umožňujeme žákům organizovat sportovní akce, a tím komunikovat a spolupracovat s okolím.
sociální a personální	Motivujeme méně zdatné k zlepšení výkonů a jejich ocenění. Vytváříme pravidla práce v týmu společně s žáky a společně je dodržujeme. Při hodnocení respektujeme a tolerujeme různá hlediska. Zařazujeme činnosti (míčové hry, štafety, závody družstev), které umožňují spolupráci. Žáky rozdělujeme podle jejich pohybových možností. Respektujeme individuální možnosti jednotlivce z hlediska výkonu i zdraví.	Výměnou rolí učitele - žáka umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel v hodinách. Účastí na sportovních soutěžích umožňujeme žákům poznávat spoluhráče i soupeře v reálných situacích. Umožňujeme pohybově nadaným žákům se podílet na pomoci a vyučování méně pohybově nadaných žáků.
občanská	Vedeme děti k dodržování předem dohodnutých pravidel. Zapojujeme žáky do sportovních aktivit školy. Zapojujeme žáky do sportovních aktivit školy. Vedeme žáky k respektování druhého. Poukazujeme na lidové tradice (výuka lidových tanců) a dbáme na citlivý vztah k přírodě při hrách i volném pohybu dětí.	Umožňujeme žákům poznávat pravidla sportovních soutěží a her, čímž žáky učíme rozumět smyslu zákonů a společenských norem. Při organizaci sportovních soutěží žákům umožňujeme posuzování negativního vlivu podobných akcí na životní prostředí a vybízíme žáky k
pracovní	Názornou ukázkou učíme děti jednoduchým úkonům (např. dopomoc, záchrana, příprava nářadí). Dbáme na důsledné dodržování vymezených pravidel činnosti i chování a ochranu zdraví (úrazy).	Umožňujeme žákům hodnotit jednostranná tělesná zatížení profesních činností a navrhovat kompenzační cviky na odstranění jejich negativních vlivů.

5.14 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce si škola zvolila pro 2. stupeň tématický okruh „Svět práce, Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce a chovatelství.

Tématický okruh „Práce s laboratorní technikou“ realizujeme integrovaně v přírodních vědách na druhém stupni. Škola dále zvažuje rozšíření o modul „Příprava pokrmů“. Tématický okruh Svět práce se z větší části realizuje v předmětu „Závěrečná práce“ v 9. ročníku. Rozhled o profesních možnostech považujeme za důležité, proto zařazujeme do vzdělávacího procesu pravidelné besedy s odborníky a návštěvy pracovišť i nad rámec předmětu vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Předmět Závěrečná práce bude probíhat v 9. ročníku v týdenní dotaci 1 hodina. Bude realizován ve třídě nebo v odborné učebně vybavené projekční technikou. Předmět slouží zejména k prohlubování zájmu žáků 9. tříd a rozvíjení dovedností týkajících se práce s textem, plnění úkolu podle podmínek a prezentace. Důraz bude kladen na samostatné zvolení, plánování a plnění záměru daného tématem. Cílem předmětu je samostatné vytvoření závěrečné práce podle předem daných podmínek a kritérií a následné obhájení práce za účasti veřejnosti. Obsahem předmětu budou tématické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova a učivo předmětu Informatika.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

1. OBDOBÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních materiálů	Práce s materiály Přírodniny, modelovací hmota Karton, textil, drát, kov, plasty Vlastnosti materiálu Lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV – kreativita (výrobky z různých materiálů podle vlastní fantazie)
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	Jednoduché pracovní postupy Grafická komunikace Výkresy a technické informace	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Práce s návodem, předlohou, plánem, schématem, jednoduchým programem	
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Práce v přírodě	
Pečuje o nenáročné rostliny	Pěstitelské práce	
Připraví tabuli pro jednoduché stolování	Stolování	OSV – kreativita
Chová se vhodně při stolování	Stolování	OSV - praktické dovednosti při stolování

2. OBDOBÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
orientuje se v základním vybavení kuchyně	Práce s materiály, přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, dřevo, plasty Vlastnosti materiálu, užití v praxi Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technologická kázeň.	OSV – kreativita – výroba jednoduchého dárku pro budoucí prvňáky
připraví samostatně jednoduchý pokrm	Lidové zvyky, tradice, řemesla	
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Práce montážní a demontážní	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Bezpečnostní předpisy, pracovní pomoc při úrazu	
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Pěstitelské práce	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Pěstitelské práce	
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí	Pěstitelské práce	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc	Pěstitelské práce	
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Příprava pokrmů	OSV – kreativita (příprava studené kuchyně)
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Příprava pokrmů	
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Příprava pokrmů	
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Příprava pokrmů	

3. OBDOBÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Trh práce	
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Volba profesní orientace	
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Možnosti vzdělávání	
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Zaměstnání, tradice a řemesla	
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Vlastnosti materiálu, užití v praxi	
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – les, těžba a zpracování rud, výroba a likvidace plastů (např. využití zbytkového dřevěného a kovového materiálu – recyklace)
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Jednoduché pracovní operace a postupy	
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Náčrty a výkresy	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Zásady BOZP	
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Základní podmínky pro pěstování Zelenina, ovocné rostliny	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – dopady pěstování kulturních plodin na krajinu (práce na školní zahradě a ve skleníku – úprava a údržba)
pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Okrasné rostliny	
používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	Ruční nářadí pro údržbu zahrady	
prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	Chov a péče o drobné živočichy a domácí mazlíčky	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – BIO potraviny
dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Zásady BOZP, uštknutí, bodnutí hmyzem	

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 1. STUPEŇ	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
k učení	Na základě obecně užívaných termínů, znaků a symbolů vedeme žáky k interpretaci uměleckého díla a zároveň výtvarnému vyjádření vlastních pocitů, nálad, prožitků prostřednictvím různých výtvarných technik. Postupujeme od jednodušších výtvarných a pracovních technik k složitějším vyžadujícím plánování postupu realizace.	Vedeme žáky k tomu, aby se naučili vybírat k jednotlivým pracovním operacím vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní (vlastní instruktáž, z literatury, výukových filmů). Na základě výměny zkušeností učíme žáky orientaci v pěstování rostlin a chovu domácích zvířat. Pomocí nákrešů učíme žáky převádět svoje představy do srozumitelné grafické
řešení problémů	Nastolením vhodných problémových úkolů nebo situací vedeme žáky k promýšlení a plánování způsobů jejich řešení s využitím vlastních. Zadáváním přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k trpělivosti a hledání vhodných způsobů řešení a k zodpovědnosti při dokončení práce.	Pomocí reflexe vlastní zkušenosti učíme žáky řadit jednoduché pracovní operace do pracovních postupů při pěstování rostlin a výrobě výrobků. Učíme žáky zvládat komplikace, které tato činnost přináší. Postupně vedeme žáky k samostatnosti při pracovních úkonech.
komunikativní	Vedeme žáky k vyjádření vlastních pocitů z uměleckého díla a výtvarnému vyjádření vlastního pohledu na svět. Umožňujeme žákům prezentovat svou práci prostřednictvím soutěží, výstav, ale i použitím vlastních výrobků v praktickém životě.	Vedeme žáky, aby na základě získaných dovedností a zkušeností byli schopni rozhodnout v diskusi o vhodném pracovním postupu. Spoluprací ve dvojicích nebo skupinách vedeme žáky ke vzájemné komunikaci a dělbě práce, která vede k požadovanému výsledku. Žáci se učí orientovat v nákresech, návodech a příbalových letácích k nástrojům, v osevních a pěstitelských postupech a instrukcích pro chovatele.
sociální a personální	Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, vytváření pravidel práce v týmu. Klademe důraz na utváření příjemné atmosféry v týmu, úcty, ohleduplnosti, vzájemné pomoci na základě vlastního příkladu.	Vedeme žáky k zodpovědnosti za pracovní prostředí a organizaci práce s důrazem na bezpečnost a předcházení úrazům.
občanská	Nastolováním vhodných konfrontačních situací (diskuse nad výtvarným dílem či výrobkem) vedeme žáky k respektování názorů a vnitřních hodnot. Učíme poskytnout první pomoc při nejjednodušších poraněních. Seznamujeme žáky s tradicemi a kulturním a historickým dědictvím.	Demonstrujeme žákům možnosti poskytnutí první pomoci při úrazu a klademe důraz na povinnost tuto pomoc v rámci svých možností poskytnout.
pracovní	Při zadání konkrétních úkolů vedeme žáky k vhodnému a účinnému výběru materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování určených pravidel a postupů, k využívání vlastních znalostí a zkušeností z různých životních oblastí a situací a k jejich výtvarnému a pracovnímu zpracování. Dále vedeme žáky k postupnému rozvoji manuální zručnosti a jejímu využití v praktickém životě, případně k přípravě na budoucí povolání.	Pracovní činností učíme žáky přesnosti (dodržování tvaru a rozměrů výrobku podle tech. výkresu). Vedeme žáky praktickými činnostmi dosáhnout toho, aby mohli sami realizovat různé pěstitelské pokusy, starat se o zahradu a pokojové rostliny, získat kladný vztah k domácím zvířatům.

ZÁVĚREČNÁ PRÁCE

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
naplňuje postup své práce kontroluje realizace plánu práce používá strategie zvládání vlastní trémy vyjadřuje se věcně správně a jasně ovládá techniku řeči (i neverbální aspekty) poutavě prezentuje	Plánování učení Prezentace a prezentační dovednosti Neverbální a verbální signály v komunikaci	OSV - Seberegulace a sebeorganizace - plánování práce, modelové situace OSV - Komunikace - prezentace
ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Textový editor - Word	MV - tvorba mediálního sdělení - vlastní psaní práce - výběr vhodných sdělení
uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	typografická pravidla	
pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Autorský zákon	
používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	Informační zdroje	
zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Prezentační software - Powerpoint	

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
k učení	Předkládáme úkol (žákův projekt závěrečné práce), při němž je umožněno žákům vyhledávat a třídit informace. Formou odborných konzultací vedeme žáky k logické operaci s odbornými termíny, k uvádění znalostí do souvislostí V práci i při obhajobě bude žákům umožněno zhodnocení svých výsledků činnosti.
k řešení problémů	Seznamujeme žáky formou praktických úkolů s algoritmy plánování své činnosti. Odbornými konzultacemi rozvíjíme kritické myšlení žáků. Umožňujeme každému žákovi obhajobu své práce
komunikativní	Dáváme žákům možnost prezentovat výsledky své práce ve veřejné obhajobě. Vytvoříme modelové situace pro simulaci prezentace.
sociální a personální	Stanovenými kritérii práce vedeme žáka k práci s více zdroji a úhly pohledu
občanská	Kriteriálním hodnocením vedeme žáky k respektování předem daných V praktických blocích vedeme žáky ke znalosti a používání autorského
pracovní	Tím, že má předmět mezipředmětovou povahu, umožňujeme žákům využívat znalosti z jednotlivých oborů v zájmu jeho vlastního rozvoje. Stanovujeme pravidla pro tvorbu práce.

5.15 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

ŠIJU, JSEM ŠIK

Očekávané výstupy p	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák ovládá práci s jehlou, háčkem a šicím strojem	Šicí stroj a potřeby	OSV - Seberegulace OSV - kreativita
Zvládne ušít výrobek praktického užití dle (svého) návrhu	Střihy, rozlišování vhodných materiálů	OSV - kooperace

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
k učení	Vedeme žáky k tomu, aby se naučili vybírat k jednotlivým výrobkům vhodné materiály a k pracovním operacím vhodné nástroje. Žák využívá mobilní telefon pro samostatné vyhledávání inspirace při realizaci vlastních výrobků. Žák je veden k samostatnosti a touze rozvíjet své dovednosti i mimo rámec školního vzdělávání.
řešení problémů	Pomocí užití vlastní zkušenosti učíme žáky řadit více jednoduchých pracovních operací do pracovních postupů při výrobě složitějších výrobků. Žáky vedeme k trpělivému přístupu při nezdarech a učení se novým postupům.
komunikativní	Vedeme žáky ke společnému sdílení přístupů, ke komunikaci, která jim a pomáhá překonat chvíle nezdaru a vede k optimálnímu řešení. Vedeme žáky aby, na základě získaných dovedností a zkušeností, byli schopni rozhodnout v diskusi o nejvhodnějších pracovních postupech.

sociální a personální	Vedeme žáky ke zodpovědnosti za pozitivní pracovní klima, slušné chování ke spolužákům.
občanská	Demonstrujeme žákům možnosti poskytnutí první pomoci při drobném úrazu a vedeme je k dodržování zásad bezpečné manipulace s nástroji a případně používání šicího stroje.
pracovní	Žáky vedeme k vhodným pracovním návykům, udržování bezpečnosti a pořádku pracovního místa.

MEDITACE A RELAXACE

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák zvládá jednoduché relaxační a meditační techniky	Jednoduchá dechová cvičení a další techniky uvolnění mysli a těla	Člověk a zdraví
Žák posiluje svou schopnost poodstoupit od svých myšlenek a emocí a nezaujatě je zkoumat	Řízená meditace s imaginací, výtvarné, slovní či zvukové vyjádření vnitřních prožitků a pocitů	OSV – seberegulace OSV - kreativita

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
komunikativní	Žáci hovoří o svých prožitcích a pocitech při meditačních cvičeních, učí se vzájemně si naslouchat.
sociální a personální	Žáci poznávají vliv meditačních a relaxačních cvičení na svou schopnost koncentrace, komunikace a zvládání stresových situací.
občanská	Žáci posilují vnímavost ke svým pocitům a potřebám a učí se empatii k pocitům a potřebám druhých lidí.

EKOLOGIE LESA

Očekávané výstupy p	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák rozpozná základní dřeviny a byliny v českých lesích	Základy botaniky, dendrologie	
Žák se orientuje v úloze myslivosti a lesnické práce	Myslivost, lesnictví, ochrana lesa	
Žák se orientuje ve vztazích mezi organismy	Základy ekologie	EV – ochrana ŽP

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
k učení	Předkládáme problémové úlohy, při nichž je umožněno žákům vyhledávat a třídit informace. Formou odborných konzultací vedeme žáky k logické operaci s odbornými termíny, k uvádění znalostí do souvislostí
občanská	Žáky vedeme k respektování a ochraně přírody.
pracovní	Žákům nabízíme pohled na práci zaměstnanců v lesních podnicích.

PŘÍRODOVĚDNÉ POKUSY

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák se orientuje v základních ekologických pojmech. Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí. Orientuje se v globálních problémech biosféry. Respektuje požadavky na kvalitu životního prostředí.	Ekologické problémy lidstva, využívání přírodních zdrojů, životní prostředí, vztahy mezi složkami životního prostředí, závislost ekologického systému mezi organismy	
Žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při práci s přírodním materiálem. Používá mikroskop, vypracuje jednoduché laboratorní protokoly, které doloží ve svém vytvořeném portfoliu. Připraví a nakreslí mikroskopický preparát. Žák navrhne hypotézy možných výsledků.	Práce s mikroskopem, určování živočichů a rostlin, pozorování a popis přírodnin, zpracování jednoduchého portfolia s laboratorními listy	
Popíše a provede hlavní zásady při pěstování vybraných druhů rostlin. Předpoví růst rostlinných orgánů při různých jednoduchých experimentech a na základě přírodních zákonitostí zdůvodní zjištěné výsledky.	Pěstování nenáročných rostlin, botanika	
Žák rozpozná typické zástupce ze skupiny bezobratlých živočichů při laboratorních cvičení a provede jednoduché pokusy a pitvy s vybranými živočichy.	Bezobratlí živočichové	
Rozpozná a určí základní zástupce z flory a fauny v nejbližší lokalitě školy na Praze 10.	Pozorování a popis lokální přírody	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák vysvětlí základní vlastnosti potřebné k životu. Seznámí se s aktuálními tématy související se zdravím člověka.	Biologie člověka, vlastnosti života	
Bezpečně pracuje se všemi materiály a nástroji, které při vytváření experimentů žák potřebuje. Dodržuje pravidla a plní stanovenou práci samostatně i ve skupině. Efektivně vyhledává informace a třídí získané poznatky. Žák výsledky porovnává a prezentuje.	Zpracování jednoduchého projektu, práce s informacemi	

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
k učení	Umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
řešení problémů	Umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledek řešení a zvážit jeho uplatnění v praxi.
komunikativní	Klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování. Uplatňujeme ve výuce brainstorming a klademe důraz na prožitkové vyučování.
sociální a personální	Vyžadujeme od žáků rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu a převzetí zodpovědnosti za splnění úkolů.
občanská	K prezentaci vlastních názorů žáků využíváme diskusní kruh. Vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků.
pracovní	Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení. Získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem.

TVORBA WEBOVÝCH STRÁNEK

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozumí principu fungování a zobrazování webových stránek.	Webový prohlížeč Základy HTML Základy CSS	Informatika – principy internetu, kódování a značkovací jazyky
Vytvoří jednoduchou webovou stránku v HTML a CSS.	Tvorba webové stránky Ladění chyb	Informatika – proces psaní a ladění kódu Estetická výchova – design webové stránky

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
k učení	Žáci se učí vyhledávat informace a učit se z problémů, na které v průběhu učení i tvorby vlastní stránky narazí.
řešení problémů	Žáci se učí překonávat problémy, kdy jim něco nefunguje, říkat si o pomoc nebo ji samostatně vyhledávat na internetu.
komunikativní	Žáci budou prezentovat svoji stránku, kterou vytvoří, a rozvíjet tak svoji komunikaci před publikem.
sociální a personální	Žáci budou některé úkoly řešit ve skupinách a spolupracovat na nich.
pracovní	Žáci dostanou určitou míru samostatnosti a budou se učit seberegulaci, plánování vlastní práce a její vykonávání.

TVORBA PROGRAMŮ A POČÍTAČOVÝCH HER

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Ovládá základní příkazy a konstrukce v jazyku Scratch a tvoří jednoduché programy podle zadání.	Scratch (bloky, cykly, podmínky, procedury)	Informatika – algoritmické myšlení, programování
Navrhne hru, vytvoří k ní grafiku a naprogramuje ji v jazyku Scratch.	Tvorba grafiky Ladění programu	Informatika – tvorba počítačové grafiky, algoritmické myšlení Estetická výchova – design počítačové hry (grafika, mechanika, příp. zvuk)

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 2. STUPEŇ
k učení	Žáci se učí vyhledávat řešení problémů, na které v průběhu učení i tvorby vlastní hry narazí.
řešení problémů	Programování v sobě zahrnuje řešení problémů v každém kroku. Žáci budou nuceni řešit problémy a hledat si vlastní strategie, které budou při vlastní tvorbě uplatňovat.
komunikativní	Žáci budou prezentovat své programy a hry, které vytvoří a rozvíjet tak svoji komunikaci před publikem.
sociální a personální	Na závěrečném projektu budou žáci spolupracovat v týmech, budou si rozdělovat práci, společně řešit problémy a tvořit program.
pracovní	Žáci dostanou určitou míru samostatnosti a budou se učit seberegulaci, plánování vlastní práce a její vykonávání.

5.16 ČEŠTINA PRO CIZINCE

Nepovinný předmět Čeština pro cizince se zaměřuje na žáky-cizince s nedostatečně osvojeným českých jazykem. Cílem je dosáhnout takové úrovně porozumění, aby děti byly schopny co nejefektivněji absolvovat výuku a zařadit se do života v České republice. Výuka probíhá převážně v učebně, často s použitím interaktivní tabule. Týdenní dotace tohoto volitelného předmětu je 1 hodina týdně. Volitelný předmět je realizován s vybranými žáky - cizinci z 1. i 2. stupně. Výuka je organizována ve skupinách podle věku nebo podle jazykových schopností.

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	Rodina, informace o počasí, události ve společnosti, ordinace, lékárna, nemoci a první pomoc na silnici pojmenování osob, věcí, zvířat, barev rozšíření učiva o slovesech a zájmenech	
rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám	Společnost, rodina, slovesný čas základy skladby - intonace a melodie věty, větný přízvuk zájmy, fráze, sport, kultura základní znalosti o zájmenech počítání hodiny, datum, místo, bydlen, země, příroda	
rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje	Setkání, představení se, poděkování, rozloučení použití členů, předložky, zápor větný, základní, osobní a přivlastňovací zájmena, rodina, škola, prostředí a čas prosba, žádost, koupě a rezervace jízdenky, restaurace, ubytovací zařízení	

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku	Rodina, škola prostředí a čas stručný dopis pozdravy data vyjádření údajů	
	Škola - základní komunikace Věty a číslovky Abeceda, základy fonetiky, rozdíl mezi mluveným a psaným projevem základní slovesa - být a mít	
sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích,	Strukturální životopis, stručný dopis, pozdravy data vyjádření údajů: povolání, bydliště, setkání členy a jejich použití vyjádření myšlenek, dojmu, pocitu vyjádření blízké budoucnosti, bydlení, země, příroda, potraviny, barvy koupě a rezervace jízdenky restaurace, ubytovací zařízení	
reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	Rodina, škola, prostředí a čas, opakování a osvojování konverz. Frází, počítání do 100, adresa, časování základní sloves. 1. Třída nepravidelná slovesa, zájmy, fráze, sport, kultura, základní znalosti o zájmech počítání, vyjádření myšlenek, dojmu, pocitu vyjádření blízké budoucnosti	
zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	Rodina, škola	

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE (ČEŠTINA PRO CIZINCE)
k učení	Vedeme žáky k vyhledávání a třídění gramatických jevů. Pro názornost používáme připravené pracovní listy, obrázky, případně písanky, mačkadla a pro zpětnou vazbu též dataprojektory nebo interaktivní tabuli
řešení problémů	Volíme vhodné způsoby k řešení problémů jako např.: doplňování textů, návodné otázky, vyhledávání ve slovníku.
komunikativní	Nabízíme prostředky (skupinové úkoly, dialogy, diskuse, komunitní kruh) vedoucí k vzájemné komunikaci. Vysvětlujeme důležitost prezentace výsledků vlastní práce (dialogy, čtení, odpovědi na otázky, reakce na pokyny, reprodukce, mluvnická a lexikální cvičení...).
sociální a personální	Zadáváme problémové úkoly a modelové situace vedoucí k zodpovědnému chování a respektu k názoru druhých. Pro poznávání české kultury a historie využíváme vycházky a výlety na významná místa našeho státu, ale i návštěvy divadelních představení atd. Ale ačkoliv je naší snahou naučit děti cizince co nejlépe českému jazyku, musíme brát v úvahu, podporovat a ctít národní povědomí státu, odkud dítě přichází.
pracovní	Vedeme k osvojení pracovních postupů při nábiku jednotlivých dovedností (výslovností cvičení, poslech, domácí příprava).